Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 28 (4)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται	» 10.000

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης, Ἀμισσοῦ 24, Ν. Σμύρνη

Ο ΑΦΙΛΟΧΡΗΜΑΤΟΣ ΦΩΚΙΩΝ

Μέσα στὴ διαφθορὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης — ὅμως ἔλεγε ὁ Γεροστάθης — ἄστραψε στὴν Ἀθῆνα ἡ Ἀρετὴ τοῦ Φωκίωνα. Ὁ Φωκίων δὲν εἶχε κανένα ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τῶν συγχρόνων του πολιτικῶν, γιὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἔλεγαν «Χρηστόν».

Καὶ αὐτὸς ὁ Φίλιππος τῆς Μακεδονίας, ποὺ ὁ Φωκίων τὸν εἶχε νικήσει στὸ Βυζάντιο, τὸν σεβόταν καὶ τὸν θαύμαζε. Καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τόσο τιμοῦσε καὶ ἀγαποῦσε τὸν Φωκίωνα, ποὺ τοῦ ἔγραφε φιλικώτατες ἐπιστολὲς καὶ κάποτε τοῦ ἔστειλε ἕνα πλουσιώτατο δῶρο, ἀπὸ ἑκατὸ τάλαντα, δηλαδὴ ἕνα ἐξαιρετικὰ μεγάλο ποσόν.

Ὁ Φωκίων ὅμως ρώτησε τοὺς ἀπεσταλμένους του γιατί ὁ Ἀλέξανδρος ἔστελνε καὶ σ' αὐτὸν τόσα τάλαντα. Ὅταν δὲ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ εἶπε ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος «μόνον αὐτὸν θεωροῦσε ἄντρα καλὸν καὶ ἀγαθὸν» ὁ Φωκίων ἀπάντησε μὲ περηφάνεια καὶ ἀξιοπρέπεια.

—Ἂς μὲ ἀφήση λοιπὸν ὄχι μόνο νὰ φαίνωμαι ἀλλὰ καὶ νὰ εἶμαι τέτοιος.

Ὡστόσο οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ποὺ εἶδαν τὴν ἐνάρετη γυναῖκα τοῦ Φωκίωνα νὰ ζυμώνη μόνη τὸ ψωμί της, καὶ τὸ μεγάλο πολίτη καὶ στρατηγὸ νὰ βγάζη μόνος του ἀπὸ τὸ πηγάδι νερό, παρακινοῦσαν τὸν Φωκίωνα νὰ δεχθῆ τὰ δῶρα τοῦ Ἀλεξάνδρου γιατὶ δὲν ἦταν σωστὸ ἕνας φίλος τοῦ Βασιλῆα νὰ ζῆ τόσο φτωχικά.

Ὁ Φωκίων ἔδειξε τότε ἕνα γέρο φτωχὸ καὶ τοὺς εἶπε:

— Αὐτὸς εἶναι πιὸ φτωχὸς ἀπὸ μένα, καὶ ὅμως ζῆ εὐχαριστημένος. Ἐὰν δεχθῶ τὰ 100 τάλαντα τοῦ Βασιλῆα σας, ἢ δὲν θὰ τὰ μεταχειρισθῶ, ἀφοῦ δὲν μοῦ χρειάζονται, καὶ τότε θὰ πάρω ἄδικα τόσο χρυσάφι, ἢ θὰ τὰ μεταχειρισθῶ καὶ τότε θὰ ἐκθέσω στὰ μάτια τῶν συμπολιτῶν μου καὶ τὸν ἑαυτό μου καὶ τὸν Ἀλέξανδρο.

Ὁ Φωκίων, συνέχισε ὁ Γεροστάθης ἤθελε ὄχι μόνο νὰ εἶναι τίμιος ἀλλὰ νὰ μὴ δώση ποτὲ ἀφορμὴ οὔτε καὶ ὑποψίες γιὰ τὴν τιμιότητά του. «Φοβοῦ τὰς διαβολὰς — λέγει ὁ Ἰσοκράτης κἂν ψευδεῖς ὦσιν» — (Νὰ φοβᾶσαι δηλαδὴ τὶς ὕπουλες κατηγορίες καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι ψεύτικες). Ὁ Φωκίων λοιπόν, γιὰ νὰ μὴ δεχτῆ τὸ χρυσάφι τοῦ Ἀλεξάνδρου διατήρησε καὶ τὴν ἀνεξαρτησία του ἀπέναντι στὸν Μακεδόνα Βασιλιὰ καὶ ἀκηλίδωτη τὴν τιμή του διεφύλεξε ἀπέναντι τῶν συμπολιτῶν του.

Ὁ Ἀλέξανδρος, ἐθαύμασε τὴν ἀρετὴ τοῦ ἀνδρός, τοῦ ἔγραψε ὅμως ὅτι «δὲν θεωρεῖ φίλους του ἐκείνους, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς κάμη κάποια χάρη».

Τότε ὁ Φωκίων τοῦ ζήτησε γιὰ χάρη νὰ ἐλευθερώση τέσσαρας μορφωμένους ἕλληνες ποὺ κρατοῦσε ὁ Ἀλέξανδρος φυλακισμένους στὶς Σάρδεις. Καὶ οἱ φυλακισμένοι αὐτοὶ ἀπελευθερώθηκαν ἀμέσως.

Ἡ ἀφιλοκέρδεια καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Φωκίωνα ἀποδείχθηκε ἄλλη μιὰ φορὰ ὅταν ὁ Ἅρπαλος ὁ θησαυροφύλακας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ποὺ βρισκόταν στὴν Ἀθήνα ἔστειλε, μὲ σκοπὸ νὰ τὸν κάμη νὰ παραβῆ τὸ καθῆκον του, ἑπτακόσια τάλαντα.

Ἀλλὰ ὁ Φωκίων, ὄχι μόνον δὲν δέχτηκε τὴν προσφορὰ τοῦ Ἁρπάλου ἀλλὰ καὶ τὸν εἰδοποίησε ὅτι ἂν ἐξακολουθῆ νὰ διαφθείρη μὲ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους θὰ ἐτιμωρεῖτο.

Ὁ Ἅρπαλος φοβήθηκε καὶ σταμάτησε τὴν ἐξαγορὰ συνειδήσεων, ἐθαύμασε δὲ τὸν Φωκίωνα «ὡς τοῖχον ὀχυρωμένον ὑπὸ τῆς ἀρετῆς καὶ πανταγόθεν ἀπόρθητον ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ».

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριό

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώση κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΩΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ὅταν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχουμε μεσημέρι, ἔχουν (ἐπίσημη πολιτικὴ ὥρα):

5 π. μ. στὴν Νέα Ὑόρκη, Κούβα, Περού,
6 π. μ. στὴν Μαρτινίκα,
9 π. μ. στὴν Σενεγάλη,
10 π. μ. στὴν Ἀγγλία, Ἀλγέριο, Βέλγιο, Γαλλία, Γιβραλτάρ, Ἱσπανία καὶ Πορτογαλία.
11 π. μ. στὴν Ἀλβανία, Αὐστρία, Γερμανία, Γιουγκοσλαυΐα, Δανία, Ἑλβετία, Ἰταλία, Λιθουανία, Μάλτα, Νορβηγία, Οὑγγαρία, Πολωνία, Ἀνατολικὴ Ρωσσία, Σουηδία καὶ Τσεχοσλοβακία.

Μεσημέρι (ὅπως καὶ στὴν Ἑλλάδα): Στὴν Αἴγυπτο, Βουλγαρία, Ἐσθονία, Κύπρο, Παλαιστίνη, Ρουμανία, Δυτικὴ Ρωσσία, Σουδάν, Συρία καὶ Τουρκία.

1 μ. μ. στὴν Ἐρυθραία καὶ Ἰράκ,
6 μ. μ. στὴν Κίνα (παράλια),
7 μ. μ. στὴν Ἰαπωνία καὶ Μαντζουρία,
8 μ. μ. στὴν Τασμανία.

Κάθε καλὸς φίλος τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) πρέπει νὰ γράψη ἕναν τουλάχιστο συνδρομητή. Ὁποιος γράψη δέκα συνδρομητὲς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ συνδρομὴ δωρεάν.

ΣΥΝΝΕΝΟΗΣΙΣ

Δυὸ τρελλοὶ ταξιδεύουν στὸ ἴδιο διαμέρισμα. Κάποτε ὁ ἕνας ρωτάει τὸ γείτονά του:

— Μπορεῖτε, παρακαλῶ, νὰ μοῦ πῆτε τί ὥρα εἶναι;

Ὁ ἄλλος βγάζει ἕνα ἡμερολόγιο ἀπὸ τὴν τσέπη του, τὸ συμβουλεύεται μὲ προσοχὴ καὶ ἀπαντᾶ:

— Τετάρτη, 20 Ἰανουαρίου, κύριε!

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, ἀπαντᾶ ὁ πρῶτος. Ἀκριβῶς ἐκεῖ θὰ κατεβῶ.

Ἀπὸ τὴν περιοδεία τοῦ Βασιλικοῦ Ζεύγους στὴ Δυτικὴ Μακεδονία

Αἱ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα μετὰ τὴν ἐπίσκεψή τους στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ», ποὺ ἔχτισε ἡ Π.Β.Ε.Ε. στὸ χωριὸ Λέχοβο τῆς Καστορίας.

Μιὰ ἔνδοξη καὶ μεγάλη ἱστορικὴ ἐπέτειος

Πήραμε τὰ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Εἶναι χειμῶνας τοῦ 1912 - 1913.

Ἡ Ἑλλάδα μας, ἀγωνίζεται σκληρὰ στὰ πεδία τῶν μαχῶν γιὰ ἕνα ἱερὸ σκοπό: Τὴν ἀπελευθέρωση τῶν σκλάβων ἀδελφῶν μας ποὺ στενάζουν κάτω ἀπὸ τὴ δουλεία τοῦ ξένου δυνάστη, στὴν Ἤπειρο, τὴ Μακεδονία καὶ τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου.

Ἡ πολεμικὴ της προσπάθεια εἶναι δύσκολη. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὁ στρατός μας μὲ ἀρχιστράτηγο τὸ Βασιλιὰ Κωνσταντῖνο,— ποὺ ἦταν τότε διάδοχος — μέσα σὲ ἕνα μῆνα, ἔπειτα ἀπὸ τὶς σκληρὲς μάχες στὸ Σαραντάπορο καὶ στὰ Γιαννιτσὰ — ἡ μάχη τῶν Γιαννιτσῶν ἦταν μιὰ πραγματικὴ ἐποποιΐα καὶ θὰ μείνῃ στὶς σελίδες τῆς ἱστορίας μας, σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἔνδοξες μάχες τοῦ στρατοῦ μας — ἔφτασαν στὴ Θεσσαλονίκη στὶς 26 Ὀκτωβρίου.

Μὰ ἡ μάχη στὴν Ἤπειρο δὲν εἶχε τὴν ἴδια τύχη: Πολὺ βαρὺς ὁ χειμώνας σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἤπειρο: Τὸ Μπιζάνι τὸ «ἀπόρθητο» κάστρο τοῦ ἐχθροῦ, ἔφραζε τὸ δρόμο τοῦ στρατοῦ μας γιὰ τὰ Γιάννινα. Τὸ Μπιζάνι δὲν τὸ χαμπαριζε τόσο πολὺ ὁ στρατός μας. Τὸ κρύο τὸν φόβιζε. Ὁ λαϊκὸς ποιητὴς τῆς ἐποχῆς ἐκφράζει τὴν ψυχολογία τοῦ Ἕλληνα στρατιώτη ἐκείνης τῆς ἐποχῆς:

Δὲν μὲ φοβίζουν μάννα μου
οἱ σφαῖρες, τὰ κανόνια.
Μόν' μὲ φοβίζει ἡ παγωνιὰ
τοῦ Μπιζανιοῦ τὰ χιόνια.

Χρειάστηκε νὰ πάῃ στὴν Ἤπειρο καὶ νὰ ἀναλάβῃ προσωπικὰ τὴ διεύθυνση τοῦ ἀγῶνα ὁ Βασιλιὰς Κωνσταντῖνος. Τὸν ἀκολουθοῦσε ἡ ἀγωνία καὶ ἡ εὐχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Κοινὸς ἦταν ὁ πόθος: νὰ πάρουμε τὰ Γιάννινα: Κι' ὁ λαϊκὸς ποιητὴς τραγουδάει.

Ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννινα
σ' ἕνα ψηλὸ κλαδὶ
πουλὶ - πουλάκι ἐκόθησε
καὶ γλυκοκελαΐδεῖ.

Ἀνοῖχτε στράτα διάπλατη
καὶ στράτα μυρωμένη
κι' ἔρχεται ἡ λευτεριὰ κυρὰ
μὲ τ' ἄνθια στολισμένη.

Καὶ ἄλλος ποιητής:

Ἀστράψατε βροντήσατε
φιλήσατε τὴ Νίκη.
Καὶ μπῆτε μέσ' στὰ Γιάννινα
καὶ στὴ Θεσσαλονίκη.

Ὅλοι στὴν Ἑλλάδα παρακολουθοῦν μὲ ἀγωνία τοῦ ἀρχιστράτηγου Κωνσταντίνου τὶς προσπάθειες. Καὶ μιὰ μέρα — 21 Φεβρουαρίου 1913 — ἡ χαρμόσυνη εἴδηση κυκλοφόρησε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα. Τὰ τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ σύρματα τὴν μεταδίδουν καὶ στὸ τελευταῖο χωριὸ τῆς χώρας μας.

Τὰ Γιάννινα, τὰ Ἑλληνικὰ Γιάννινα λευτερώθηκαν:

Ὁ Ι. Πολέμης τραγουδάει τὴ νίκη μὲ τὸ ποίημά του ποὺ φέρνει τὸν τίτλο «Μπιζάνι».

Τὸν ἥλιο τρόμαξε ὁ καπνὸς
καὶ τὸν ἀγέρα οἱ κρότοι
καὶ τὴ ματόβρεχτη τὴ γῆ
τὰ ποδοβολητά.
Κι' ἔμεινε, μόνο ἀτρόμαχτη
παλληκαρίσια ἡ νιότη
στὸ θάνατο μπροστά.

Η ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ἰωάννινα 21 Φεβρουαρίου 1913

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ, ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ, ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ

Ἡ ἅλωσις τοῦ φρουρίου τῶν Ἰωαννίνων προσέθεσε μίαν ἀκόμη περίλαμπρον νίκην εἰς τὰ ἔνδοξα κατορθώματά σας. Ἀφοῦ διασχίσατε τὴν Μακεδονίαν ὁλόκληρον καὶ συνετρίψατε δύο ἐχθρικὰς στρατιάς, ἡλώσατε εἰς ἐπισφράγισιν τῶν κατορθωμάτων τούτων καὶ φρούριον, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ἀπόρθητον.

Αἱ μεγάλαι στερήσεις καὶ αἱ κακουχίαι, τὰς ὁποίας μέχρι τοσαύτης καρτερίας ὑπέστητε, ἁμιλλῶνται πρὸς τὴν ἀνδρείαν σας. Αἱ σημαῖαι σας ἐκαλύφθησαν μὲ νέαν δόξαν. Ὁλόκληρον τὸ ἔθνος θαυμάζει τὰ κατορθώματά σας. Ἐγὼ δέ, ὑπερήφανος διότι ἡγοῦμαι τοιούτου Στρατοῦ, ἐκφράζω τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Καὶ ἄλλος ποιητὴς τραγουδάει μὲ τὴ σειρά του:

Σήκω καϋμένε Ἀλὴ Πασὰ
νὰ δῇς τὰ Γιάννενά σου
τὰ πήρανε οἱ Ἕλληνες
δὲν εἶναι πιὰ δικά σου.
. . . .
Καὶ μπαίνει μέσα ὁ στρατὸς
καὶ τὰ θεριὰ λουφάζουν
τῶν Βοτσαραίων αἱ ψυχαὶ
σκιρτοῦν κι' ἀναγαλλιάζουν.
Χίλια καντάρια ζάχαρη
νὰ ρῖξτε μέσ' στὴ λίμνη
γιὰ νὰ γλυκάνῃ τὸ νερὸ
νὰ πιῇ ἡ κυρὰ Φροσύνη.
. . . .
Νὰ πιῇ καὶ ὁ Διάδοχος
τὸ ἄξιο παλληκάρι
ποὺ πῆρε μὲ τὸ χέρι του
τ' ἀπόρθητο Μπιζάνι
καὶ μπαίνει μέσ' στὰ Γιάννενα
Ἀνάσταση νὰ κάνῃ.

Καὶ ἄλλος — ὁ Φωκίων Πανᾶς —:

Καὶ σὺ παιδὶ τῆς Θέτιδας, ποὺ σὰν γοργοπετοῦσε
τὸ πηγασόφτερο ἅρμα σου καὶ σὰν ἀκολουθοῦσε
τ' ἄγριου Διὸς ἡ Δύναμις, τ' ἀστραποβόλο μάτι
τὸ χέρι τὸ βαρὺ
ἔλεγες μ' ἀστραπόβροντα, φωτιά, σεισμός, χαλάζι
ὁ οὐρανὸς κάθε Σατὰν στὸν Ἅδη κατεβάζει
καὶ τοῦ Ταρτάρου κλεῖ
τὸ μαῦρο μονοπάτι.

Μὲ τοῦ Σκάμανδρου τὰ νερά, τοῦ Ὄλυμπου τὴν (κορφὴ
Γύρισε τώρα μιὰ στιγμὴ καὶ τὸ φριχτὸ Μπιζάνι
Κυττώντας πὲς — «ἡ δόξα μου τὴ δόξα σου δὲν (φθάνει» —
Καὶ τὴν κλεισμένη μας καρδιὰν ἀνοίγοντας καὶ (πάλι
Ψάλλε κι' αἰώνια ψάλλε:
Χαρῆτε, χαρῆτε.
Χρυσῆ λευτεριὰ
στὰ Γιάννενα λάμπει
Γελοῦν ὄρη, κάμποι
τὸ Σύμπαν γελᾷ.

Καὶ ὁ Γεώργιος Δ. Παράσχος ὁ λαϊκὸς ποιητὴς ποὺ στὰ παλαιότερα χρόνια τόσο εἶχε συγκινήσει τοὺς Ἀθηναίους:

Ποῦ εἶσαι τώρα λεβεντιὰ τοῦ Κίτσου τοῦ Τζα- (βέλλα;
Καὶ σεῖς ποὺ πολεμούσατε εἰς τῆς Γραβιᾶς τὸ (χάνι·
Νὰ δῆτε, ἐλᾶτε, τοὺς πεζούς, νὰ δῆτε φουστανέλλα,
πῶς πέφτουν μέσα στὴ φωτιὰ κεῖ πέρα στὸ Μπι- (ζάνι!

Γίγαντες εἶναι ἢ θεοί; Κορμὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν;
Θαρρεῖς ὁ Ἄρης ἀπὸ μπρὸς ὅτι κρατεῖ τὸ δόρυ
κι' ἀκολουθοῦν οἱ γίγαντες καὶ στὴ φωτιὰ πῶς (τρέχουν
καὶ σκαρφαλώνουν τὰ βουνὰ καὶ πιάνουνε τὰ ὄρη.

Καὶ ὁ Ἰωάννης Πολέμης τραγουδάει στὸ γύρισμα τοῦ Νικητῆ: τοῦ Βασιλέα Κωνσταντίνου:

Στὸν ἐρχομό σου, βροντολογοῦν καμπάνες,
μοσχομυρίζουν οἱ δάφνες — ὡσαννά!
(Τὸν κόρφο ἀνοίγουν χαροκαμμένες μάννες
τὰ χέρια ἁπλώνουν παντέρημα ὀρφανά).

Ἀντιβουίζουν οἱ νικηφόρες μάχες
σέρνοντας πίσω τῆς Νίκης τὸν ἀχό.
(Ὅσες μαννάδες ἀπόμειναν μονάχες
Ἐσένα θάχουν παιδί τους μοναχό).

Τρέχομ' ἐμπρός σου καὶ γονατίζομ' ὅλοι
χαρὰ καὶ πάθος μᾶς πνίγουν τὴ λαλιά.
(Ὅσα παιδιὰ μας ὀρφάνεψε τὸ βόλι
Ἐσένα θάχουν πατέρα Βασιληᾶ).

Καὶ γιὰ νὰ κλείσω προσθέτω ἐδῶ μερικοὺς ἀκόμα στίχους τοῦ Πολέμη:

Οἱ λαβωμένοι: σκῦψτε τὸ μέτωπο,
κροτήσετε ἀλαλάζοντας τὰ χέρια.
Οἱ σκοτωμένοι: στήσετ' εἰκονίσματα
κι' ἀνάψετε μπροστά τους ἁγιοκέρια!

Τὸ νοιώθει τὸ καμάρι σου πατρίδα μου
στὸ ξύπνημα τῶν λατρευτῶν σου ὀνείρων.
Πόσες πατρίδες σὲ ζηλεύουν σήμερα,
μητέρα τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων.

Ἡ 21 Φεβρουαρίου 1913 εἶναι μιὰ σπουδαία ἡμερομηνία στὴν ἱστορία μας. Ἡ ἅλωση τῶν Ἰωαννίνων πρόσθεσε ἕνα ἀνεκτίμητο θησαυρὸ στὴν Ἑλλάδα...

Α. Κ. Μ.

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος στὰ Ἰωάννινα μετὰ τὴν κατάληψή τους.

Σὲ ποιὲς περιστάσεις τὰ εἶπε;

Τὰ σοφὰ λόγια τοῦ 'Αγησιλάου

1) Δείξω γὰρ ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι.

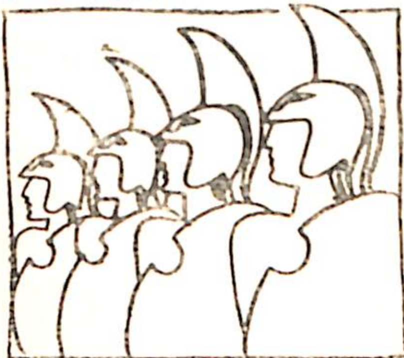
2) Καλὸν δὲ νομίζειν Ἕλληνας, οὐ δῶρα λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ λάφυρα κτᾶσθαι.

3) 'Αντὶ ταύτης, ὦ ξένε, τὴν ἐλευθερίαν ἀμώμεθα.

4) Ἄγετε, ποιήσατε πρώτους ἑαυτοὺς θεοὺς καὶ τοῦτ' ἂν πράξητε τότε πιστεύσω ὑμῖν ὅτι κάμὲ δυνήσεσθε θεὸν ποιῆσαι.

5) Τοὺς ἀνδραγαθίαν ἀσκοῦντας τὰς τοιαύτας λιχνείας οὐκ ἁρμόζει προσίεσθαι. Τὰ γὰρ δελεάζοντα τοὺς ἀνδραποδώδεις τῶν ἐλευθέρων ἀλλότρια.

6) Ταῦτά ἐστιν τὰ Λακεδαιμονίων τείχη.

7) Οὐ λίθοις δεῖ καὶ ξύλοις τετειχίσθαι τὰς πόλεις, ταῖς δὲ τῶν ἐνοικούντων ἀρεταῖς.

8) Μὴ χρήμασι, ἀνδρεία δὲ καὶ ἀρετῇ σπουδάζειν πλουτεῖν.

9) Θανάτου καταφρονήσας.

10) Οὐδὲ Πριάμος ταύτην ἔχων τὴν ἡλικίαν ἠτύχησε.

11) Τὸν ἀγαθὸν ἄρχοντα δεῖν ὑπὸ τῶν νόμων ἄρχεσθαι.

12) Βουλευέσθω τοίνυν, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα.

---

1) «Δείξω γὰρ ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι».

Ἡ φράση σημαίνει: Θὰ ἀποδείξω ὅτι δὲν τιμοῦν οἱ θέσεις τοὺς ἄνδρες ἀλλ' οἱ ἄνδρες τὶς θέσεις.

Τὴ φράση αὐτή, ὅπως μᾶς λέει ὁ Πλούταρχος, τὴν εἶπε ὁ 'Αγησίλαος, ὁ βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης ποὺ ἔζησε ἀπὸ τὰ 442 — 358 π. Χ., ὅταν ἀκόμη ἦταν παιδί.

Στὴ Σπάρτη ἐγένετο τακτικὰ κάθε χρόνο ἡ ἑορτὴ τῆς γυμνοπαιδίας. Ἦταν ἕνα μέρος ἀπὸ τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ χόρευαν γυμνὰ στὴν ἀγορὰ καὶ τραγουδοῦσαν ὕμνους γιὰ τοὺς Σπαρτιᾶτες ποὺ ἔπεσαν ἔνδοξα στὴ μάχη.

Κάποτε ὁ διευθυντὴς ἔβαλε τὸ μικρὸ 'Αγησίλαο σὲ ἐντελῶς ἄσημη θέση: 'Εκεῖνος ὅμως ἂν καὶ βασιλόπουλο καὶ μάλιστα ἐπίδοξος βασιλιᾶς συμμορφώθηκε μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ διευθύνοντος τὸ χορὸ καὶ εἶπε τὴ φράση: «Εὖγε, δείξω γὰρ ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι.

2) «Καλὸν δὲ νομίζειν Ἕλληνας, οὐ δῶρα λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ λάφυρα κτᾶσθαι».

Δηλαδή: Εἶναι πιὸ καλὸ νομίζω διὰ τοὺς Ἕλληνας νὰ μὴ παίρνουν δῶρα ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ἀλλὰ νὰ ἀποκτοῦν ἀπὸ αὐτοὺς λάφυρα.

Καὶ αὐτὴ τὴ φράση ὅπως μᾶς λέει ὁ Πλούταρχος τὴν εἶπε ὁ 'Αγησίλαος ὁ βασιληᾶς τῆς Σπάρτης.

Ὁ 'Αγησίλαος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ του νίκησε κατὰ κράτος τὸν Τισσαφέρνην στὴ Λυδία. Καὶ ἀφοῦ κατέστρεψε σχεδὸν τὸν περσικὸ στρατὸ ἄφησε τοὺς στρατιώτας του λαφυραγωγοῦν τὴν καταληφθεῖσαν χώραν.

Ὁ Τισσαφέρνης ὅμως τοῦ ἔστειλε πρεσβεία καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε πλουσιώτατα δῶρα καὶ χρήματα ἂν ἔκλειναν εἰρήνη.

Αὐτὸς ὅμως τοῦ ἀπάντησε:

«Τῆς μὲν εἰρήνης τὴν πόλιν εἶναι κυρίαν, τοὺς δὲ στρατιώτας πλουτίζων ἥδεσθαι μᾶλλον ἢ αὐτὸς πλουτῶν. Καλὸν δὲ νομίζειν Ἕλληνας οὐ δῶρα λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀλλὰ λάφυρα κτᾶσθαι».

Δηλαδή:

Μόνο ἡ πατρίδα μου ἔχει δικαίωμα νὰ κάμη εἰρήνην. 'Εγὼ δὲ εὐχαριστιέμαι περισσότερο νὰ πλουτίζω τοὺς στρατιῶτες μου παρὰ τὸν ἑαυτό μου. Εἶναι δὲ πιὸ καλὸ νομίζω γιὰ τοὺς Ἕλληνες νὰ μὴ παίρνουν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς δῶρα ἀλλὰ νὰ ἀποκτοῦν ἀπ' αὐτοὺς λάφυρα!...

3) «'Αντὶ ταύτης, ὦ ξένε, τὴν ἐλευθερίαν ἀμώμεθα».

Δηλαδή:

«Εἰς ἀντάλλαγμα αὐτῆς τῆς ζωῆς, ὦ ξένε, ἀπολαμβάνομεν τὴν ἐλευθερίαν».

Καὶ αὐτὴ εἶναι φράση τοῦ 'Αγησιλάου, ὅπως μᾶς λέει ὁ Πλούταρχος. Τὴν εἶπε σὲ κάποιο ξένο ποὺ φιλοξενοῦσε ἡ Σπάρτη ὅταν αὐτὸς ἐξέφραζε τὴν ἔκπληξή του γιὰ τὴν ἁπλότητα τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῆς τροφῆς τοῦ 'Αγησιλάου καὶ Σπαρτιατῶν:

«'Αντὶ ταύτης, ὦ ξένε, τὴν ἐλευθερίαν ἀμώμεθα».

4) «Ἄγετε, ποιήσατε πρώτους ἑαυτοὺς θεοὺς καὶ τοῦτ' ἂν πράξητε τότε πιστεύσω ὑμῖν ὅτι κάμὲ δυνήσεσθε θεὸν ποιῆσαι».

Δηλαδή:

«'Εμπρός, κάμετε πρῶτα τοὺς ἑαυτούς σας θεοὺς καὶ ἅμα τὸ καταφέρετε τότε θὰ πιστέψω πὼς θὰ μπορέσετε νὰ κάμετε κι' ἐμένα θεό».

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ 'Αγησιλάου ὅπως ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος.

Οἱ κάτοικοι τῆς Θάσου ἔτρεφαν μεγάλη εὐγνωμοσύνη στὸν 'Αγησίλαο γιὰ τὶς μεγάλες εὐεργεσίες ποὺ τοὺς ἔκαμε. Ἔφτιασαν λοιπὸν ναοὺς στὸ ὄνομα τοῦ 'Αγησιλάου καὶ τὸν ἐτίμησαν μὲ λογιῶν - λογιῶν τιμές.

Ὅταν ὁ 'Αγησίλαος διάβασε τὰ ψηφίσματα τῶν Θασίων ρώτησε τοὺς ἀπεσταλμένους των ἐὰν ἡ πατρίδα των ἔχει τὴ δύναμη νὰ ἀποθεώνη ἀνθρώπους Ὅταν δὲ ἐκεῖνοι τοῦ ἀπήντησαν πὼς μποροῦν ὁ 'Αγησίλαος τοὺς εἶπε:

«Ἄγετε ποιήσατε πρώτους ἑαυτοὺς θεούς· καὶ τοῦτο ἂν πράξητε, τότε πιστεύσω ὑμῖν ὅτι κάμὲ δύνησθε θεὸν ποιῆσαι».

5) Τοὺς ἀνδραγαθίαν ἀσκοῦντας τὰς τοιαύτας λιχνείας οὐχ ἁρμόζει προσίεσθαι· τὰ γὰρ δελεάζοντα τοὺς ἀνδραποδώδεις τῶν ἐλευθέρων ἀλλότρια.

Δηλαδή:

'Εκεῖνοι ποὺ ἀσκοῦν τὴν ἀρετή, δὲν μποροῦν νὰ δέχωνται αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς λιχουδιές. Γιατὶ ἐκεῖνα ποὺ δελεάζουν τοὺς δούλους δὲν ἐπηρεάζουν τοὺς ἐλευθέρους ἀνθρώπους.

Καὶ αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ 'Αγησίλαος σὲ ἄλλη περίσταση στοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Θασίων.

Ὅταν ὁ 'Αγησίλαος πέρασε μὲ τὸ στρατό του τὸ νησὶ τῆς Θάσου οἱ Θάσιοι τοῦ ἔστειλαν ἄλευρα, χῆνες, γλυκίσματα, ξηροὺς καρποὺς καὶ ἄλλα φαγώσιμα καθὼς καὶ ἐκλεκτὰ κρασιά. Ὁ 'Αγησίλαος δέχθηκε μόνο τὰ ἀλεύρια καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ πάρουν πίσω τὰ ὑπόλοιπα δῶρα γιατὶ τοῦ ἦσαν ἐντελῶς ἄχρηστα.

Οἱ Θάσιοι ὅμως ἐπέμεναν νὰ κρατήση τὰ δῶρα. Ἔτσι ὁ 'Αγησίλαος τοὺς εἶπε νὰ μοιράσουν τὰ δῶρα στοὺς εἵλωτες· (δηλαδὴ στοὺς δούλους). Ὅταν δὲ οἱ Θάσιοι ἐζήτησαν νὰ μάθουν ἀπὸ τὸν 'Αγησίλαο τὸ λόγο αὐτῆς τῆς ἐνέργειάς του εἶπε τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα λόγια πὼς οἱ λιχουδιὲς ποὺ εἶναι ἱκανὲς νὰ δελεάσουν δούλους, δὲν εἶναι γιὰ ἐλευθέρους ἀνθρώπους καὶ μάλιστα Σπαρτιάτες.

6) «Ταῦτά ἐστιν τὰ Λακεδαιμονίων τείχη».

Δηλαδή:

Αὐτὰ εἶναι τὰ τείχη τῶν Σπαρτιατῶν.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε ὁ 'Αγησίλαος ὅταν κάποιος τὸν ρώτησε διατὶ ἡ Σπάρτη δὲν ἔχει τείχη. Καὶ αὐτὸς δείχνοντας τοὺς ἐνόπλους Σπαρτιᾶτες τοῦ εἶπε πὼς αὐτὰ εἶναι τὰ τείχη τῆς Σπάρτης.

7) «Οὐ λίθοις δεῖ καὶ ξύλοις τετειχίσθαι τὰς πόλεις, ταῖς δὲ τῶν ἐνοικούτων ἀρεταῖς».

Δηλαδή:

Δὲν πρέπει νὰ φτιάνετε τὰ τείχη τῶν πόλεων μὲ πέτρες καὶ μὲ ξύλα, ἀλλὰ μὲ τὶς ἀρετὲς τῶν κατοίκων των.

Τὴν ἀπάντηση αὐτὴν τὴν ἔδωκε σὲ κάποιον ξένον ποὺ τὸν ἐρώτησε πάλι γιατὶ ἡ Σπάρτη δὲν ἔχει τείχη.

8) «Μὴ χρήμασιν, ἀνδρεία δὲ καὶ ἀρετῇ σπουδάζειν πλουτεῖν».

Καὶ αὐτὸ τὸ εἶπε ὁ 'Αγησίλαος σὰν μιὰ σουμβουλὴ στοὺς φίλους του: Δὲν πρέπει τοὺς εἶπε νὰ προσπαθῆτε νὰ γίνεται πλούσιοι σὲ χρήματα ἀλλὰ σὲ ἀνδρεία καὶ ἀρετή.

9) «Θανάτου καταφρονήσας».

Καὶ αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶπε ὁ 'Αγησίλαος ὅταν ρωτήθηκε πὼς κατάφερε νὰ ἀποκτήση τόση δόξα. «Μὲ τὴν περιφρόνηση

τοῦ θανάτου» ἦταν ἡ ἀπάντησή του.

10) «Οὐδὲ Πρίαμος ταύτην ἔχων τὴν ἡλικίαν ἠτύχησε».

Κάποιος μπροστὰ στὸν 'Αγησίλαο μακάριζε τὸν βασιληᾶ τῶν Περσῶν ποὺ ἦταν τόσο νέος. Ὁ 'Αγησίλαος, κατὰ τὸ «μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε» εἶπε τότε τὸ περίφημο:

«Καὶ ὁ Πρίαμος ὅταν ἦταν στὴν ἴδια ἡλικία (μὲ τὸν βασιλιὰ τῶν Περσῶν), δὲν ἦταν δυστυχής.

11) «Τὸν ἀγαθὸν ἄρχοντα δεῖν ὑπὸ τῶν νόμων ἄρχεσθαι».

«Ὁ καλὸς ἄρχων ὀφείλει νὰ ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους».

Οἱ ἔφοροι τῆς Σπάρτης ἀνεκάλεσαν τὸν 'Αγησίλαον ἀπὸ τὴν Μικρὰ 'Ασία ὅπου πολεμοῦσε τοὺς Πέρσες, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίση τοὺς Ἕλληνες ποὺ σήκωσαν πόλεμο κατὰ τῆς Σπάρτης. Δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ φύγη ἀπὸ τὴ Μικρὰ 'Ασία ὅπου οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες τὸν ἐλάτρευαν. Μὰ συμμορφώθηκε πρὸς τὴ διαταγὴ τῶν 'Εφόρων μὲ τὴ φράση: «Ὁ καλὸς ἄρχων πρέπει νὰ ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους».

12) «Βουλευέσθω τοίνυν, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα».

Ὅταν πάλι ὁ 'Αγησίλαος ἐπέστρεφε ἀπὸ τὴ Μικρὰ 'Ασία στὴ Σπάρτη, ρωτοῦσε τὶς χῶρες ἀπὸ τὶς ὁποῖες περνοῦσε ἂν θὰ τὸν δεχτοῦν σὰ φίλο ἢ σὰν ἐχθρό. Στὴν πρώτη περίπτωση περνοῦσε χωρὶς νὰ ἐνοχλήση κανένα. Στὴ δεύτερη πολεμοῦσε.

Ὅταν ἔφθασε στὴ Μακεδονία ρώτησε καὶ τὸν βασιλέα της. Καὶ ὁ 'Αμύντας τοῦ ἀπάντησε πὼς θὰ σκεφθῆ. Ἂς σκεφθῆ, εἶπε ὁ 'Αγησίλαος ὁ βασιλιᾶς μὲ τὴν ἡσυχία του καὶ ἐμεῖς στὸ μεταξὺ προχωροῦμε.

Τόν καιρό του ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

4ον

Καὶ γυρνώντας στοὺς στρατιῶτες, στὸ βάθος τῆς σκηνῆς:

—Δέσετε καὶ τοῦτα τὰ δυὸ παιδιὰ μὲ τοὺς δούλους μου, εἶπε. Μ' ἀρέσει νὰ ἔχω γιοὺς στρατηγῶν γιὰ παιδόπουλα στὴν αὐλή μου.

Τὸ βράδυ ὁ Νικήτας δὲν εἶχε βρεθῆ. Στὸ μεταξύ, ἀνακάλυψαν πὼς ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἄλογα τοῦ Τσάρου ἔλειπε ἀπὸ τὸ βασιλικὸ σταῦλο, καὶ κάτω ἀπὸ κάτι ἄχυρα βρῆκαν τὸ σῶμα ἑνὸς στρατιώτη μ' ἕνα μαχαίρι μπηγμένο στὴν καρδιά.

Μὲ ἀδιαφορία εἶχε ἀφήσει ὁ 'Ιβάτζης νὰ ἐκτελεστεῖ ἡ ποινὴ τοῦ προδότη. Τὸν Παγράτη ὅμως, ἁλυσοδεμένο, τὸν ἔρριξε στὴ φυλακὴ μὲ τὸ παιδὶ μαζί. Ἡ ἐξαφάνιση τοῦ Νικήτα καὶ τοῦ ἀλόγου, ὁ σκοτωμένος στρατιώτης ποὺ βρέθηκε κρυμμένος στ' ἄχυρα, ἀρκοῦσαν τοῦ 'Ιβάτζη γιὰ ν' ἀφήσει τὸ γέρο νὰ σαπίσει καὶ νὰ πεθάνει στὴ φυλακή, χωρὶς ἄλλη ἀνάκριση καὶ χωρὶς δίκη, μὲ μόνο μιὰν ὑποψία.

Δ'. ΑΣΑΝ

Εἰκοσιπέντε σχεδὸν χρόνια βαστοῦσε ὁ σκληρὸς πόλεμος μεταξὺ Σαμουὴλ καὶ Βασιλείου Β'. Εἰκοσιπέντε χρόνια, Ἕλληνες καὶ Βούλγαροι ἐξακολουθοῦσαν ἄγρια νὰ σφάζονται στὴ χερσόνησο τοῦ Αἵμου. Ὁ Σαμουὴλ μὲ πεῖσμα ξανάρχιζε κάθε χρόνο τὶς τολμηρές του ἐπιδρομὲς στὴν ἀνατολικὴ καὶ νότια Μακεδονία, μὰ καὶ μὲ ἀκούραστη ἐπιμονὴ τὸν χτυποῦσε ὁ Βασίλειος, παίρνοντας κάθε φορὰ καὶ ἀπὸ μερικὰ φρούρια, στενεύοντας ὅλο καὶ περισσότερο τὰ σύνορα τοῦ ἀντιπάλου του, σπρώχνοντάς τον ὅλο καὶ βαθύτερα στὰ ἄγρια βουνὰ τῆς κεντρικῆς Μακεδονίας.

Τὸ φθινόπωρο τοῦ 999, ὁ Βασίλειος ἀναγκάστηκε ν' ἀφήση στοὺς στρατηγούς του τὴ διοίκηση τοῦ βουλγάρικου πολέμου καὶ νὰ πάγη στὴ Συρία μὲ μεγάλη δύναμη, γιὰ νὰ ξαναϋψώσει τὸ γόητρο τῶν Χριστιανῶν ποὺ εἶχε ξεπέσει φοβερὰ ἀπὸ τὰ 998, τότε ποὺ οἱ Ἄραβες νίκησαν καὶ σκότωσαν τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀντιόχειας, τὸν Δαμιανὸ Δελασηνό, μ' ἕξη χιλιάδες Ἕλληνες, στὴν πεδιάδα τῆς Ἀπάμειας[1].

Ἀφοῦ ξανακυρίευσε τὶς χαμένες χῶρες καὶ ὑποχρέωσε τὸν Καλίφη τῆς Αἰγύπτου νὰ ὑπογράψει ἀνακωχὴ δέκα χρόνων, τράβηξε βόρεια, στὴν Ἀρμενία, ὅπου τὸν καλοῦσαν μεγάλα συμφέροντα, καὶ μόλις τὴν ἄνοιξη τοῦ 1001 ἐπέστρεψε στὴ Βασιλεύουσα.

1 Ἀ π ά μ ε ι α: πόλη βόρεια τῆς Ἀντιόχειας, στὴν Ἄνω Συρία.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ, ὁ Σαμουὴλ δὲν εἶχε παύσει τὶς ἐπιδρομές του στὰ Βυζαντινὰ χώματα, καὶ μὲ δυσκολία τὸν ἐσυγκρατοῦσαν οἱ στρατηγοὶ τοῦ Βασιλείου στὰ σύνορά του. Μόλις λοιπὸν ἕνα - δυὸ μῆνες ἄφησε ὁ Αὐτοκράτορας τὸ στρατό του νὰ ξεκουραστεῖ στὴ Βασιλεύουσα κι ἔφυγε πάλι, πέρασε τὴ Ροδόπη, καὶ προχώρησε ὡς τὸ Δούναβη, ὅπου ἔμεινε δυὸ χρόνια, κατακτώντας πόλεις καὶ κάστρα βουλγάρικα κι ἐπιστρέφοντας μόνο τὸ χειμώνα στὴ Μοσυνούπολη[2] γιὰ νὰ ξεκουράζεται ὁ στρατός του.

Ἕνα φρούριο δυνατὸ ἀπάνω στὸ Δούναβη εἶχε μείνει ἀκυρίευτο, ἡ Βιδύνη. Ἀλλὰ ὁ Βασίλειος δὲ θέλησε νὰ χάσει καιρὸ στὴν πολιορκία του. Θεώρησε χρησιμότερο νὰ κατέβει στὴ μεσημβρινὴ Μακεδονία καὶ νὰ κυριεύσει τὰ δυνατὰ φρούρια ποὺ τοῦ εἶχε πάρει ὁ Σαμουὴλ στὰ 989. Ἄφησε λοιπὸν τοὺς στρατηγούς του νὰ ὀχυρώσουν τὰ παρμένα κάστρα τοῦ Δούναβη, καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ 1003 ἐξεστράτευσε στὴ νότια Μακεδονία. Διευθύνθηκε πρῶτα στὴ Βέρροια. Μὰ πρὶν προφθάσει νὰ τὴν πολιορκήσει, ὁ Δαβρομήρ, Βούλγαρος στρατηγὸς τῆς Βέρροιας πῆγε καὶ τὸν προαπάντησε καὶ τοῦ παρέδωσε τὰ κλειδιὰ τῆς χώρας. Ὡς ἀνταμοιβή, ὁ Βασίλειος τὸν ἐδιόρισε ἀ ν θ ύ π α τ ο, ποὺ ἦταν τίτλος πολυζήτητος ἐκεῖνο τὸν καιρό. Καὶ ἀφοῦ ἔβαλε δυνατὴ φρουρὰ στὸ κάστρο τράβηξε νότια καὶ πολιόρκησε τὰ Σέρβια.

Στρατηγὸς στὰ Σέρβια ἦταν τότε ἕνας παλικαρᾶς τόσο μικρόσωμος, ποὺ τὸν ἔλεγαν Νικουλιτσᾶ, δηλαδὴ Νικολάκη, ἀλλὰ ἄνθρωπος μεγάλης τόλμης καὶ ἀτρόμητος. Κατάγουνταν ἀπὸ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια τῆς Λάρισας, ποὺ, σὰν πολλοὺς τότε, γύρισε κι αὐτὴ μὲ τὸ μέρος τῶν Βουλγάρων. Ὁ πατέρας του, ἄλλοτε στρατηγὸς στὴ Λάρισα, εἶχε παραδώσει τὸ φρούριό του στὸν Σαμουὴλ, τότε ποὺ πρώτη φορὰ κατέβηκαν οἱ Βούλγαροι στὴν Ἑλλάδα στὰ 986. Καὶ ξεχνώντας ἀπὸ τότε τὴν ἑλληνικὴ τῆς καταγωγή, ἡ οἰκογένεια ὅλη ἀφοσιώθηκε στὸ Βούλγαρο Τσάρο.

2 Μ ο σ υ ν ο ύ π ο λ η: πόλη Βυζαντινὴ ποὺ βρίσκουνταν μεταξὺ τῆς σημερινῆς Γ ι ο υ μ ο υ λ τ ζ ί ν α ς καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Λάγου. Φαίνονται ἀκόμα μερικὰ ἐρείπια στὸ μέρος αὐτό.

Σὰ λεοντάρι ἀντιστάθηκε ὁ Νικουλιτσᾶς στὰ Σέρβια, καὶ μὲ κόπο πολὺ κατόρθωσε ὁ Βασίλειος νὰ κυριεύσει τὴν πόλη, ἀφοῦ γκρέμισε τοὺς τοίχους τοῦ κάστρου. Καὶ σὰν σὰν τὸν ἔπιασαν καὶ ἁλυσοδεμένο τὸν ἔφεραν ἐμπρὸς στὸν Αὐτοκράτορα, μὲ ἀψηλὸ τὸ κεφάλι παρουσιάστηκε ὁ ἀνθρωπάκος, νικημένος μὰ ὄχι καὶ ταπεινωμένος.

Ὁ Βασίλειος ἦταν μεγάλος πολιτικός, καὶ εἶχε μεγάλη καρδιά. Ἀτρόμητος ὁ ἴδιος, θαύμασε τόσο τὴν παλικαριὰ τοῦ Νικουλιτσᾶ, ποὺ ὄχι μόνο πρόσταξε νὰ τοῦ βγάλουν τὶς ἁλυσίδες, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο καὶ τὸν ἐδιόρισε π α τ ρ ί κ ι ο, μὲ συμφωνία ὅμως νὰ μὴ γυρίσει στὴ Βουλγαρία. Ὕστερα, ἀφοῦ ὀχύρωσε τὰ Σέρβια κι ἄφησε κεῖ ἑλληνικὴ φρουρά, τὸν πῆρε μαζί του καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη.

Τὸ πάθος ὅμως τοῦ Νικουλιτσᾶ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ ἀγάπη τῶν βουνῶν τῆς πατρίδας του δὲν τὸν ἄφηναν πιὰ ἀπὸ Βούλγαρος νὰ γίνει Ἕλληνας. Μόλις βρέθηκε ἐλεύθερος, καταπάτησε τοὺς ὅρκους του, ξέκοψε στὰ βουνά, ἑνώθηκε μὲ τὸν Σαμουήλ, κι ἔτρεξαν μαζὶ νὰ ξαναπολιορκήσουν τὰ Σέρβια.

Ἡ εἴδηση ἔφθασε τὸν Αὐτοκράτορα στὸ μισὸ δρόμο τῆς Θεσσαλονίκης. Σὰν ἀστραπὴ γύρισε πίσω, ἔπεσε στὰ βουλγάρικα στρατεύματα, τὰ ἔτρεψε σὲ φυγὴ κι ἐλευθέρωσε πάλι τὰ Σέρβια. Μόλις πρόφθασε ὁ Σαμουὴλ νὰ ξεφύγει μὲ τὸν πιστό του στρατηγό, ἀλλά, σὲ λίγο καιρό, οἱ Ἕλληνες ἔστησαν καρτέρι τοῦ Νικουλιτσᾶ, τὸν ἔπιασαν, καὶ ἁλυσοδεμένο τὸν ἔστειλε ὁ Αὐτοκράτορας στὶς φυλακὲς τῆς Πόλης.

Ἀπὸ τὰ Σέρβια, χωρὶς νὰ χάσει καιρό, πῆγε ὁ Βασίλειος στὰ Βοδενὰ καὶ τὰ κυρίευσε μὲ ὅλη τὴν ἡρωϊκὴ ἀντίσταση τοῦ Δραξάν, ἄλλου γενναίου στρατηγοῦ τοῦ Σαμουήλ.

Κατὰ τὸ σύστημα τῶν Βυζαντινῶν, καὶ γιὰ νὰ ἐμποδίσει κάθε ἄλλη ἐπανάσταση, ὁ Βασίλειος μετοίκισε τοὺς νικημένους πολεμιστὲς στὸ Βολερό, χώρα στὴν ἐκβολὴ τοῦ Ἕβρου ὅπου εἶχε στείλει πρωτύτερα καὶ τοὺς κατοίκους τῶν Σερβίων. Τὸν Δραξὰν ὅμως τὸν ἐσυγχώρησε, ὅπως εἶχε συγχωρήσει καὶ τὸν Νικουλιτσᾶ,

Κάτω ἀπὸ κάτι ἄχυρα βρισκόταν τὸ σῶμα ἑνὸς στρατιώτη...

τοῦ ἔδωσε τίτλους καὶ τιμὲς καὶ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ κατοικήσει στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου καὶ τὸν πάντρεψε μὲ μιὰν Ἑλληνίδα.

Τὴν ἄνοιξη τοῦ 1004, ὁ Βασίλειος ξεκίνησε πάλι μὲ τὸ στρατό του, πέρασε τὸν Αἷμο, προχώρησε ὡς τὸ Δούναβη καὶ πολιόρκησε τὴ Βιδύνη, ἀποφασισμένος αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ τὴν πάρει. Ὀκτὼ μῆνες βαστοῦσε ἡ πολιορκία, ὅταν ὁ Σαμουήλ, βλέποντας πὼς τὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ σώσει τὸ κάστρο του, πέρασε τὴ Ροδόπη ἀπὸ ἀφύλαχτα μονοπάτια, ὅρμησε στὴν πεδιάδα τῆς Θράκης ποὺ εἶχε μείνει ἀνυπεράσπιστη, καὶ τὴ νύχτα τοῦ Δεκαπενταύγουστου, τὴν ὥρα τοῦ πανηγυριοῦ, ἔπεσε στὴν Ἀδριανούπολη, ὅπου ἔσφαξε κι αἰχμαλώτισε ὁλόκληρο τὸν ἄοπλο πληθυσμὸ ποὺ ἀνυποψίαστος ἐόρταζε τὴν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου. Σκοπὸς τοῦ Σαμουὴλ ἦταν νὰ ὑποχρεώσει τὸν ἀντίπαλό του νὰ λύσει τὴν πολιορκία τῆς Βιδύνης. Μὰ ἦταν πιὰ ἀργά. Ὅταν ἔφθασε στὸ Δούναβη ἡ φρικτὴ εἴδηση τῆς σφαγῆς τῆς Ἀδριανούπολης, ἡ Βιδύνη εἶχε πέσει.

Τότε ὁ Βασίλειος διέταξε νὰ ξαναχτίσουν τὰ χαλασμένα τειχογυρίσματα τῆς χώρας, καθὼς καὶ τὸ φρούριο ὅπου ἄφησε δυνατὴ φρουρά. Ὕστερα, ἀντὶ νὰ κατέβει στὴ Θράκη νὰ καταδιώξει τὸν Σαμουήλ, πῆρε ὁλόκληρο τὸ στρατό του καὶ γύρισε νοτιοδυτικά.

Στὴν Ἀδριανούπολη ὡστόσο, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες Βούλγαροι περνοῦσαν ζωὴ χαρισάμενη. Εἶχαν καταλάβει τὰ σπίτια τῶν κατοίκων, καὶ μὲ τ' ἁρπαγμένα πλούτη, ὁ καθένας τους ζοῦσε σὰ βασιλιάς. Πολλὲς φορὲς τύχαινε, μεταξὺ τῶν δυστυχισμένων αἰχμαλώτων, ὁ ἴδιος ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ νὰ δουλεύει σκλάβος ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε πρόσταζε σὰν ἀφέντης.

Μόνο ὁ Σαμουὴλ δὲν ἦταν ἥσυχος. Ἡ κατάκτηση τῆς Ἀδριανούπολης δὲν ἦταν σκοπὸς γιὰ κεῖνον· ἦταν μέσον γιὰ νὰ τραβήξει τὸν ἐχθρό του ἀπὸ τὴ Βιδύνη καὶ νὰ γλυτώσει τὸ δυνατό του κάστρο. Ὁ νοῦς του ἦταν ἀδιάκοπα γυρισμένος ἐκεῖ. Εἶχε στείλει κατασκόπους, νὰ μάθουν τί ἔκαμνε ὁ Βασίλειος κι ἂν ἔλυσε τὴν πολιορκία, κι ὡστόσο ἑτοιμάζουνταν νὰ κατέβει στὴ Θεσσαλονίκη. Ἀλλὰ πρὶν φύγει, ἤθελε νὰ μάθει πληροφορίες, κι ὥσπου νὰ γυρίσουν οἱ κατάσκοποι, τὸν ἔτρωγε ἡ ἀνησυχία.

Οἱ εἰδήσεις ἔφθασαν νωρίτερα ἀπ' ὅ,τι περίμενε. Μιὰ μέρα, ποὺ κοντὰ στὸ ποτάμι ἐπιθεωροῦσε καβάλα τὸ στρατό του, ἕνας ἀξιωματικὸς τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ λέγει πὼς κάποιος θέλει νὰ τοῦ μιλήσει.

— Πές του νὰ ἔλθει ἄλλη ὥρα, εἶπε ὁ Σαμουήλ.

— Λέγει πὼς εἶναι ἀνάγκη νὰ σὲ δεῖ γιὰ κάτι πολὺ σπουδαῖο.

— Ἂς μὲ περιμένει στὸ παλάτι!

— Δὲν ἔχεις, λέγει, στιγμὴ νὰ χάσεις, Ἀφέντη, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικός.

— Τί; φώναξε ὁ Σαμουὴλ μὲ ξαφνικὴ ἀνησυχία. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Δὲν τὸν γνωρίζω· εἶναι ξένος.

— Πές του νὰ ἔλθει εὐθύς!

Ὁ Τσάρος ξεκαβαλίκεψε καὶ μπῆκε στὴ σκηνή του, ταραγμένος καὶ νευρικός. Σχεδὸν τὴν ἴδια στιγμὴ ἔμπαινε μέσα κι ὁ ξένος. Ἦταν μακρύς, λιγνός, μὲ μαῦρα κατασκονισμένα γένια καὶ μαλλιὰ καὶ μὲ ἡλιοκαμένο πρόσωπο. Τὰ ροῦχα του ἦταν σκεπασμένα σκόνη καὶ λάσπες. Στάθηκε ἐμπρὸς στὸν Τσάρο χωρὶς νὰ χαιρετήσει, καὶ μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι χωμένο στὸ ἄνοιγμα τοῦ ρούχου του. Τὸ φέρσιμό του καὶ τὸ ὕφος του ἦταν ἀνθρώπου χωριάτη.

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; ρώτησε ὁ Σαμουήλ.

— Ἀπὸ τὸ Δούναβη, ἀποκρίθηκε ὁ ἄνθρωπος.

— Λέγε! Λέγε! ξεφώνισε ἀνυπόμονα ὁ Τσάρος. Τί νέα φέρνεις;

— Ἡ Βιδύνη ἔπεσε.

Ἕνα μούγκρισμα ξέφυγε τοῦ Σαμουήλ, κι ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια του.

Ὁ ἄνθρωπος ἀκίνητος μπροστά του περίμενε.

Ὁ Τσάρος σήκωσε τὸ κεφάλι. Ἦταν κατάχλωμος.

— Καὶ ὁ Βασίλειος; ρώτησε.

— Ἔφυγε.

— Ἔφυγε; Πότε;

— Μόλις τοῦ ἔφεραν τὴν εἴδηση πὼς πλάκωσες στὴν Ἀδριανούπολη.

— Πρὶν φύγεις ἐσὺ ἀπὸ κεῖ; Καὶ τὸν πρόκανες λοιπόν; Ἔκοψες δρόμο ἀπὸ τὰ μονοπάτια καὶ τὸν ξεπέρασες;

— Ὄχι, πῆρε ἄλλο δρόμο.

— Τί; δὲν ἔρχεται δῶ; ρώτησε ὁ Σαμουὴλ μὲ μεγάλη ταραχή.

— Ὄχι! Τράβηξε νοτιοδυτικά. Πῆγε ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῆς Μοράβας [1].

— Στὴν καρδιά! Στὴν καρδιὰ θέλει νὰ μὲ σφάξει! φώναξε ὁ Σαμουήλ, μὲ λύσσα χτυπώντας τὸ μέτωπό του. Ἀψηφᾶ τὴν Ἀδριανούπολη ποὺ τὴν ἔχω πνίξει στὸ αἷμα, καὶ στὰ κάστρα μου πηγαίνει, νὰ μοῦ τὰ πάρει ποὺ δὲν εἶμαι κεῖ νὰ τὰ διαφεντέψω... — καὶ γυρνώντας στὸν ξένο ρώτησε ἀπότομα: Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; Ποιὸς σ' ἔστειλε;

— Ἤμουν στὴ Βιδύνη, σ' ὅλη τὴν πολιορκία. Σὰ γκρεμίστηκαν οἱ τοῖχοι καὶ μπῆκαν οἱ ἐχθροὶ στὸ φρούριο, ξέφυγα μὲ σκοπὸ νὰ ἔλθω νὰ σοῦ τὸ πῶ. Μὰ δὲν ἤξερα ποὺ ἦσουν, οὔτε αὐτοὶ δὲν τὸ ἤξεραν. Κρυμμένος τοὺς παραμόνευα. Μιὰ μέρα, κάποιος ἔφερε τὴν εἴδηση πὼς κατάστρεψες τὴν Ἀδριανούπολη. Ἀμέσως τότε ἔφυγε ὁ Βασιλιὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Νίσο [2]. Ἔφυγα κι ἐγὼ κι ἦρθα ἐδῶ.

— Πὼς ἦταν αὐτὸς ποὺ ἔφερε τὴν εἴδηση; ρώτησε ὁ Σαμουήλ.

— Δὲν τὸν εἶδα. Λένε πὼς ἦταν χωρικός, ἀποκρίθηκε ὁ ξένος.

— Ἔπρεπε νὰ τὸν δεῖς. Ὁ καλὸς κατάσκοπος πρέπει κάθε λεπτομέρεια νὰ τὴν ξέρει!

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀσάλευτος κοίταζε τὸν Τσάρο.

— Σὲ τίνος ὑπηρεσία εἶσαι; ρώτησε ὁ Σαμουήλ.

— Σὲ κανενός. Τυχερὸ ἦταν νὰ βρεθῶ στὴ Βιδύνη, ὅταν τὴν πολιόρκησε ὁ Βασιλιὰς τῶν Ἑλλήνων. Δὲν εἶμαι πιὰ στρατιώτης.

1 Μοράβα: παραπόταμος τοῦ Δούναβη, στὴ Σερβία.

2 Νίσος: Σημερινὴ Νύσσα, πόλη τῆς Σερβίας.

— Καὶ ἦλθες χωρὶς διαταγή;

— Ναί!

— Σοῦ χρειάζεται ἀμοιβὴ γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανες.

— Ὄχι! Τὸ ἔκανα ἀπὸ μίσος γιὰ τοὺς Ἕλληνες.

— Ἀπὸ ποῦ εἶσαι;

— Ἀπὸ τὴν Πρεσθλαύα [3]. Μὰ ἔφυγα ἀπὸ κεῖ σὰν τὴν πῆραν οἱ στρατηγοὶ τοῦ Βασιλείου [4].

Ὁ Σαμουὴλ μὲ περιέργεια κοίταξε τὸ τριχωτὸ ἰσχνὸ πρόσωπο τοῦ ξένου.

— Ποῦ σὲ ξαναεῖδα; ρώτησε ἔξαφνα.

— Στὸ Σπερχειό, ἀποκρίθηκε σύντομα ὁ ἄνθρωπος.

— Στοῦ Σπερχειοῦ τὴ μάχη; [5].

— Ναί!

— Δὲ σὲ θυμοῦμαι καθόλου!

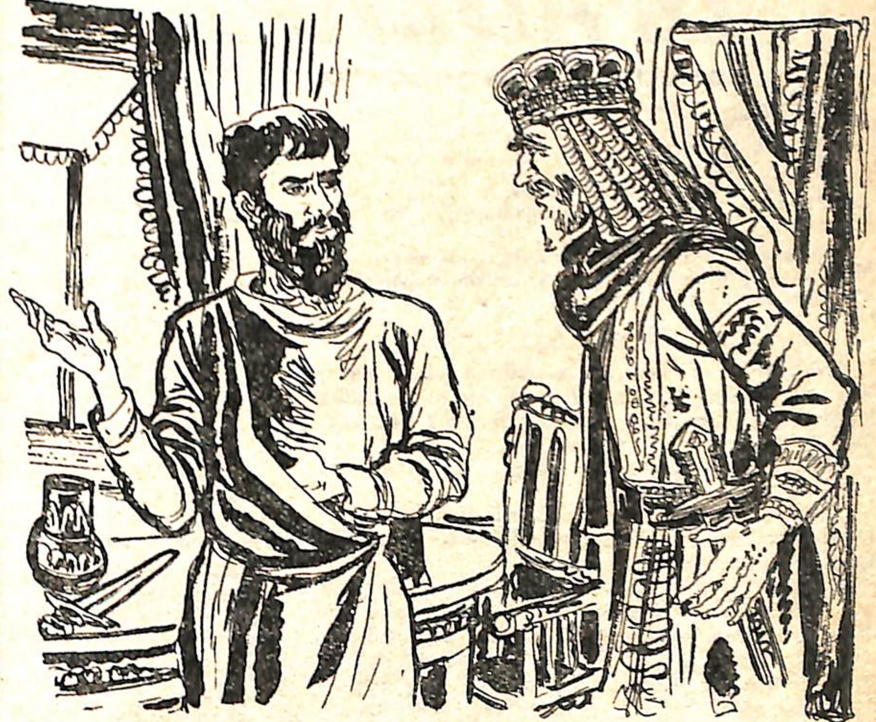
— Ἐγὼ σὲ θυμοῦμαι, εἶπε ὁ ἄνθρωπος. Ἀνάμεσα στοὺς πληγωμένους, ἐκεῖ ποὺ ἔπεσες, ἦταν κι ἕνας στρατιώτης, ποὺ σὲ βοήθησε νὰ φορέσεις τὴ στολὴ ἑνὸς πεθαμένου γιὰ νὰ μὴ σ' ἀναγνωρίσουν μὲ τὴ βασιλικὴ σου στολή.

— Ναί, αὐτὸ τὸ θυμοῦμαι... Ἐσὺ ἦσουν ὁ πληγωμένος;

— Ἐγὼ ἤμουν.

— Ἄλλαξες πολύ.

— Πέρασαν μερικὰ χρόνια ἀπὸ τότε καὶ οἱ πληγές μου μὲ ἄλλαξαν, ἀποκρίθηκε ὁ ξένος.

Ἡ Βιδύνη ἔπεσε.

Ὁ Σαμουὴλ κοίταξε προσεκτικὰ τὸ ἡλιοκαμένο του πρόσωπο, ὅπου βαθὺ σημάδι ἔκοβε τὸ φρύδι, καὶ ἄλλη μισογιατρεμένη πληγὴ χάραζε μιὰ κόκκινη γραμμὴ ἀπὸ τὸ μηλίγγι ὡς τὸ στόμα.

— Πὼς κατόρθωσες κι ἔφθασες στὴν πατρίδα; ρώτησε.

— Τὸ ἤθελα. Καὶ σὰ θέλει κανεὶς μὲ τὴν καρδιά του ἕνα πρᾶμα, τὸ κατορθώνει, ἀποκρίθηκε αὐτὸς ἀπότομα.

Ἦταν χωριάτης βέβαια, καὶ τρόπους δὲν εἶχε. Μὰ ἡ τολμηρή του ἔκφραση ἄρεσε τοῦ Τσάρου.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

3 Μεγάλη Πρεσθλαύα: στὸ ποτάμι Πάνισο τῆς Βουλγαρίας, πόλη μεσαιωνικὴ μεγάλη καὶ ὀχυρή, ἄλλοτε πρωτεύουσα τῶν Βουλγάρων. Φαίνονται ἀκόμα μερικὰ ἐρείπια στὸ σημερινὸ Ἐσκὶ Σταμπούλ, 20 χιλιόμετρα νότια τῆς Σούμλας.

4 Θεοδωροκάνος καὶ Νικηφόρος Ξιφίας, στὰ 1002.

5 Μάχη τοῦ Σπερχειοῦ στὰ 995, ὅταν ὁ Νικηφόρος Οὐρανὸς βρῆκε μιὰ ρηχοτοπιά, πέρασε στὴν ἄλλη ὄχθη τοῦ πλημμυρισμένου ποταμοῦ, τὴ νύχτα, καὶ κατάσφαξε τὸν κοιμισμένο στρατὸ τοῦ Σαμουήλ.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

Οἱ ἐκθέσεις ποὺ βραβεύτηκαν στὸν Α΄ Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπόλεως» μὲ θέμα «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ», «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»;

7ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Γαλανὲ οὐρανὲ τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου θὰ δεχθῇς ἐπιτέλους πάλι στὴν πλατειὰ ἀγκαλιά σου τοὺς Ἕλληνες χωρικούς. Πάλι οἱ κάμποι θ' ἀντιλαλήσουν ἀπὸ τὶς γλυκὲς φωνὲς τῶν μικρῶν παιδιῶν! Πάλι ὁ γερο - δάσκαλος μὲ τὰ γυαλιὰ στὴν ἄκρη τῆς μύτης του θὰ διδάξῃ τὰ χωριατόπουλα, μὲ φωνὴ γεμάτη ἀγάπη! Πάλι στὴ βρύση θὰ στηθοῦν καυγάδες. Πάλι οἱ ἐκκλησιὲς τῶν χωριῶν θὰ λειτουργήσουν! Πάλι ἡ ξερὴ γῆ θὰ σκαφτῇ ἀπὸ ἑλληνικὰ χέρια γιὰ νὰ δώσῃ ψωμὶ στὸν τίμιο δουλευτή!

Ναί, πραγματικά, κατόρθωσαν νὰ γίνουν ὅλα αὐτά, ἀλλὰ πόσα χρήματα ἀκόμη χρειάζονται!! Ἡ μεγάλη μας μάνα ἡ βασίλισσά μας ἔκανε ὅλες τὶς ἑλληνικὲς ψυχὲς νὰ νοιώσουν τὸ συναίσθημα τῆς ἀλληλοβοηθείας. Κι' ἐμεῖς κοντὰ στοὺς μεγάλους ἂς βοηθήσωμε στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ, τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ, τοῦ χωριοῦ τῆς Μητέρας μας Ἑλλάδας. Κάθε μέρα κάνουμε ἔξοδα ἄσκοπα, γιατὶ ἀντὶ νὰ σχίζω ἀνώφελα τὰ φύλλα τοῦ τετραδίου μου μπορῶ νὰ κάνω οἰκονομία καὶ τὰ λεπτὰ ποὺ θὰ ἀγόραζα δεύτερο θὰ τὰ ἔβαζα σὲ ἕνα κουτί. Μπορῶ νὰ μὴ πάρω δυὸ σοκολάτες στὸ διάλειμμα, φτάνει μία. Στοὺς ἐράνους ποὺ κάνουμε σχολεῖο θὰ δίνω ὅσο πιὸ πολλὰ μπορῶ. Γιατὶ νὰ σκαλίζω τὴν πέννα μου καὶ ἔτσι ν' ἀγοράζω τρεῖς τὴν ἑβδομάδα ἐνῶ μπορῶ νὰ τὰ βγάλω πέρα μὲ μιά; Γιατὶ τάχα τὶς ἐλεύθερες ὧρες μου νὰ μὴ τὶς διαθέσω νὰ πλέξω ἕνα φουστανάκι γιὰ τὸ μωρὸ ποὺ κρυώνει ἐκεῖ κοντὰ στὰ σύνορα. Καὶ βέβαια μπορῶ τὴν ὥρα ποὺ μιλῶ γιὰ διάφορα πράγματα μὲ τὶς συμμαθήτριές μου νὰ τοὺς προτείνω νὰ ἑτοιμάσουμε ἕνα δεματάκι γιὰ μιὰ οἰκογένεια ποὺ τώρα γυρίζει στὸ παλιό της σπιτάκι. Ναί, ἀντὶ νὰ πάω δυὸ φορὲς στὸ σινεμά, μπορῶ νὰ πάω μία καὶ ἔτσι μὲ τὶς μικροθυσίες θὰ μαζέψω στὸ κουτὶ ἀρκετὰ χρήματα γιὰ νὰ μπορέσω μ' αὐτὰ νὰ ἀνακουφίσω μιὰ οἰκογένεια. Θὰ μιλῶ μὲ θέρμη γιὰ τὴν πατρίδα μου στοὺς ξένους καὶ θὰ τοὺς θυμίζω τὸν ἡρωϊσμό της, θὰ παρακινῶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνες νὰ βοηθοῦν. Καὶ ἂν κανένας γνωστός μου δὲν βοηθᾶ θὰ προσπαθήσω νὰ τοῦ ξυπνήσω τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης. Καὶ κάθε βράδυ κάτω ἀπὸ τὸ ἀχνὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ ποὺ φωτίζει μιὰ γωνιὰ τῆς κάμαράς μου ὑψώνοντας τὰ μάτια στὸ εἰκονοστάσι θὰ παρακαλῶ, θὰ παρακαλῶ μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου τὴν Παναγία μας τὴν προστάτισσά μας τὴ μητέρα μας, νὰ βοηθήσῃ ὅλους μας στὸ μεγάλο ἔργο νὰ τελειώσουμε τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ τῆς γλυκειᾶς μας καὶ ἀθάνατης πατρίδας μας τῆς Ἑλλάδας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΘ. ΚΑΒΒΑΔΙΑ
('Οδὸς Νίκης 9, χρονῶν 14, μαθήτρια Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου, Ἀθήνα)

8ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Πέρασαν οἱ μέρες οἱ σκληρὲς ποὺ τρομαγμένοι ἀκούγαμε τὸ κανόνι καὶ τοὺς ὅλμους, στριμωγμένοι στὰ καταφύγια. Πέρασαν οἱ τραγικὲς μέρες ποὺ οἱ προδότες τῆς πατρίδας μας κατέβαιναν στὰ χωριὰ καὶ χτυποῦσαν, ἔσφαζαν ἔκαιγαν... Τὶς δύσκολες αὐτὲς μέρες οἱ ἀθῶοι χωρικοὶ τῆς περιφερείας μας τρομαγμένοι βρῆκαν καταφύγιο τὴν Ἀρδέα μας, ποὺ ἦταν ὀχυρωμένη σὰν πραγματικὸ φρούριο. Εἶχαν φύγει οἱ καϋμένοι γυμνοί, ξυπόλυτοι, μὲ ἐλάχιστα πράγματα. Πέρασαν ὅμως οἱ τραγικὲς ἐκεῖνες μέρες. Ὁ στρατὸς μὲ τὶς λαμπρές του νίκες ἔδιωξε τοὺς βαρβάρους ἐχθροὺς μακρυὰ ἀπὸ τὰ σύνορά μας καὶ ἔστησε τὴ γαλανόλευκη, καὶ στὸ πιὸ μακρυνὸ φυλάκιο.

Πέρασαν οἱ μέρες ποὺ οἱ ἀνταρτόπληκτοι χωρικοὶ ζοῦσαν μέσα στὰ ἀντίσκηνα καὶ στὶς παράγκες, ἢ στὰ ξένα σπίτια. Πῆγαν ξανὰ στὰ χωριά τους. Πῶς ὅμως νὰ χαροῦν, νὰ νοιώσουν ἐλευθερία μὲ καμμένο σπίτι μὲ γκρεμισμένη ἀχυρῶνα, χωρὶς βώδια, μὲ ἄδειο τὸ ἀμπάρι;

Ἡ μεγάλη μητέρα Ἑλλάδα μπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὰ παιδιά της νὰ ζήσουν σὲ τέτοια κόλαση;

Μὰ ἡ ἀνοικοδόμηση ἔφτασε γιὰ νὰ ξαναφέρῃ τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία στὸ κάθε χωριό. Μάνα μας Ἑλλάδα τὰ παιδιά σου ποὺ νοιώθουν πόσο δύσκολο εἶναι τὸ ἔργο ποὺ ἀνέλαβες, δὲν θὰ σ' ἀφήσουν μόνη. Ὁ καθένας ὅπως μπορεῖ θὰ σὲ βοηθήσῃ. Ἐγὼ ἕνα μικρὸ Ἑλληνόπουλο, θὰ τρέξω στὴ μεγάλη σου προσταγή. Εἶμαι φτωχός, χρήματα δὲν ἔχω γιὰ νὰ διαθέσω, εἶμαι ὅμως γερὸς κι' ἔχω γερὰ μπράτσα. Θὰ προσφέρω τὴ δουλειά, θὰ προσφέρω τὸν ἱδρώτα μου. Μόλις ἀρχίσει ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ γειτονικοῦ μας χωριοῦ θὰ πάω νὰ δουλέψω. θὰ κουβαλήσω χῶμα, πέτρες, νερό, ἀσβέστη, κεραμύδια, θὰ σκάψω. Ἔτσι σὰν γνήσιο Ἑλληνόπουλο θὰ κάνω τὸ καθῆκον μου. Καὶ ὅταν θὰ γιορτασθῇ ἡ μέρα τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς ἀνοικοδομήσεως ὑπερήφανος κι' ἐγὼ θὰ γιορτάσω καὶ θὰ χαρῶ. τὴ χαρούμενη ἐκείνη μέρα.

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
(Δ΄ τάξη ὀκταταξίου Γυμνασίου Ἀρδέας)

9ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Δακρύζω, ἀνατριχιάζω μόνο νὰ τὸ σκέφτωμαι...

Θεέ μου!...

Πόσα μαρτυρικά, βασανισμένα ἀδέλφια μου Ἑλληνόπουλα, αὐτὴ τὴν ὥρα, κάπου... μὲ εὐλάβεια θὰ γονατίζουν, γιὰ νὰ φιλήσουν μιὰ πέτρα — λίγο ἀγαπημένο χῶμα ἑνὸς γκρεμισμένου σπιτιοῦ — ἑνὸς τάφου ποὺ ἔθαψε, κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπιά του, τὴ χαρά τους!...

Δακούζω, ἀνατριχιάζω μόνο νὰ τὸ σκέφτωμαι...

Οἱ μικροὶ ἀγγέλοι τῆς Μάνας Ἑλλάδας καταριῶνται καὶ κλαῖνε... Τὰ χελιδόνια τῆς Ἐθνικῆς μας Ἄνοιξης, ξαναγύρισαν στοὺς ἀγαπημένους τους τόπους... μὰ δὲν βρίσκουν φωλιές...

Ὅλα τἄκαψε. ὅλα τὰ ~~οέμισε ἡ θύελλα! Ἡ τρέλλα τῆς καταστροφῆς! Ὁ μισελληνισμὸς τῶν ἐχθρῶν μας!

— Βοηθῆστε μας, μᾶς φωνάζουν «ἀδέλφια».

Τὴ φωνή τους, τὴ ματαλένε τῆς πατρίδας τὰ χείλη καὶ τρέμουν... καὶ στάζουν φαρμάκι... «Βοηθῆστε, παιδιά μου, τ' ἀδέλφια σας! Ὢ «ναί!» γλυκειά μου Μάνα Πατρίδα. Ὅλοι μας, πλούσιοι καὶ φτωχοὶ — μεγάλοι καὶ μικροὶ νὰ τοὺς βοηθήσουμε γιὰ νὰ ξαναφτιάξουν τὰ σπίτια τους, ὅπως ἦταν καὶ πρῶτα «περιβόλια χαρᾶς...».

— Θέλω κι' ἐγὼ νὰ βοηθήσω τ' ἀδέλφια μου!

Θὰ τρέξω στὸν καλό μου πατέρα καὶ θὰ τοῦ πῶ: «Πατερούλη μου, μὴ μοῦ κάνῃς τὴν καινούργια φορεσιά· τὰ χρήματα νὰ τὰ στείλουμε σὲ κάποιο ἀπὸ κεῖνα τὰ χωριὰ ποὺ τὰ ρήμαξε τὸ ἐκδικητικὸ μῖσος τῶν Βουλγάρων.

Ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται τὰ ἑλληνόπουλα, χωρὶς σπίτι καὶ ἴσως χωρὶς πατέρα καὶ μάνα...

Θέλω θὰ τοῦ πῶ, πατερούλη μου ἔτσι — ἀφοῦ ἄλλος τρόπος δὲν εἶναι — νὰ βοηθήσω λίγο κι' ἐγώ, σὰν Ἑλληνόπουλο, στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΒΛΑΣΗΣ)
('Ετῶν 13, μαθητὴς ΣΤ΄ τάξεως Δημοτικοῦ σχολείου Ἁγ. Θεοδώρων Λευκύμης - Κερκύρας

10ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἔχουν περάσει δυὸ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἡ μεγάλη μας Βασίλισσα γιὰ νὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ τὰ νύχια τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν προδοτῶν τῆς πατρίδας μας, ἵδρυσε τὰς παιδοπόλεις. Μέσα σ' αὐτὰ τὰ χρόνια, ἐνῶ οἱ προδότες σκορποῦσαν γύρω τους τὴν καταστροφὴ καὶ τὸ θάνατο, ἐμεῖς μέσα στὶς φωλιὲς τῶν παιδοπόλεων μαθαίναμε τόσα καὶ τόσα ὡραῖα πράγματα καὶ προετοιμαζόμαστε γιὰ νὰ ξαναφτιάξωμε ὅτι αὐτοὶ γκρέμισαν. Προετοιμαζόμαστε ἀκόμη γιὰ νὰ βγοῦμε στὴν κοινωνία καλοὶ καὶ χρήσιμοι πολῖτες, ἕτοιμοι γιὰ νὰ σκορπίσωμε τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο, ἐκεῖ ποὺ αὐτοὶ σκόρπισαν τὴ λύπη καὶ τὸ κλάμα. Καὶ νὰ ποὺ τώρα ἡ στιγμὴ πλησιάζει, ἔρχεται ἡ ὥρα, ποὺ κι' ἐμεῖς θὰ πᾶμε στὰ χωριά μας, καὶ θὰ τὰ βροῦμε σὲ ἀθλία κατάσταση. Ἐμεῖς ὅμως ἡ καινούργια γενιὰ τοῦ χωριοῦ δὲν πρέπει νὰ χάσωμε τὸ θάρρος μας. Μὲ τὰ χαμογελαστὰ χείλη θὰ ριχτοῦμε μὲ μεγάλο ζῆλο καὶ ἐνθουσιασμὸ γιὰ νὰ ξαναφτιάξωμε τὰ μικρά μας χωριά. Σιγὰ σιγὰ ἔρχεται ἡ σειρά μας, γιὰ νὰ διδάξωμε στ' ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, ὅτι κι' ἐμεῖς διδαχτήκαμε στὴν παιδόπολη. Ἐγὼ θὰ μαζέψω τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μου, καὶ θὰ κάνω μιὰ ὁμάδα προσκοπικὴ καὶ μιὰ ὁμάδα ἀθλητική, ποὺ θὰ θυσιάζῃ κάθε ἐλεύθερη ὥρα της γιὰ νὰ προσφέρῃ κάτι καλὸ στὸ χωριό. Ἐπίσης θὰ βρίσκω κάποια ὥρα κατάλληλη γιὰ νὰ τοὺς διδάξω τὰ ὡραῖα μαθήματα καὶ διδάγματα ποὺ διδαχτήκαμε ἐμεῖς ἀπὸ τὸ κατηχητικό. Θὰ τοὺς διδάξω ἀκόμη νὰ ὑπάρχῃ ἀγάπη μέσα στὸ χωριό, γιατὶ χωρὶς αὐτὴν δὲν μπορεῖ νὰ προοδεύσῃ οὔτε τὸ χωριό, οὔτε ὁλόκληρη ἡ κοινωνία. Μετὰ ἀπὸ τὰ μαθήματα καὶ τὶς διδασκαλίες πάντα θὰ βρίσκομε καιρὸ γιὰ νὰ ξαναφτιάξωμε τὸν κῆπο τοῦ σχολείου, γιὰ νὰ φυτέψωμε δένδρα γύρω ἀπ' τὸ χωριό μας, καὶ τὸ πιὸ σπουδαιότερο

(Συνέχεια στὴν ἀπέναντι σελίδα)

Τὰ παιδιά γράφουν

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ

Χειμωνιάτικο ἀπομεσήμερο!! Ὁ οὐρανὸς εἶναι γκρίζος καὶ κάθε τόσο φωτίζεται ἀπ' τὶς ἀστραπές. Ἡ βροχὴ πέφτει ἀδιάκοπα, ἐνῶ ἡ θάλασσα φουρτουνιασμένη χτυπᾶ στὴ στεριά... Ἔχει ἕναν ἄγριο - σωροκολεβάντε σήμερα, ὅπως λένε κι' οἱ ναυτικοί, ἀπὸ κείνους ποὺ κάνουν τὴ βροχὴ νὰ σιγοπέφτη. Βρίσκομαι μόνη μὲς τὸ δωμάτιο ἀντικρὺ στὸ παράθυρο. Κρατῶ στὰ χέρια μου ἕνα βιβλίο καὶ προσπαθῶ νὰ διαβάσω. Μὰ τοῦ κάκου...

Κοιτάζω τὸν συννεφιασμένο οὐρανό, τὴν ἀγριεμένη θάλασσα, ἀπ' τὰ θολωμένα τζάμια, κι' ὁ νοῦς μου τρέχει πίσω στὸ καλοκαίρι, ποὺ τόσο γρήγορα μᾶς ἀφήνει πάντα... Ξαναφέρνω στὸ νοῦ μου μιὰ θαυμάσια καλοκαιρινὴ μέρα, ποὺ ἡ θάλασσα φάνταζε σὰν μιὰ ἀπέραντη γαλάζια κορδέλα κι' ὁ ἥλιος ἔστελνε τὸ ἀτόφιο χρυσάφι του στὴν γύρω καλοκαιριάτικη φύση. Μιὰ τέτοια μέρα, θυμᾶμαι πήγαμε μὲ τὴν παρέα μας γιὰ ψάρεμα...

Κάθε μέρα, σὰν βλέπαμε τοὺς ψαράδες καὶ τὶς φανταχτερὰ βαμένες ψαρόβαρκές τους, ὅταν ὁ ἥλιος ἔγερνε ὁλοπόρφυρος στὴ δύση του, ν' ἀράζουν φέρνοντας στὰ πανέρια τους ἕνα σωρὸ σπαρταριστὰ ψάρια, χρυσοκόκκινα λιθρίνια, πολύχρωμες πέρκες, μικρὲς ἀσημωμένες μαρίδες, γήλους καὶ διάφορα ἄλλα μικρὰ καὶ μεγάλα ψάρια, τοὺς ζηλεύαμε καὶ λαχταρούσαμε νὰ τοὺς μιμηθοῦμε. Τὸ ἴδιο αὐτὸ αἴσθημα, ἔκανε ὅλους τῆς παρέας μας νὰ συμφωνήσουμε καὶ νὰ πᾶμε καὶ μεῖς μιὰ μέρα γιὰ ψάρεμα.

Ἀπὸ βραδὺς ἑτοιμάσαμε τὰ σύνεργα, ποὺ ἕνα ἀπὸ δῶ κι' ἕνα ἀπὸ κεῖ τὰ μαζέψαμε καὶ κατὰ τὰ χαράματα ξεκινήσαμε...

Τίποτα δὲν τάραζε τὴν γαλήνη τοῦ πρωϊνοῦ. Ἡσυχία βασίλευε παντοῦ. Τίποτα δὲν ἀκουγότανε παρὰ τὸ πάφλασμα μονάχα τοῦ νεροῦ, ποὺ χτυποῦσε στὴ μικρή μας ψαρόβαρκα.

Ξανοιχτήκαμε ἀπ' τὸ λιμάνι κι' ἀφοῦ προχωρήσαμε ἀρκετά, σταματήσαμε σ' ἕνα γαλήνιο κάδο καὶ ρίξαμε τὶς καθετές. Σὲ λίγο στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα πρόβαλε μ' ὅλη του τὴν αἴγλη τὸ φλογοβόλο ἅρμα τοῦ ἥλιου. Κατενθουσιασμένοι ἀρχίσαμε τὸ ψάρεμα.

Τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα ἦσαν ἀπογοητευτικά.

Μὰ σὲ λίγο ἕνας θαυμάσιος γραμματικὸς πιάστηκε στ' ἀγκίστρι. Χίλια δυὸ ξετινάγματα ἔκανε γιὰ νὰ ἐλευθερωθῆ... Φωνές, γέλια, γέμισαν τὴν ἀτμόσφαιρα. Ὕστερα ἀκολούθησαν ἄλλα, ὥσπου τὸ μικρό μας πανέρι γέμισε ἀπὸ ἀσημωμένους σπάρους, πολύχρωμες λαχταριστὲς πέρκες, χάνους...

Μὲ ἱκανοποίηση, ἀργὰ τ' ἀπόγευμα, γυρίσαμε πίσω. Ἀνάψαμε φωτιά, καὶ πάνω στὰ χρυσοκόκκινα κάρβουνα ψήσαμε τὰ ψάρια μας, ποὺ μοσχοβολοῦσαν γιατὶ ἦταν δική μας σοδειά.

Μετὰ στρωθήκαμε ὅλοι στὸ τραπέζι, ποὺ ἦταν γεμάτο φρέσκα ψάρια, τοματοσαλάτα καὶ φράουλες, κι' ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε. Ποτὲ δὲν θυμᾶμαι νὰ ξανάφαγα μὲ τέτοια ὄρεξη!...

ΠΟΡΙΩΤΟΠΟΥΛΑ

Η ΑΥΓΗ

Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνουν στὸ θολὸ οὐρανό, καὶ τὸ ὁλοστρόγγυλο ἀσημένιο φεγγάρι ντροπαλὰ ντροπαλὰ μαζεύει τὶς τελευταῖες του ἀναλαμπές...

Ἡ Αὐγή, μιὰ γαλαζοντυμένη νεράϊδα μὲ ξανθὰ ὁλόσγουρα μαλλιά, καθισμένη στὸ βελουδένιο της ἁμάξι, περνᾶ καὶ παντοῦ σκορπίζει τὸ χαρούμενο ξύπνημα. Ὁ ἥλιος καβάλα στὸ πύρινο ἅρμα του ροδίζει τὴν ἀνατολὴ καὶ χρυσώνει μὲ τὶς μύριες ἀκτίνες του τὰ νερὰ τῶν δασῶν. Κι' ὅλα τὰ πουλάκια πετώντας ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδὶ διαλαλοῦν τὸν ἐρχομὸ τῆς ἡμέρας...

Ἡ ροδοδάκτυλη αὐγούλα ἔχει ξεδιπλώσει ἀγάλι - ἀγάλι τὸ πορφυρένιο της πέπλο...

ΝΙΤΣΑ Ζ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ
Μυτιλήνη

ΣΑΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Ἦταν μικρὸ μικρὸ κοριτσάκι, μὲ ξανθὲς κοτσιδοῦλες, γαλάζια πονηρὰ ματάκια. Φοροῦσε μαύρη ποδιά, ἕνα μικρὸ μπερεδάκι κι' ἦταν γεμάτη περηφάνεια σὰν διάβηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν πόρτα τοῦ Γυμνασίου...

Κι' ἔγινε κοπελίτσα! Πότε πέρασαν τόσα χρόνια; Πότε διάβηκαν τὰ ἔξη ὁλόκληρα χρόνια τῆς γυμνασιακῆς ζωῆς, ποὺ ἐστάλαξαν λίγο λίγο στὸ μικρὸ κεφαλάκι ἀρκετὴ δόση ἀπ' τὸ νέκταρ τῆς γνώσης;...

Οἱ κοτσίδες ἐξαφανίστηκαν, δυὸ ἁπαλὲς γραμμοῦλες γύρω ἀπ' τὰ χείλη, ποὺ τὶς χάραξε τὸ μολύβι τῆς ἔγνοιας δίνουν σοβαρὴ ἔκφραση στὸ παιδιάτικο γελαστὸ στόμα. Τὰ γαλανὰ μάτια σκιάζει κάπως κάποια συλλογὴ καθὼς κυττάζουν τὴν μισάνοικτη πόρτα τοῦ Γυμνασίου π' ὁδηγεῖ στὴ λεωφόρο τῆς ζωῆς. Ὢ, αὐτὸ τὸ πέταγμα πρὸς τὴ ζωὴ πῶς τὴ φοβίζει καὶ τὴν μαγεύει συγχρόνως. Στιγμὲς στιγμὲς νοιώθει τόσο ἀδύναμη, τρέμει ἀπὸ λαχτάρα ἡ καρδιά της, θὰ μπορέση ἄραγε νὰ περάση τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ φθάση στὸ τέρμα; Θὰ νικήση; Ἢ ἡ ζωὴ ἀδυσώπητη θὰ κουρελιάση τὰ ὁλόγλυκα ὄνειρά της ποὺ τ' ἀγαπᾶ τόσο, μὰ τόσο πολύ; Φοβᾶται, θέλει νὰ γίνη μικρὴ μικρή, νὰ κρυφτῆ βαθειὰ — σὰν τότε ποὺ εἶχε ξανθὲς κοτσίδες κι' ἀθῶα μάτια — στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας της... Μὰ ἀμέσως πλημμυρίζει τὴν καρδιά της, τὴν τρελλαίνει, τὴν κυριαρχεῖ, ζεσταίνει τὸ εἶναι της μιὰ γλυκειὰ βεβαιότητα. Ναί! δὲν μπορεῖ θὰ νικήση, θὰ νικήση γιατὶ τὸ θέλει! θὰ νικήση, γιατὶ τὴν ποθεῖ ἀφάνταστα τρελλὰ τὴ νίκη. Κι' αὐτὴ ἡ βεβαιότης κάνει τὴν καρδιά της νὰ σπαρταρᾶ ἀπὸ χαρὰ κι' εὐτυχία, ροδίζει τὴν πλάση, δίνει νόημα στὴ ζωή της... ...

Θεὲ Παντοδύναμε, μὴν ἀφίσης τὴν ζωὴ νὰ κουρελιάση τὰ αἰθέρια ὄνειρα καὶ τὴν τριανταφυλλένια χαρὰ τῆς ξανθειᾶς κοπελίτσας· βοήθησέ την νὰ νικήση!

ΤΖΙΛΗ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΥΓΗ
(ΘΥΜΙΣΗ)

— Τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας χάνεται. Σκάζει τὸ χάραμα τῆς αὐγῆς. Ὁ οὐρανὸς γίνεται σιγά, σιγὰ κόκκινος. Τὰ φοβιτσιάρικα ἀγρίμια κρύβονται στοὺς θάμνους.

Τὰ πουλιὰ ξυπνοῦν. Πέρα μακρυὰ στὸ βουνὸ ἀνεβαίνει ὁ γλυκὸς καὶ φλογισμένος δίσκος τοῦ ἥλιου.

Εἶναι πιὰ μέρα. Τὰ λουλούδια ἀνοίγουν τὰ πέταλά τους. Οἱ ἀχτίνες λαμπιρίζουν σὲ κάθε σταλαγματιὰ δροσιᾶς. Οἱ μέλισσες πετοῦν νὰ βροῦν τὸ γλυκὸ χυμό. Οἱ πεταλοῦδες πετοῦν κι' αὐτὲς ἀδιάκοπα στ' ἀνθισμένα κλαδιά.

Οἱ χωρικοὶ ρίχνουν τροφὴ στὰ παχνιὰ τῶν ζώων, καὶ ἡ νοικοκυρὰ ταΐζει στὴν αὐλὴ τὶς κότες· τὰ περιστέρια πετοῦν κι' αὐτὰ στὴν αὐλή. Ὁ βοσκὸς βγάζει τὸ κοπάδι στὴν βοσκὴ καὶ χαίρεται βλέποντας τ' ἀρνάκια ποὺ πηδοῦν ζωηρὰ παιχνιδιάρικα.

Κι' ὁ ἥλιος συνεχίζει τὸ προορισμένο ταξίδι του...

ΚΩΝ. Η. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑΣ

Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ!...

Καθισμένος στὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ μου, ποὺ βρίσκεται ἀντίκρυ στὸ πυκνὸ δάσος ἀπολαμβάνω τὶς χάρες τοῦ μικροῦ μου χωριοῦ.

Καὶ ὅμως ἔχω γυρίσει πολλοὺς τόπους, ἀλλὰ σὰν αὐτὴ τὴ μικρὴ γωνίτσα τῆς Ἑλλάδας μας δὲν συνάντησα πουθενά. Εἴτε μὲ κάνουν νὰ τὸ λέω αὐτὸ οἱ ἡλιόλουστες καλοκαιριάτικες μέρες ποὺ τὸ κάνουν ἔξοχο καὶ ὡραῖο, εἴτε γιατὶ εἶναι ἡ πατρίδα μου. Σ' αὐτὴ τὴν ἀπόμερη γωνίτσα εἶδα πρῶτα-πρῶτα τὸ φῶς μου, ἔκανα τὰ πρῶτα βήματά μου, ἔλαβα τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ.

Πῶς λοιπὸν νὰ μὴν τρέφω μεγάλη ἀγάπη στὸ ἱερό της χῶμα;...

Τὸ χῶμα ποὺ ἐδόξασαν οἱ πρόγονοί μου, αὐτὸ ποὺ ἔχει σκεπάσει τὰ ἡρωϊκὰ σώματα τῶν ὑπερασπιστῶν του;

Δίκηο εἶχε ὁ Εὐριπίδης ποὺ εἶπε «οὐδὲν φίλτερον τῆς πατρώας γῆς».

Καὶ βέβαια ὑπάρχει πιὸ ἀγαπητὸ πρᾶγμα ἀπὸ τὴν Πατρίδα, ἀπὸ τὴν μεγάλη μας μητέρα; Εἶναι ἀγαπητὴ σὲ μᾶς βέβαια, ἀλλὰ μισητὴ στοὺς ξένους.

Ὁ Ἕλληνας ὅμως ποὺ ξέρει νὰ ζῆ καὶ νὰ πεθαίνη, ξέρει καὶ νὰ διατηρήση τὴν Πατρίδα του ἄθικτη κι' ἀμόλυντη ὅπως, ἀκριβῶς τὴν παρέλαβε ἀπὸ τοὺς προγόνους του ποὺ ἔχυσαν χιλιάδες φορὲς τὸ αἷμα τους γι' αὐτήν.

Ὅπου καὶ νὰ βρεθῆ ἡ ἑλληνικὴ ψυχή, ὅτι κι' ἀγαθὰ νὰ ἀποκτήση στὰ ξένα μέρη, πάντα θὰ νοσταλγῆ τὴν ἀγαπημένη πατρίδα, πάντα θὰ φροντίζη καὶ θὰ θυσιάζεται γι' αὐτή.

Πάντα θὰ λέη ὁ ξενητεμένος: «Πατρίδα σὰν τὸν ἥλιο σου ἥλιος ἀλλοῦ δὲν λάμπει».

Θὰ ὑπερηφανεύεται καὶ πάντα θὰ λέη τοὺς ἀξέχαστους στίχους «Στὴν μακρινὴ πατρίδα μου ἔχει εὐωδιὰ καὶ χάρη τὸ ταπεινὸ δεντρί, ἀκόμη καὶ τὸ πιὸ φτωχὸ χορτάρι».

ΤΑ·Ι·ΝΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

«ΔΕΝ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΙΠΟΤΕ»

Δὲν φοβᾶται τίποτα
σὰν ἔχει στὴν καρδιά του
τὴν Ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ
κληρονομιὰ δικιά του.

Δὲν φοβᾶται τίποτα
καὶ ἂς ἀστράφτη γύρω
ὅταν τῆς Πίστης ἔχ' αὐτὸς
τὸ ἁγνὸ τὸ μύρο.

Δὲν φοβᾶται τίποτα
τί νὰ φοβηθῆ;
ὅταν μέσα στὴν καρδιά του
ὁ Χριστὸς μας ζῆ;...

Μ. ΚΑΛΑΜΑΡΑ
Τάξις ΣΤ' 21, Γυμνάσιο Ζακύνθου

νὰ ὑπάρχη καθαριότης, ὄχι μόνο ἀτομική, ἀλλὰ γενική. Θὰ φτιάξωμε μέσα στὸ χωριὸ ὅλους τοὺς δρόμους ποὺ κατέστρεψαν οἱ προδότες τῆς πατρίδας μας μὲ τὶς νάρκες. Ἐμεῖς γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ μας, θὰ βοηθήσωμε ἀνάλογα μὲ τὴν ἀνάπτυξή μας καὶ τὴ δύναμή μας. Πρῶτα πρῶτα θ' ἀρχίσωμε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, μετὰ τὰ σπίτια καὶ τὸ Σχολεῖο. Θὰ καλλιεργήσωμε ὅλα τὰ χέρσα χωράφια καὶ τὰ ἀμπέλια ποὺ ἔτσι ρημαγμένα ὅπως ἦταν, γέμισαν ἀπὸ χόρτα. Μαζὶ μ' αὐτὰ θὰ φροντίσωμε νὰ ἀναπτύξωμε τὴν κτηνοτροφία μας, θὰ φτιάξωμε μικρὰ ὀρνιθοτροφία καὶ χοιροτροφία, ὅπου κι' αὐτὰ θὰ ὠφελήσουν πάρα πολὺ στὸ μικρό μας χωριό. Ὅπως μᾶς εἶπε καὶ ὁ ὁμαδάρχης μας, ἕνα ὀρνιθοτροφεῖο, ἕνα χοιροτροφεῖο, κάτι θὰ προσθέση στὰ μικρὰ εἰσοδήματα τοῦ χωριοῦ. Κι' ἔτσι σὲ λίγο καιρὸ τὸ χωριό μας θὰ λάμψη ἀπὸ ὀμορφιὰ ὄχι μόνο ἐξωτερικὴ ἀλλὰ καὶ ἐσωτερική. Καὶ θὰ πάρη μιὰ νέα ζωή. Ἡ χαρὰ θὰ ξαναγυρίση πάλι στὸ χωριό μας καὶ οἱ κάτοικοί του μὲ περισσότερη ὄρεξη θὰ ξεκινοῦν γιὰ τὴ δουλειά τους. Μὲ περισσότερη ὄρεξη ἀκόμη θὰ ἐργαζόμαστε γιὰ νὰ προοδεύση τὸ χωριό μας καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ καὶ ἡ λατρευτὴ πατρίδα μας, ποὺ τόσο πολὺ βασανίστηκε. Κι' ὅταν πιὰ ὅλοι θὰ εἴμαστε ἀγαπημένοι μεταξύ μας, τότε ποτὲ δὲν θὰ μπορέση νὰ μᾶς ἐνοχλήση οὔτε προδότης οὔτε ἐχθρός. Μιὰ ἱστορία ἀπὸ 3.000 χρόνια μᾶς τὸ λέει αὐτό. Ἡ Ἑλλάδα ὅταν ἦταν ἑνωμένη πάντα ἔκανε θαύματα. Καὶ τώρα λοιπὸν θὰ φτιάξουμε τὴν Ἑλλάδα ποὺ θὰ τὴν σέβωνται οἱ φίλοι της καὶ θὰ τὴ φοβοῦνται οἱ ἐχθροί της.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΓΚΑΓΚΑΛΗΣ
Μαθητὴς Δημοτικοῦ Σχολείου
Παιδόπολη «Ἅγ. Σπυρίδων», Κέρκυρα. Χρονῶν 15

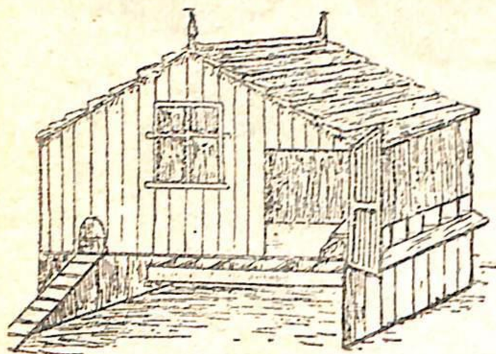
ΜΙΚΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Δὲν πρέπει νὰ μπερδεύουμε τὰ μικτὰ λιπάσματα μὲ τὰ σύνθετα.

Τὰ σύνθετα λιπάσματα, ἔχουν μιὰ μόνο χημικὴ οὐσία. Μόνο ποὺ αὐτὴ ἡ χημικὴ οὐσία, ἔχει πολλὰ λιπαντικὰ στοιχεῖα μέσα της, ὅπως π. χ. ἡ φωσφορικὴ ἀμμωνία, ποὺ ἔχει ἄζωτο καὶ φωσφορικό, ἐνῶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ εἶναι μιὰ καὶ μόνη χημικὴ οὐσία.

Τὰ σύνθετα λιπάσματα, εἶναι καλά, ἀλλὰ ἀκριβά. Γι' αὐτὸ ὁ ἀγρότης ποὺ κοιτάζει καὶ τὴν οἰκονομία του, προτιμάει αὐτὰ ποὺ λέμε μικτὰ λιπάσματα. Τὰ μικτὰ λιπάσματα, εἶναι μίγματα ἀπὸ διάφορα ἁ π λ ᾶ λιπάσματα.

Οἱ χημικοὶ κι' οἱ γεωπόνοι δηλαδή, ἀφοῦ κάθησαν καὶ μέτρησαν πόση ποσότη-

Κι' ἕνα ἄλλο πρακτικὸ κοτέτσι

τα ἀπὸ τὸ κάθε ἁπλὸ λίπασμα χρειάζεται συνήθως ἡ καλλιέργεια, (τοῦ σταριοῦ, τοῦ καλαμποκιοῦ, τῆς πατάτας, τῆς σταφίδας, τοῦ καπνοῦ, τῶν λαχανικῶν, τῶν ξυλῶν κ.λ.π.) κάθησαν κι' ἔφτιασαν μερικὰ μικτὰ λιπάσματα, ποὺ τὰ φτιάνουν καὶ τὰ πουλοῦν συνήθως μεγάλες χημικὲς ἑταιρεῖες λιπασμάτων, μὲ τὴν ἐγγύηση τοῦ κράτους, ὅτι τὰ λιπάσματα αὐτὰ εἶναι καλά, καὶ δὲν εἶναι νοθευμένα.

Ἔτσι ὁ ἀγρότης ἔχει τὸ κεφάλι του ἥσυχο, ὅτι ἔρριξε στὸ χωράφι του τὸ λίπασμα ποὺ χρειάζεται.

Ἔχουμε ξαναπῆ, ὅτι τὸν ἀγρότη τὸν συμφέρει νὰ μεταχειρίζεται ἁ π λ ᾶ λιπάσματα. Κι' ἔχουμε ἐξηγήσει καὶ τοὺς λόγους. (Δὲν πληρώνει τὰ ἔξοδα τῆς ἀνάμιξης, σκορπίζει στὸ χωράφι του κάθε λίπασμα τὴν ἐποχὴ ποὺ πρέπει, εἴτε δηλαδὴ τὴ σπορά, εἴτε τὸ φθινόπωρο, εἴτε ὅταν μεγαλώνουν τὰ φυτά, τὴν ἄνοιξη, κλπ.).

Ἀλλὰ ἕνας γεωργὸς γιὰ νὰ χρησιμοποιήση σ ω σ τ ὰ τὰ ἁπλὰ λιπάσματα καὶ νἄχη κέρδος κι' ὄχι ζημιά, πρέπει νὰ ξέρη πολλὰ πράγματα, νὰ εἶναι δηλαδὴ γεωργὸς ποὺ νὰ τοῦ κόβη. Νὰ μὴ βαριέται νὰ κάνη δοκιμὴ καὶ πειράματα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ χωραφιοῦ του, γιὰ νὰ μάθη ἀπὸ τί οὐσίες ἔχει ἀνάγκη τὸ χωράφι του.

Ὅλ' αὐτά, ἐσεῖς ποὺ εἶστε παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν, πρέπει νὰ μάθετε νὰ τὰ λογαριάζετε μιὰ μέρα. Μὰ γιὰ τὴν ὥρα, γιὰ τὸ εὐκολία, οἱ ἀγρότες μας χρησιμοποιοῦν μὲ καλὰ ἀποτελέσματα τὰ μικτὰ λιπάσματα — ἀλλὰ καὶ τὰ σύνθετα — καὶ σ' ὡρισμένες περιπτώσεις (ὅταν δηλαδὴ τὰ χωράφια παραεἶναι ἀμμουδερά, ἢ ἔχουν ξυνὰ χώματα ἢ γλίνες) ρίχνουν κι' ἀπὸ πάνω μερικὰ ἁπλὰ λιπάσματα γιὰ νὰ γίνη τὸ χωράφι πιὸ καρπερό. Πόσο ἀλήθεια πρέπει νὰ ξέρη ἕνας ἀγρότης τὸ χωράφι του, γιὰ νὰ μπορέση νὰ βγάλη ἀπ' αὐτὸ τὴ μεγαλύτερη ὠφέλεια! Ἀδιάκοπα πρέπει νὰ δουλεύη ὄχι μονάχα μὲ τὰ χέρια, παρὰ καὶ μὲ τὸ μυαλό, γιὰ νὰ αὐξήση ἡ σοδειά του... Μὰ τώρα, ἂς ξαναγυρίσουμε στὰ μικτὰ λιπάσματα ποὺ λέγαμε.

Τὰ μικτὰ λιπάσματα εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὸν τ ύ π ο τους. Μ' αὐτὸν τὸν τύπο τὰ ὀνομάζουμε, ποὺ συνήθως ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς ἀριθμούς: ὁ πρῶτος (τὸ ξαναλέω) δείχνει πόσο στὰ ἑκατὸ ἄ ζ ω τ ο ἔχει τὸ λίπασμα. Ὁ δεύτερος τὸ φωσφορικὸ ὀξύ, κι' ὁ τρίτος τὸ κάλι.

Ἔτσι νὰ ποῦμε τὸ λίπασμα ποὺ ὁ τύπος του εἶναι 9 — 9 — 4, εἶναι καμωμένο μὲ νιτρικὴ ἀμμωνία (9) μὲ ὑπερφωσφορικὸ (9) καὶ μὲ θειϊκὸ κάλι (14).

Κάθε χημικὴ ἑταιρεία ποὺ φτιάχνει λιπάσματα, φτιάνει λογιῶν λογιῶν τύπους ἀπὸ μικτὰ λιπάσματα. Στὰ ἑπόμενα, θὰ σᾶς πῶ τί εἴδους λίπασμα χρειάζεται τὸ κάθε φυτὸ χωριστά, καὶ τί τύπου μικτὸ λίπασμα τὸ ὠφελεῖ.

ΠΩΣ ΠΟΛΕΜΟΥΜΕ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Στὸ περασμένο φύλλο σᾶς εἶπα πῶς ἐξοντώνουμε στὰ χωράφια μας τὰ ζιζάνια ποὺ ἔχουν ριζώματα (τὴν ἀγριάδα, τὴν περικοκλάδα, κ.ἄ.). Σήμερα θὰ σᾶς πῶ πῶς πολεμοῦμε ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν βολβοὺς (δηλαδὴ κρεμμύδι).

Τὰ πιὸ συνηθισμένα, εἶναι ἡ ξυνήθρα, ἡ δρακοντιὰ (φιδόχορτο, ἄρρο), ὁ νάρκισσος (ζαμπάκι ἢ τσαμπάκι, ἢ βούτσινο, ἢ ἴτσο), ἡ ἴρις (ἀγριόκρινος) κ.ἄ.

Αὐτὰ ὅλα, φυτρώνουν συνήθως ὕστερ' ἀπὸ τὶς πρῶτες φθινοπωρινὲς βροχές, ἐξακολουθοῦν νὰ βλασταίνουν ὅλον τὸ χειμῶνα, καὶ μόνο τὸ καλοκαῖρι μὲ τὶς μεγάλες ζέστες μαραίνονται.

Ὁ πιὸ πραχτικὸς τρόπος γιὰ νὰ τὰ καταστρέψουμε εἶναι τὸ ὄργωμα τοῦ καλοκαιριοῦ, προπαντὸς ὅταν ἀκολουθοῦν τὸ ἀλέτρι παιδάκια ποὺ μαζεύουν τοὺς βολβοὺς (κρεμμύδια) ποὺ τοὺς ξεραίνουμε καὶ τοὺς καῖμε.

Μὰ καὶ μὲ τ' ἀδιάκοπα σκαλίσματα, τὸ χειμῶνα, τοὺς κάνουμε μεγάλο κακό. Μόνο ποὺ τ' ἀγριόχορτα αὐτά, φυτρώνουν συνήθως στὰ πηλοχώματα (τ' ἀργιλλώδη χωράφια) ποὺ τὸν χειμῶνα κρατοῦν νερὸ καὶ λασπώνουν, κι' εἶναι δύσκολο νὰ σκαλιστοῦν.

Τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο ἀπ' ὅλ' αὐτά, εἶναι ἡ ξυνήθρα ποὺ βλασταίνει στὰ χωράφια καὶ στὰ περιβόλια καὶ πνίγει τὰ φυτά. Εἶναι ἀπὸ τὰ χειρότερα ζιζάνια. Γιὰ νὰ τὴν πολεμήσουμε αὐτήν, δὲν φτάνουν τὰ σκαλίσματα καὶ τὰ ὀργώματα. Μόνο ὁ ψεκασμὸς μὲ θειϊκὸ ὀξὺ (βιτριόλι) σὲ πυκνὴ διάλυση (20 — 30 %) ἢ χλωρικὸ νάτριο (15 %) μπορεῖ νὰ τὴν ἀφανίση ἐντελῶς.

Κοντὰ στὸ νοῦ πὼς στὰ χωράφια μόνο σὲ χρόνο ἀγρανάπαυσης μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε τοὺς ψεκασμούς, γιατὶ διαφορετικὰ θὰ καοῦν τὰ σπαρτά.

Στὰ περιβόλια, χρειάζεται σκάψιμο τὸ φθινόπωρο μόλις φυτρώνει ἡ ξυνίθρα, καὶ κάψιμο τῶν κρεμμυδιῶν.

Ὕστερ' ἀπὸ 15 - 20 μέρες, μόλις ξαναπαρουσιαστῆ ἡ ξυνίθρα, θὰ κάνομε ἕναν ψεκασμὸ μὲ διάλυση θειϊκοῦ ὀξέος σὲ νερό, 100 μέρη νερὸ καὶ 20 θειϊκὸ ὀξύ. Ὕστερ' ἀπὸ ἄλλες 15 μέρες, ἂν ξαναφανερωθῆ ξυνίθρα, (ἀραιὰ καὶ ποῦ) τὴν ξερριζώνουμε μὲ τὸ τσαπί, ἢ ψεκάζουμε ἐκεῖ μονάχα ποὺ φάνηκε. Τὸ χλωρικὸ νάτριο εἶναι πιὸ ἀποτελεσματικό, μὰ πολὺ πιὸ ἐπικίνδυνο: καίει τὰ πάντα, καὶ παίρνει εὔκολα φωτιά. Μόνο γεωπόνοι μπορεῖ νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν χωρὶς κίνδυνο.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Τ ὸ κ λ ά δ ε μ α

Σὲ ὅλες τὶς περιφέρειες ποὺ ἔχουν ἀμπέλια, θ' ἀκούσης τοὺς ἀμπελουργοὺς νὰ λένε «ἀμπέλι, μπελάς». Καὶ πράγματι εἶναι μπελὰς μεγάλος τὸ ἀμπέλι. Στὰ χωράφια, ἅμα θερίσης, τὸ φθινόπωρο θὰ ξαναπιάσης πιὰ δουλειά. Μὰ στὸ ἀμπέλι ἀμέσως ὕστερ' ἀπὸ τὸν τρύγο, ἀρχίζει ὁ «κάθαρος» ὅπως τὸν λένε, ὅπου ξεφορτώνουμε τὰ κλήματα ἀπ' ὅλα τὰ ξεράδια καὶ τὶς ἀδύνατες βέργες. Ὅμως προσοχή: αὐτὸ τὸ πρῶτο κλάδεμα, δὲν πρέπει νὰ γίνη πρώϊμα πρὶν κατεβοῦν οἱ χυμοὶ στὴ ρίζα, γιατὶ τότε εἶναι σὰν νὰ κάνουμε ἀφαίμαξη στὸ κλῆμα. Θὰ περιμένουμε νὰ πέσουν τὰ φύλλα, καὶ νὰ ψυχωθῆ, νὰ «ξυλιάση» ἡ βέργα. Ἀλλὰ κι' ἂν ἀργήσωμε πολὺ τὸν κάθαρο, δὲν προφταίνει τὸ ἀμπέλι νὰ δυναμώση.

Τὸ δεύτερο κλάδεμα, θὰ γίνη ὕστερα ἀπὸ τὶς ἀνοιξιάτικες παγωνιές, ἀλλὰ πρὶν ἀνεβοῦν οἱ χυμοὶ καὶ «φουσκώσουν» τὰ μάτια. Ἂν δοῦμε στὸ δεύτερο αὐτὸ κλάδεμα νὰ δακρύζη τὸ κλῆμα, αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅπως νομίζουν πολλοί, πὼς ἀδυνατίζει τὸ ἀμπέλι. Αὐτὸ τὸ «δάκρυ» δὲν εἶναι παρὰ καθαρὸ νερὸ μὲ λίγη τανίνη.

Τὸ κλάδεμα, χρειάζεται ἔμπειρο κλαδοῦχο. Αὐτὸς μονάχα ξέρει ποιὲς βέργες εἶναι γιὰ κληρονόμοι, (κεφάλια, ἢ νοικο-

Ταγίστρες

κυραῖοι) καὶ ποιὲς βέργες θ' ἀφήση σὲ κάθε κλῆμα, (ἀμολυτές), ποὺ πρέπει νάχουν τουλάχιστον 5 μάτια ἡ καθεμιά. Ἀμολυτές, ὁ καλὸς κλαδοῦχος ἀφήνει 4, 6, 7, ἀκόμα κι' 8 σὲ κάθε κλῆμα.

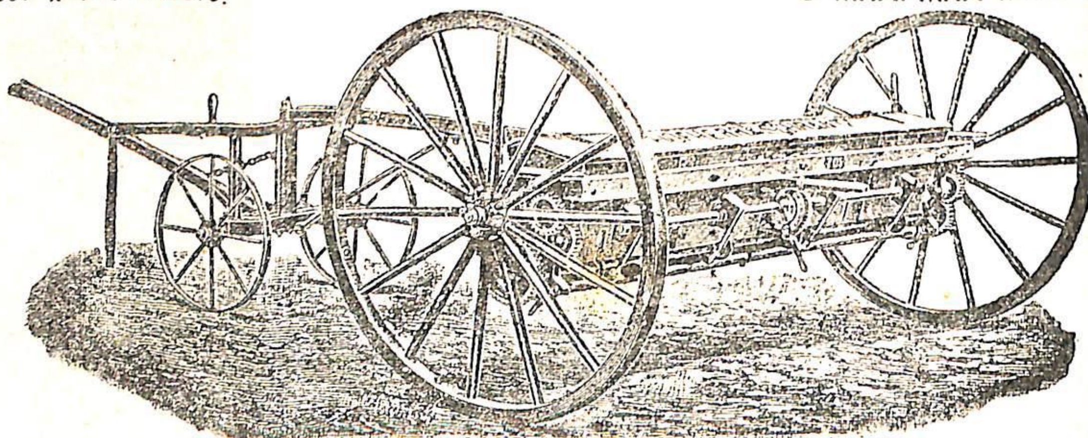
Οἱ χοντρὲς βέργες, δὲν εἶναι κατάλληλες γιὰ ἀμολυτές, γιατὶ τινάζουν τὰ ἄνθη καὶ τὸν καρπό. Τὸ κλάδεμα πρέπει νὰ γίνεται στὴ χασοφεγγαριά, γιατὶ τότε τὰ βλαστάρια ἔχουν λιγώτερους χυμούς. Ἐνῶ οἱ κληματσίδες (βέργες) ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ φυτευτοῦν, πρέπει νὰ κόβωνται στὴ γέμιση τοῦ καινούργιου φεγγαριοῦ, γιατὶ ριζοβολοῦν καλύτερα.

Τὸ κλαδευτῆρι πρέπει νὰ εἶναι πολὺ κοφτερό. Ἂν κόψωμε τίποτε μπράτσα (παλιοὺς κλῶνους) μὲ πριόνι, ἡ ἐπιφάνεια τῆς τομῆς, πρέπει νὰ κόβεται κατόπι μὲ κοφτερὸ μαχαῖρι, γιὰ νᾶναι στρωτή.

Σὲ πολλὰ μέρη, δὲν κάνουν κάθαρο. Τότε γίνεται «καθαροκλάδι», κάθαρος καὶ κλάδεμα δηλαδὴ μαζί, ὅπου ὁ κλαδοῦχος καθαρίζει τὶς ἄχρηστες βέργες, καὶ σύγκαιρα κόβει κι' ἐκεῖ ποὺ πρέπει τὶς πιανούμενες.

Τὰ ἐργαλεῖα τοῦ κλαδούχου, εἶναι τὸ κλαδευτῆρι ποὺ πρέπει νὰ κόβη καλά, τὸ τσεκουράκι, καὶ τὸ πριονάκι ποὺ λέγεται ζωγανές.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Μηχανὴ ποὺ σκορπίζει τὸ λίπασμα

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Κάτω τὰ χέρια

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἐλπίζω νὰ μὴν τὄχετε ἐσεῖς αὐτὸ τὸ κακὸ συνήθειο ποὔχει ὁ ἐγγονός μου ὁ Δημητρός. Ἀπὸ μωρὸ εἶχε κακομάθει. Κάποιος τὸν ἔμαθε τάχα στ' ἀστεῖα νὰ κάνη «ντά, ντά» κι' ἀπὸ τότε τοὔμεινε. Μὲ τὸ παραμικρό, τσάφ, σηκώνει τὸ χεράκι του καὶ χτυπᾶ τὸν ἄλλο. Πόσο ἀκριβὰ τὸ πληρώνει δὲν τὸ φαντάζεστε. Μιὰ δίνει καὶ δέκα τρώει, γιατὶ βλέπεις, ἔχουν χέρια κι' οἱ ἄλλοι καὶ δὲν ἀνέχονται νὰ τοὺς κάνη τὸν κάργα ἕνας πιτσιρῖκος. Θὰ σᾶς πῶ ἕνα δυὸ ἱστορίες ἐπάνω σ' αὐτό:

Ἦταν σᾶς εἶπα ἕνας τοσοδούλης μπόμπιρας. Τὸν κρατούσαμε ἀκόμη στὰ χέρια, ὅταν πρωτάρχισε ἐκεῖνο τὸ ἄσχημο συνήθειο.

— Δεῖρε τον κι' ἐσύ, εἶπα στὴ μητέρα του. Δός του μιὰ στὸ χεράκι νὰ μὴν τὸ ξανακάνη.

Ἐκείνη ποὺ τὸν λυπόταν δὲ μ' ἄκουσε.

Καὶ μιὰ μέρα — εἶχε ἀρχίσει νὰ περπατᾶ κι' ἔπαιζε μ' ἄλλα παιδάκια στὸν κῆπο — ἀκοῦμε κάτι φωνὲς ποὺ μᾶς τρόμαξαν. Ὁ Δημητρὸς εἶχε σηκώσει τὸ χέρι του καὶ τὶς εἶχε βρέξει στὴν Ἀννούλα, τὴ μικρή του φιλεναδίτσα.

Ἡ μητέρα κατάλαβε τότε πὼς ἦταν καιρὸς νὰ κοπῆ τὸ κακό.

—Ἔλα ἐδῶ, Δημητρό, τοῦ εἶπε γαλήνια.

Σίμωσε ἥσυχος ὁ μικρὸς κι' ἡ μητέρα του σήκωσε τὴν ποδίτσα, τοῦ κατέβασε τὸ βρακάκι, καὶ τοὔδωσε μερικές.

— Νὰ γιὰ νὰ μάθης πὼς ἔχουν κι' οἱ ἄλλοι χέρια καὶ πὼς ὅποιος τὶς τρώει πονεῖ! Μιὰ ἔδωκες δέκα θὰ φᾶς. Τσάφ, τσάφ, τσάφ!

Ὁ Δημητρὸς τάχασε στὴν ἀρχὴ — ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὸν χειροτονοῦσαν — ὕστερα ἔβαλε τὰ κλάματα.

Εἴπαμε δὲ μπορεῖ νὰ τὸ ξανακάμη, θὰ τὸ θυμᾶται. Κι' ἀλήθεια πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς χωρὶς νὰ τραβήξη τὰ μαλλιὰ τῆς Ἀννούλας, χωρὶς νὰ μπατσίση κανένα.

Τώρα ποὺ μεγάλωσε καὶ συναναστράφηκε φαίνεται μὲ κακὰ παιδιὰ τὸ ξαναθυμήθηκε τὸ συνήθειό του. Κάθε τόσο λοιπὸν μᾶς ἔρχεται σὲ κακὰ χάλια. Πότε τοῦ ἔχουν ξεσκίσει τὰ μάγουλα, πότε τοῦ ἔχουν πρήξει τὸ μάτι. Ἔρχεται μυξοκλαίγοντας καὶ μᾶς καταγγέλλει.

— Μὲ χτύπησε ὁ Γιάννης, μὲ μάτωσε ἡ Μαρουλιώ.

— Γιατί, τί τοὺς ἔκαμες;

Φυσικὰ παριστάνει πάντα τὸν Ἅγιο Ὀνούφριο. Μὰ ξωπίσω του ἔρχονται οἱ κατήγοροι.

—Ἐκεῖ ποὺ ἔπαιζα ἥσυχα, ἦρθε καὶ μοῦ ἔδωσε ἕνα μπάτσο, λέει ὁ Γιάννης.

— Μοῦ τράβηξε τὰ μαλλιὰ γιατὶ τοῦ κέρδισα δυὸ γκαζάκια, λέει ἡ Μαρουλιώ.

— Πέστε του νάχη κάτω τὰ χέρια γιατὶ θὰ τὸν δείρωμε ἄσχημα, μᾶς δηλώνουν ὅλα μαζὶ τὰ παιδιά.

Καὶ δὲν ἔχουν ἄδικο. Ὅποιος σηκώνει τὸ χέρι του πρέπει νὰ τὸ ξέρη πὼς ἔχουν κι' οἱ ἄλλοι χέρια καὶ θὰ τὶς φάη χειρότερες.

Ὅσο γιὰ τὸ Δημητρό, μὴν ἀνησυχῆτε καλά μου παιδιά, γιὰ τὴν ὥρα. Τὸν κλείσαμε μέσα ὥσπου νὰ ξεμάθη αὐτὸ τὸ κακὸ συνήθειο. Τὴν πρώτη μέρα μάλιστα ὁ μπαμπάς του τὸν ἔβαλε νὰ γράψη χίλιες φορὲς «Κάτω τὰ χεράκια!».

Ἡ γιαγιὰ Καντιανὴ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ἔρχεται ἡ ΑΝΟΙΞΗ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό, πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ὁ χειμῶνας ἦταν ψυχρὸς πολὺ καὶ πολὺ μεγάλος.

— Γιατί ἀργεῖ τόσο πολὺ ἡ ἄνοιξη; ρωτοῦσαν ὅλα τὰ παιδιά. Ἂς πᾶμε στὰ δάση νὰ δοῦμε μήπως ἔχει ἔρθει.

Ἀλλὰ ὅταν ἔφθασαν στὰ δάση δὲν βρῆκαν οὔτε πουλιά, οὔτε λουλούδια. Κι' ὁ ψυχρὸς ἄνεμος μούγκριζε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων.

Τὰ παιδιὰ λυπήθηκαν πολὺ γιατὶ ἡ Ἄνοιξη δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη καὶ στενοχωρημένα γύρισαν καὶ κλείστηκαν στὰ σπίτια τους.

Ἀλλά, ἦρθε κάποια μέρα, ἡ Ἄνοιξη, καὶ ὁ ψυχρὸς βορριᾶς ἔπαψε νὰ φυσσάη στὰ δάση. Τὰ πουλιὰ ἄρχισαν νὰ κτίζουν τὶς φωλιές τους, τὰ ἀγριολούλουδα ξεφύτρωσαν ἀπ' τὴ γῆ καὶ μικροσκοπικὰ φυλλαράκια φάνηκαν στὰ δέντρα.

— Ποῦ εἶναι τὰ παιδιά μας; ρώτησε ἡ Ἄνοιξη. Πάντοτε ἔρχονται καὶ παίζουν μὲ τὰ πουλιά, τὰ λουλούδια καὶ τὰ ζῶα.

—Ἦρθαν πρὶν ἀπὸ λίγες βδομάδες, εἶπε ὁ σπουργίτης καὶ καθὼς εἶδαν πὼς δὲν εἴσασταν ἐδῶ, ἔφυγαν καταλυπημένα γιὰ τὰ σπίτια τους.

— Δὲν θὰ ξαναγυρίσουν; ρώτησαν καὶ τὰ ἀγριολούλουδα. Τὰ ὡραῖα μας χρώματα δὲν θὰ κρατήσουν πολλὲς μέρες.

Καὶ τὰ λαγουδάκια κι' οἱ σκίουροι πῆραν κι' αὐτὰ τὸ λόγο καὶ εἶπαν:

—Ἀγαποῦμε πολὺ τὰ παιδάκια, θέλουμε νὰ παίξουμε μαζί τους.

Τότε μίλησε κι' ἡ Ἄνοιξη.

—Ἴσως τὰ παιδιά, εἶπε, νὰ μὴν ξέρουν πὼς ἤρθαμε. Ὁ Κοκκινολαίμης νὰ πετάξη καὶ νὰ τὰ εἰδοποιήση.

— Εἶμαι πολὺ ἀπασχολημένος, ἀπάντησε ὁ Κοκκινολαίμης, θέλοντας νὰ γλυτώση τὸν κόπο. Θέλω νὰ χτίσω μιὰ φωλιὰ γιὰ τὰ παιδιά μου. Στεῖλε τὸ λαγουδάκι.

Τὸ λαγουδάκι περηφανεύτηκε πολὺ ἀλλὰ ξαφνικὰ θυμήθηκε τοὺς σκύλους.

—Ὢ!, φώναξε, κόντευα νὰ ξεχάσω τοὺς σκύλους. Φοβᾶμαι, στεῖλτε κάποιον ἄλλον.

— Θὰ πᾶς νύχτα ποὺ οἱ σκύλοι κοιμοῦνται κι' ἂν εἶσαι προσεχτικὸς δὲν θὰ σὲ πειράξουν, τοῦ εἶπε ἡ Ἄνοιξη.

— Σύμφωνοι, θὰ πάω.

Τότε τὰ ζῶα ἔκαμαν μὲ ἄχυρα καὶ ξύλα ἕνα καλάθι καὶ σκέπασαν τὸν πάτο του μὲ μαλακιὰ χλόη. Ἔπειτα κάθε πουλὶ ἔφερε ἀπ' τὴν φωλιά του ἕνα αὐγό, ὥσπου γέμισε σχεδὸν τὸ καλάθι. Μπλέ, πράσινα καὶ κόκκινα αὐγὰ ἦταν στὸ καλάθι. Τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιὰ τὸ στόλισαν μὲ ἀγριολούλουδα καὶ τὸ ἔδεσαν στὴν πλάτη τοῦ μικροῦ λαγοῦ...

Ὅταν ἦρθε τὸ βράδυ, τὸ λαγουδάκι ξεκίνησε σιγὰ - σιγὰ γιὰ τὴν πόλη, καὶ σὰν ἔφτασε πρόσεχε νὰ μὴν κάνη καθόλου θόρυβο. Εὐτυχῶς ὅλα τὰ σκυλιὰ κοιμόνταν. Πόσο παράξενη ἦταν ἡ πόλη ἔτσι ἥσυχη!

Τὸ λαγουδάκι σταμάτησε στὸ πρῶτο σπίτι ποὺ ζοῦσε ἕνα παιδάκι. Γρήγορα - γρήγορα ἔπλεξε μὲ τὸ πράσινο γρασίδι ἕνα καλαθάκι καὶ ἔβαλε μέσα σ' αὐτὸ ἕνα ὄμορφο αὐγὸ καὶ ἕνα ἀγριολούλουδο. Ἔπειτα ἄφησε τὸ καλαθάκι στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ κι' ἔτρεξε γιὰ τὸ δεύτερο σπίτι γιὰ τ' ἄλλο, καὶ γιὰ τ' ἄλλο.

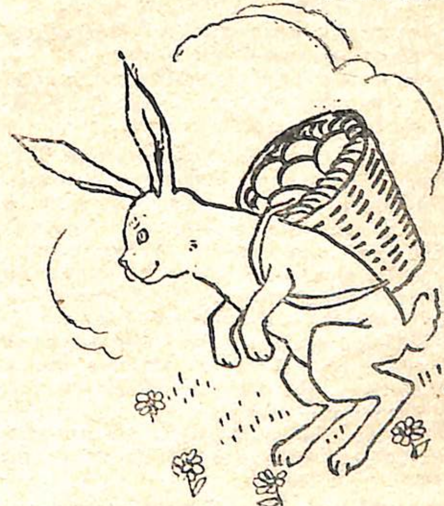
Γιὰ κάθε παιδάκι ἄφηνε ἕνα καλάθι μ' ἕνα αὐγὸ κι' ἕνα ἀγριολούλουδο. Πρὶν ξημερώση εἶχε τελειώσει τὴ δουλειά του καὶ χαρούμενο γύρισε στὸ δάσος.

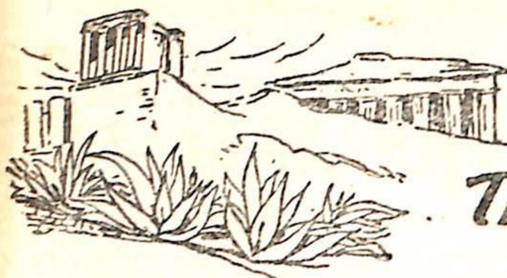
— Τί; ἡ Ἄνοιξη ἔφθασε; ρωτοῦσαν τὴν ἄλλη μέρα τὰ παιδάκια.

— Ναί, εἶπε τότε ἕνα ἀπὸ αὐτά. Εἶδα τὰ ξημερώματα ἕνα λαγουδάκι, φορτωμένο μὲ ἕνα καλάθι ποὺ ἔτρεχε πρὸς τὰ βουνά. Φαίνεται πὼς τὄστειλε ἡ Ἄνοιξη γιὰ νὰ μᾶς εἰδοποιήση πὼς ἔφτασε. Ἂς τρέξουμε λοιπὸν ὅλοι στὸ δάσος.

Κι' ἔτσι ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ χαρὲς καὶ γέλια ἔτρεξαν στὸ δάσος γιὰ νὰ προϋπαντήσουν τὴν Ἄνοιξη.

Η ΑΝΕΜΗ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Ἀθήνα!

Μιὰ ὥρα μᾶς μένει ἀκόμα στὴν Ἐλευσίνα. Εἶναι χαρισμένη στὸ Λεωνίδα ποὺ ἐπιμένει νὰ δοῦμε τὰ ἐργοστάσια. Ξεκινοῦμε λοιπὸν γιὰ τὴ σαπωνοποιΐα.

— Τί ποικιλία ἀλήθεια ποὺ χαίρεται κανεὶς στὰ ταξίδια, εἶπε ὁ Φάνης... Ἀπ' τὸν πανάρχαιο κόσμο τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Περσεφόνης ποὺ ζήσαμε τὰ «Μυστήριά» του, πρὶν ἀπὸ λίγο, ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια τοῦ Τελεστηρίου, πετιόμαστε τώρα στὸ σύγχρονο μὲ τὶς μηχανὲς καὶ τὰ σαπούνια του.

— Μὴ μιλᾶς μὲ τόση περιφρόνηση, ξαδερφούλη, εἶπε ὁ πρακτικὸς Λεωνίδας. Κάθε ἐποχὴ γύρω ἀπὸ τὸ ἴδιο αἰώνιο πρόβλημα ἀγωνίζεται. Τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Κι' ἡ Δήμητρά σου μὲ τὴ λατρεία της καὶ τὶς τελετές, τὶς γεμάτες μυστήριο, ἀπὸ τοῦτο τὸ πρόβλημα ξεκινᾶ. Τὸ σιτάρι, ἡ βλάστηση, τὸ ψωμὶ κι' ὁ ἀγώνας ποὺ γίνεται γύρω ἀπ' τὴ συντήρηση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ κέντρο τοῦ μύθου της. Μόνο πού, ἐκείνη τὴν ἐποχή, ὅλα αὐτὰ τὰ μεταμορφώνανε σὲ τραγούδια καὶ παραμύθια... Μά, νᾶσαι βέβαιος, Φάνη, πὼς ἂν ὁ Τριπτόλεμος εἶχε τότε τρακτὲρ καὶ γεωργικὰ μηχανήματα, ὅπως ἔχουμε σήμερα ἐμεῖς, θὰ τὰ προτιμοῦσε ἀπὸ τὸ ἅρμα, τὸ φτερωτὸ ποὺ τοῦ χάρισε ἡ Δήμητρα γιὰ νὰ σπέρνη τὸ στάρι.

— Μπορεῖ, μὰ ὡστόσο τί ὀμορφιὰ καὶ τί βάθος νοήματος εἶχαν κεῖνα τὰ παραμύθια. Μ' αὐτὰ τράφηκαν αἰῶνες τώρα οἱ λαοί, ἀπ' αὐτὰ ἔμαθαν πὼς εἶναι θρησκεία ὁ μόχθος τ' ἀνθρώπου καὶ πὼς δίχως αὐτὸν δὲν ὑπάρχει χαρὰ κι' εὐτυχία.

— Μόχθος ὑπάρχει παντοῦ, παιδιά μου, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Σ' ὅλες τὶς ἐποχές, τὸ ψωμί μας ζυμώνεται μὲ ἱδρῶτα. Κοιτᾶχτε σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο ἐργοστάσιο, πλάϊ στὶς πελώριες μηχανές, ποὺ γυρίζουν ἀδιάκοπα, δίπλα στὰ καζάνια ποὺ βράζουν, σκύβουν πρόσωπα κατακόκκινα, μουσκεμένα, κι' ἁπλώνονται μπράτσα χαλύβδινα ποὺ δουλεύουν ἀτέλειωτα γιὰ νὰ κατευθύνουν τὸ ἔργο τῆς μηχανῆς. Ὁ ἄνθρωπος μοχθεῖ πάλι καὶ πάντα γιὰ τὸ ψωμὶ ποὺ τοῦ χάρισε ἡ Δήμητρα — μ' ἕναν ὅρο: Νὰ τὸ ζυμώνη μ' ἱδρῶτα. Μά, νὰ ὁ μηχανικός. Ἂς τὸν παρακαλέσουμε νὰ μᾶς δείξη τὸ ἐργοστάσιο.

Ἕνας νέος, ποὺ στεκόταν στὴν εἴσοδο, — χημικὸς μηχανικὸς ὅπως μᾶς εἶπε, — μᾶς ὑποδέχτηκε μὲ πολλὴ εὐγένεια.

— Περάσετε, εἶπε γελαστός, θὰ σᾶς δείξω πῶς κάνουμε τὸ σαποῦνι.

Ἀρχίσαμε τὴν ἐπίσκεψη κι' ὁ μηχανικὸς μᾶς ἐξηγοῦσε πρόθυμα καθετί.

Πελώρια στὴ σειρὰ τὰ καζάνια ἔβραζαν λυώνοντας λιπαρὲς οὐσίες. Τί ζέστη, τί ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα!

— Σ' αὐτὰ τὰ μεγάλα καζάνια ποὺ βλέπετε, εἶπε ὁ χημικός, λυώνουμε λιπαρὲς οὐσίες, λάδι ἢ πάχος. Ὅταν ἀρχίση ἡ βράση, τ' ἀνακατεύουμε διαρκῶς. Προσθέτουμε σόδα καὶ ποτάσα κι' ἀνακατεύουμε πάλι. Ὅταν τελειώση αὐτὸ τὸ βράσιμο καὶ τὸ ἀνακάτωμα ποὺ στὴ σαπωνοποιΐα τὰ λέμε ψήσιμο, πλένουμε τὸ νερουλὸ ὑγρὸ μὲ διάλυση ἁλατιοῦ, τὸ λαμπικάρουμε ἀπ' τὴ σόδα, τὴν ποτάσα καὶ τὶς ἄλλες λιπαρὲς οὐσίες. Δυὸ μέρες χρειάζεται γιὰ νὰ στεγνώση μέσα σ' αὐτὰ τὰ ρηχὰ καζάνια. Ὅταν ξεραθῆ πιὰ καλά, τὸ μεταφέρουμε σὲ τελάρα καὶ τὸ κόβουμε σὲ μικρὰ κομμάτια.

Πήγαμε καὶ στὰ ἄλλα διαμερίσματα καὶ θαυμάσαμε τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἐργοστάσιο ποὺ ἐξυπηρετεῖ τόσο τὴν Ἑλλάδα. Εἴδαμε καὶ τὰ ἐργοστάσια ποὺ κάνουν τὰ οἰνοπνεύματα καὶ τὸ τσιμέντο.

— Καὶ τώρα γιὰ τὴν Ἀθήνα, χωρὶς σταθμό, εἶπα ὅταν μπήκαμε στ' αὐτοκίνητο. Πρέπει νὰ φτάσουμε προτοῦ νυχτώση, νὰ χαροῦν τὰ παιδιὰ τὸ θέαμα τῆς μενεξεδένιας πολιτείας.

Ἡ Μυρτὼ συμφώνησε. Ἀνάμεσα σ' ὅλους ἦταν ἡ πιὸ ἀνυπόμονη, γιατὶ ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θ' ἀντίκρυζε τὴν Ἀθήνα. Ὁ Λεωνίδας εἶχε ξανάρθει σὲ μιὰ ἐκδρομὴ τοῦ σχολείου τους. Ὁ πατέρας τους πάλι ἔκανε κάθε τόσο γιὰ τὶς δουλειές του αὐτὸ τὸ ταξίδι...

— Φάνη, ἐσὺ θὰ μὲ πᾶς παντοῦ, στὴν Ἀκρόπολη, στὸ Μουσεῖο, στὸ Σούνιο καὶ θὰ μοῦ δείξης τὴν πόλη, εἶπε στὸν ξάδερφό της.

— Μὰ μήπως τὴν ξέρει κι' ὁ ἴδιος, της εἶπα. Τὸ ξεχάσατε πὼς δὲ θέλησε τίποτε νὰ δῆ, προτοῦ κάμη τὸ τάμα του, νὰ φιλήση τὸ χῶμα τῆς Σπάρτης;

—Ἄ, ὅσο γι' αὐτό, ὁ ἀνηψιὰς μοῦ φέρθηκε μὲ τὸ φανατισμὸ τοῦ ἀρχαίου Σπαρτιάτη. Δὲ θέλησε ν' ἀναγνωρίση τὴν ἡγεμονία τῶν Ἀθηνῶν, εἶπε μὲ κάποιο καμάρι ὁ θεῖος του.

— Δὲν πῆγες λοιπὸν οὔτε στὴν Ἀκρόπολη, Φάνη;

— Θὰ πᾶμε μαζί, Μυρτούλα, εἶπε χαμογελώντας τ' ἀγόρι. Ὁ θεῖος δὲν ἔχει δίκιο. Δὲν ἦταν φανατισμὸς Σπαρτιάτικος. Ξέρω πὼς καὶ τότε καὶ σήμερα ἡ Ἑλλάδα μας εἶναι μιὰ μὲ τὰ χίλια της πρόσωπα, ὅλα πεντάμορφα, ὅλα ἀγαπημένα. Γιατὶ ὅλες τὶς μορφές της — τὰ χωριὰ καὶ τὶς πολιτεῖες, τὰ δάση, τοὺς κάμπους καὶ τὰ βουνά, τὴν ἀπέραντη θάλασσα, ποὺ τὴν τριγυρίζει, τὸν ἀνοιχτὸ οὐρανὸ ποὺ τὴν λούζει στὸ φῶς του, τὰ ζωντανεύει ἡ ἴδια ψυχή. Ἡ ἐπιμονή μου ἐκείνη ἦταν ἕνα παιδιάτικο τάξιμο γιὰ τὸν τόπο ποὺ πρωτογνώρισα ἀπ' τὶς θύμησες τοῦ πατέρα.

— Καὶ ποὺ τοῦ ἄρεσε τόσο ὅταν τοῦ τὄγραφες, εἶπε ὁ θεῖος. Εἶναι φυσικὸ ν' ἀγαπᾶ κανεὶς λίγο περισσότερο τὴ γωνίτσα ὅπου πρωτόδε τὸ φῶς...

Τ' αὐτοκίνητο ἔκανε τώρα τὸν κύκλο τῆς ἀκτῆς ὅπου λίγοι ψαράδες τραβοῦσαν τὰ δίχτυα τους. Ἀπ' τ' ἀριστερὰ εἴδαμε μιὰ λίμνη λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὴ θάλασσα.

— Εἶναι ἁλμυρή, εἶπα, κι' ἦταν κι' αὐτὴ ἱερὴ τὸν παλιὸ καιρό. Μόνο οἱ ἱεροφάντες τῆς Δήμητρας εἶχαν δικαίωμα νὰ ψαρεύουν σ' αὐτήν. Κι' εἶχε φαίνεται νοστιμώτατα καὶ ἄφθονα ψάρια.

Στρίψαμε, ἀκολουθώντας τὴν «Ἱερὰ Ὁδό», ἀνάμεσα ἀπ' τὸ «Θριάσιο πεδίο». Τὴν ἴδια ἐκείνη ὁδὸ ποὺ ἔπαιρνε στ' ἀρχαῖα χρόνια ἡ πομπὴ τῶν Ἐλευσινίων, ξεκινώντας ἀπ' τὸν Κεραμεικό. Δεξιὰ κι' ἀριστερά, πάνω σὲ βράχια, ξεχωρίζουν ἀκόμα σκαλιστὲς κόχες ὅπου ἦταν ἀγαλματάκια Δίπλα τους σταματοῦσε ἡ πομπὴ κάθε τόσο γιὰ νὰ κάμη μιὰ δέηση. Ἀπαράλλακτα ὅπως γίνεται καὶ σήμερα στὴν πομπὴ τοῦ Ἐπιταφίου, ποὺ κάνει δεήσεις μπροστὰ στοὺς ναοὺς καὶ στὰ σταυροδρόμια.

Ἡ πεδιάδα ἀρχίζει νὰ πλαισιώνεται ἀπὸ λόφους πευκοφυτευμένους ποὺ λίγο-λίγο ψηλώνουν καὶ κλείνουν τὸ δρόμο ἀνάμεσά τους. Γαλάζια ὑψώματα, καταπράσινα, μυρωμένα. Στὸ Δαφνὶ τὰ πεῦκα στρογγυλὰ σὰν ὀμπρέλες χρυσίζουν ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ γέρνει στὴ δύση. Ἀνάμεσά τους ὁλόϊσια κυπαρίσσια. Ἀφήκαμε πίσω τὴ θάλασσα, μὰ σὲ λίγο θὰ τὴ δοῦμε ἀπ' ἄλλη μεριὰ νὰ φιλῆ τῆς Ἀθήνας τὰ πόδια... Τὰ βουνὰ ψηλότερα εἶναι πλασμένα ἀπὸ φῶς στερεό...

— Τί ὅμορφη ἐκκλησία, φωνάζει ὁ Φάνης καθὼς περνοῦμε τὴν Παναγία τοῦ Δαφνιοῦ. Εἶναι Βυζαντινή, δὲν εἶναι ἔτσι, θεία;

— Ναί, Φάνη μου, εἶναι Βυζαντινή. Κτίστηκε τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου. Μὰ εἴπαμε δὲ θὰ κάμουμε ἄλλο σταθμό. Θὰ ἔρθοῦμε ἐπίτηδες ἕνα πρωϊνὸ νὰ θαυμάσωμε τὶς ἐξαίσιες τοιχογραφίες ποὺ εἶναι ἀπὸ τὰ ὡραιότερα Μωσαϊκὰ ποὺ μᾶς ἄφησε ἡ Βυζαντινὴ τέχνη...

— Νἄρθουμε αὔριο θεία.

— Μὴ βιάζεσαι, Φάνη μου. Γιὰ νὰ δῆτε καλὰ τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν ἀθάνατη τέχνη της χρειάζεται πρόγραμμα. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μ' ἀφήσετε νὰ τὸ φτιάξω ἐγώ.

—Ἄ, ὅσο γι' αὐτὸ δά, ξαδέρφη, εἶπε γελώντας ὁ θεῖος Βρασίδας, ἐδῶ θὰ σ' ἀνακηρύξουμε θέλοντας καὶ μὴ ἀρχιστράτηγο. Εἶσαι στὸ δικό σου βασίλειο. Κάμε τὰ σχέδιά σου κι' ὑποσχόμαστε νὰ τ' ἀκολουθήσωμε μὲ στρατιωτικὴ πειθαρχία.

— Κοίτα, Φάνη!

Ἡ κραυγὴ ἦταν τῆς Μυρτῶς. Σὲ μιὰ στροφὴ στὴν ἀρχὴ ἑνὸς λόφου φάνηκε ἡ Ἀθήνα, ξαπλωμένη νωχελικὰ σ' ἕναν κάμπο τριγυρισμένο ἀπὸ βουνὰ κι' ἀκρογιάλια.

—Ἔλα, Λεωνίδα, εἶπα στὸν ἀνηψιό μου ποὺ ἔμενε σιωπηλός, ἐσὺ τέλειωσες τὸ Γυμνάσιο καὶ θὰ θυμᾶσαι ἀπὸ γεωγραφία. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ βουνά;

— Νά ὁ Ὑμηττός, ποὺ μοιάζει μὲ μιὰ πελώρια πλάτη ἐλέφαντα, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

— Τί πεζὴ παρομοίωση, ἔκαμε ἡ Μυρτώ... Ἔχει τόσους γαλάζιους κυματισμούς, τέτοια ἁρμονία καὶ κίνηση στὶς ἁπλές του γραμμές, ποὺ λὲς κι' εἶναι καμωμένες ἀπὸ φῶς ποὺ ἄξαφνα ἔχει πήξει.

— Δὲ θἆταν καλλίτερα ἂν τὸν ἔντυναν μ' ἕνα πράσινο φόρεμα; Ἂν τὸν ἀναδάσωναν. Τὴν ἔκοψε ὁ Λεωνίδας.

—Ἄ, ὄχι, ὄχι, φώναξε ὁ Φάνης. Βουνὰ δασωμένα πυκνά, ἀπὸ πεῦκα καὶ ἔλατα, ἔχει πάρα πολλὰ ἡ Ἑλλάδα. Ἂς μείνη ὁ Ὑμηττὸς μὲ τὴ θεία του γύμνια σὰν ἀθλητὴς τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας: Εἶναι ἕνα θαῦμα νὰ βλέπης αὐτὸ τὸν κυματισμὸ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τὸ μενεξελί.

— Νά κι' ἡ Πεντέλη μὲ τὶς ἄσπρες πλαγιὲς στὸ γκρίζο βράχο. Εἶναι τὰ νταμάρια ἀπ' ὅπου βγάζουν τὸ μάρμαρο, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Μέσα ἀπ' τὰ σπλάχνα τοῦ βουνοῦ βγῆκε ὁ Παρθενώνας, κι' οἱ ἄλλοι ναοί.

— Καὶ κεῖνο τὸ βουνὸ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά; ρώτησε ἡ Μυρτώ. Μήπως εἶναι ἡ Πάρνηθα, θεία;

—Ἀκριβῶς. Τὰ τρία αὐτὰ βουνὰ εἶναι οἱ ἀκοίμητοι φρουροὶ τῆς Ἀθήνας. Τὴν ἔχουν στὴ μέση καὶ τὴν προσέχουν σὰν κόρη πεντάμορφη κι' ἀκριβή. Εἶναι ἡ ἀρχοντοπούλα τῆς γῆς. Δέστε την τί ὑπέροχη ποὖναι μὲ τὴν Ἀκρόπολή της στὴ μέση.

— Καὶ στὴν κορφή της τὸν Παρθενῶνα, τὸ πιὸ ὡραῖο στολίδι της, εἶπε ὁ Φάνης. Ἀλήθεια, προσέξατε πὼς ὁ ἱερὸς αὐτὸς λόφος ἔχει τὸ σχῆμα βωμοῦ; Λὲς κι' ἡ φύση τὸν ὕψωσε ἐπίτηδες στὴ μέση τοῦ ἐξαίσιου αὐτοῦ τοπείου γιὰ νὰ σταθῆ ἐπάνω του τὸ πιὸ τέλειο ἔργο τῆς τέχνης. Ἀλήθεια, θεία καλὰ τὸ εἶπες, ἡ Ἀθήνα εἶναι ἡ ἀρχοντοπούλα τοῦ κόσμου. Ἕνας καθηγητὴς στὴν Ἀμερικὴ ἔχει γράψει πὼς «ἡ Ἀθήνα εἶναι ἡ πατρίδα τ' ἀνθρώπου, σ' ὁποια φυλὴ κι' ἂν ἀνήκη. Ἐδῶ, λέει, χάνεται κάθε πεζῆ φροντίδα κι' ἡ σκέψη γίνεται ἀνάλαφρη σὰν φῶς τ' οὐρανοῦ μας. Ἐδῶ δὲν ἐπιθυμεῖ κανεὶς τίποτε, δὲν ἔχει πιὰ νοσταλγίες. Ὅλα εἶναι γαλήνη, πληρότητα κι' ὀμορφιά»,

—Ἔτσι εἶναι, εἶπε ἡ Μυρτώ. Ἡ φωτεινὴ αὐτὴ πεδιάδα μὲ τὰ βουνά της τὰ ὡραῖα γύρω γύρω, μὲ τὶς δαντελωτὲς χρυσογάλανες ἀμμουδιές, δίνει φτερὰ στὴν ψυχὴ καὶ γαλήνη στὴ σκέψη. Ὢ δὲν ξαφνιάζομαι πιὰ ποὺ γεννήθηκε ἐδῶ ὁ χρυσὸς αἰώνας!

Σωπάσαμε. Τὸ πανόραμα ἦταν τόσο γαλήνιο ποὺ δὲ σήκωνε οὔτε τὴ μιλιά.

—Ἀθήνα! Ἀθήνα, σιγόλεγαν μόνο τὰ χείλη μου, γιατὶ τίποτε ἄλλο δὲν εὕρισκαν πιὸ ὡραῖο νὰ ποῦνε.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 95)

κύριε Καθηγητά, ἐγὼ ἐγγυῶμαι γιὰ τὸ Μάριο. Ξέρω καλὰ ὅτι δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνη τέτοιο πρᾶγμα ποτέ!

ΜΑΡΙΟΣ: Ὦ Εὐάγγελε δὲ μὲ ξέρεις καλά!... Ὁ Φιλιππίδης εἶπε τὴν ἀλήθεια! Ναὶ ἀντέγραψα, ναὶ εἶμαι ἕνας κλέφτης, καθὼς εἶπες πρωτύτερα.

ΕΛΕΝΗ (σταυρώνει τὰ χέρια): Πώ! πώ! ντροπή!...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ: Ἐσύ! Ἀδύνατο!

ΜΑΡΙΟΣ: Δυνατότατο, Εὐάγγελέ μου... Καὶ τώρα θὰ μὲ περιφρονήσης;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (μετὰ μικρὰ σιωπή): Νὰ σὲ περιφρονήσω; Ὄχι δά... Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν τὸ ἔκανες, αὐτὸ εἶναι βέβαιον... ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ἔκανες πιὰ καὶ τὸ ὁμολογεῖς... ἔ, καὶ ποιὸς δὲν ἔκανε ποτὲ στὴ ζωή του ἕνα σφάλμα; (Ἁπλώνει τὸ χέρι στὸ Μάριο): Πάρε τὸ χέρι μου!

ΕΛΕΝΗ (φιλεῖ τὸ Μάριο): Ἐγὼ τώρα σ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ πρῶτα. Ἔκανες ἄσχημα ν' ἀντιγράψης, ἀλλὰ ἔκαμες καλὰ νὰ τὸ ὁμολογήσης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ: Τί καλοὶ ποὺ εἶσθε. (Στὸν κύριο Ζησιάδη, δειλά): Καὶ σεῖς;

ΖΗΣΙΑΔΗΣ: Γιὰ νὰ σὲ περιφρονήση κανεὶς παιδί μου ἔπρεπε νὰ μὴν ἔβλεπε τὴ λύπη σου καὶ νὰ μὴν ἤξερε πόσο μετανόησες καὶ ὑπέφερες γιὰ τὸ σφάλμα σου.

ΜΑΡΙΟΣ: Ὦ, ὅσο γι' αὐτό, σᾶς βεβαιῶ ὅτι ὑπέφερα πολύ, πάρα πολύ! Ἂν ἔδιναν καὶ βραβεῖο γιὰ τὴ μετάνοια, ὤ, αὐτὸ θὰ μοῦ ἄξιζε!

ΖΗΣΙΑΔΗΣ (γελᾶ): Τὸ πιστεύω. Καὶ τώρα ἡσύχασε. Δὲν θὰ σοῦ δοθῆ τὸ βραβεῖο τῆς ἱστορίας ποὺ τόσο σὲ φοβίζει, γιατὶ θὰ δοθῆ σὲ κεῖνον ποὺ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ πάρη.

ΜΑΡΙΟΣ (ζωηρά): Ὦ, εὐχαριστῶ, κύριε Καθηγητά, εὐχαριστῶ! (Τοῦ φιλεῖ τὸ χέρι).

ΖΗΣΙΑΔΗΣ: Μάθε λοιπόν, ὅτι σὲ εἶχαν καταγγείλη καὶ ὅτι ἦρθα ἐπίτηδες γιὰ νὰ σὲ βολιδοσκοπήσω. Ἡ ἐξομολόγηση ἦρθε ἐγκαίρως, ὥστε μπορεῖ νὰ διορθωθοῦν ὅλα. Οὔτε οἱ γονεῖς σου οὔτε οἱ ἄλλοι καθηγηταὶ θὰ μάθουν τί συνέβη. Τὸ μυστικὸ θὰ μείνη μεταξύ μας.

ΜΑΡΙΟΣ (σφίγγει τὸ χέρι τοῦ Εὐάγγελου): Θὰ πάρης τὸ βραβεῖο.

ΖΗΣΙΑΔΗΣ: Καὶ σὺ τὸν ἔπαινο.

ΜΑΡΙΟΣ: Τίποτα, τίποτα, κύριε Ζησιάδη. Δὲν μου ἀξίζει τίποτα!

ΖΗΣΙΑΔΗΣ: Τὸ ξέρω. Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶσαι δυνατὸς στὴν ἱστορία, ἂν τὸ ὄνομά σου δὲν τὸ ἀναφέραμε καθόλου.. αὐτὸ θὰ φαινόταν πολὺ παράξενο! Ὁ ἔπαινος βλέπεις, θὰ ἐμποδίση τὰ σχόλια.

ΕΛΕΝΗ (παίρνει τὸ χέρι τοῦ κ. Ζησιάδη): Ὦ σᾶς εὐχαριστῶ!

ΖΗΣΙΑΔΗΣ: Φεύγω, μικροί μου φίλοι, χαίρετε. Ἐλπίζω, Μάριε, ὅτι δὲν θὰ ξεχάσης γρήγορα αὐτὴ τὴν ἡμέρα.

ΜΑΡΙΟΣ: Ὦ ποτέ, κύριε Ζησιάδη! Πάντα, πάντοτε θὰ θυμοῦμαι τὸ σφάλμα μου καὶ τὴν καλωσύνη σας. (Ὁ κ. Ζησιάδης βγαίνει).

ΜΑΡΙΟΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ

Καὶ τώρα ἂν μὲ λυπᾶστε,
νὰ μὲ χειροκροτήσετε,
τὸν Μάριο, εἶν' ἀνάγκη
καὶ σεῖς νὰ συγχωρήσετε.
Κι' ἀπ' τὴ χαρά μας τότε
κι' οἱ τρεῖς μας θὰ πηδήσωμε
κι' αὐτοὺς τοὺς λίγους στίχους
μαζὶ θὰ τραγουδήσωμε.
Ἂν θέλετε νὰ εἶναι
ὅλα καλὰ καὶ ἅγια
—Μικροί, μεγάλοι ἀκοῦτε—
μακρυὰ ἀπὸ μέσα πλάγια!

Ὅλοι μαζί.

Ἂν θέλετε νὰ εἶναι
ὅλα καλὰ καὶ ἅγια
—μικροί, μεγάλοι ἀκοῦτε —
μακρυὰ ἀπὸ μέσα πλάγια!

ΑΥΛΑΙΑ

Τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΠΟΡΤΑΣ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αἴθουσα ἢ τὶς καλοκαιρινὲς ἡμέρες καὶ στὸ ὕπαιθρο. Σχηματίζονται ὁμάδες ἀπὸ 5 - 6 παῖκτες ἡ κάθε μιά. Σχηματίζεται ἀπὸ τοὺς παῖκτες ἕνας κύκλος. (Οἱ παῖκτες κάθε ὁμάδας δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ὅλοι μαζὶ ἀλλὰ σκορπισμένοι στὸν κύκλο). Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ, ποὺ ὁρίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχή, δίνει ἕνα ξυλάκι ἢ ἕνα πετραδάκι στὸ δεξιό του παίκτη καὶ τοῦ λέει: «Σοῦ δίνω τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου τῆς θείας μου». Τὸ ξυλάκι παραδίδεται ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ παίκτη σὲ παίκτη, μὰ κάθε ἕνας ποὺ τὸ παραδίδει πρέπει νὰ ἐπαναλάβη τὴν παραπάνω φράση χωρὶς νὰ παραλείψη τίποτα ἢ νὰ μπερδέψη τὶς λέξεις. Ὅταν τὸ ξυλάκι ξανάρθη στὸν ἀρχηγό, αὐτὸς τὸ δίνει στὸ δεξιό του παίκτη μὲ συμπληρωμένη τὴν προηγούμενη φράση

«Σοῦ δίνω τὴν κλωστὴ ποὺ ἦταν δεμένο τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου τῆς θείας μου».

Μὲ τὴ φράση αὐτὴ ποὺ ἐπαναλαβαίνεται ἀπὸ παίκτη σὲ παίκτη ξαναγυρίζει τὸ ξυλαράκι, ἢ πετραδάκι στὸν ἀρχηγό.

Τότε αὐτὸς τὸ ξαναδίνει στὸ δεξιό του καὶ τοῦ λέει: «Σοῦ δίνω τὸν ποντικὸ ποὺ ἔφαγε τὸ νῆμα μὲ τὸ ὁποῖο ἦταν δεμένο τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου τῆς θείας μου».

Ἀφοῦ γίνει ὁ γῦρος, κάθε παίκτης πρέπει νὰ ἐπαναλαβαίνη τὴ φράση, τότε ὁ ἀρχηγὸς τὴ συμπληρώνει: «Σοῦ δίνω τὴ γάτα, ἡ ὁποία ἔφαγε τὸν ποντικό, ὁ ὁποῖος ἔφαγε τὸ νῆμα μὲ τὸ ὁποῖον ἦταν δεμένο τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου τῆς θείας μου».

Στὸν ἑπόμενο γῦρο ἡ φράση ἀρχίζει: Σοῦ δίνω τὸ ξῦλο τὸ ὁποῖο ἐκτύπησε τὴ γάτα ἡ ὁποία ἔφαγε τὸν ποντικό... (Ἡ φράση πρέπει νὰ εἰπωθῆ ὁλόκληρη).

Στὸν ἕκτο γῦρο: Πρέπει νὰ πῆ τὴ φράση. Σοῦ δίνω τὴ φωτιὰ ἡ ὁποία ἔκαψε τὸ ξῦλο ποὺ ἐκτύπησε τὴ γάτα κλπ. Στὸν ἕβδομο γῦρο: Σοῦ δίνω τὸ νερὸ τὸ ὁποῖο ἔσβυσε τὴ φωτιά, ἡ ὁποία ἔκαψε τὸ ξῦλο κλπ. Τέλος: Σοῦ δίνω τὸν ἥλιο ποὺ ἐξάτμισε τὸ νερό, τὸ ὁποῖον ἔσβυσε τὴ φωτιά, ἡ ὁποία ἔκαψε τὸ ξῦλο, τὸ ὁποῖον ἐκτύπησε τὴ γάτα, ἡ ὁποία ἔφαγε τὸν ποντικό, ὁ ὁποῖος ἔφαγε τὴν κλωστή, μὲ τὴν ὁποία ἦταν δεμένο τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου τῆς θείας μου...

Ὅπως εἴπαμε ἡ φράση πρέπει νὰ ἐπαναλαβαίνεται ἀπὸ ὅλους. Ἂν κανεὶς δὲν τὴν πῆ ὀρθὰ — παραλείψη ἢ μπερδέψη, βγαίνει ἀπὸ τὸ παιγνίδι καὶ ἡ ὁμάδα του χάνει ἕνα βαθμό!

Ὅσοι μένουν στὸ τέλος χωρὶς νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ παιγνίδι παίρνουν ἀπὸ δυὸ βαθμούς. Ἡ ὁμάδα ποὺ τὰ μέλη της θὰ πάρουν τοὺς περισσότερους βαθμούς, κερδίζει τὸ παιγνίδι.

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ

Τὸ παιγνίδι παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο ἀπὸ 6 - 12 παιδιά.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες κάνει τὴν ἀλεποῦ, οἱ ἄλλοι παίρνουν θέση πίσω ἀπὸ ἕνα παίκτη ἀκουμπώντας τὰ χέρια τους ὁ καθένας στοὺς ὤμους τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἔχει μπροστά του. Ὁ πρῶτος λέγεται κότα. Οἱ ἄλλοι εἶναι τὰ κοτόπουλα.

Ἡ ἀλεποῦ στέκεται σὲ μικρὴ ἀπόσταση καὶ τὰ κοτόπουλα τραγουδᾶνε:

Κοτόπουλα μικρὰ μὴν ἀπομακρυνθῆτε...
Ἐδῶ εἶναι ἡ ἀλεποῦ, νὰ μὴ τὴν φοβη-
(θῆτε...

ΚΟΤΑ: Καλημέρα ἀλεποῦ.

ΑΛΕΠΟΥ: Καλὴ κότα, καλημέρα. Γιὰ ποῦ τό-βαλες, γιὰ ποῦ;

ΚΟΤΑ: Μὴ σὲ μέλει κάνε πέρα, λόγο θὰ σοῦ δώσω σένα;

ΑΛΕΠΟΥ: Ἔτσι μὴ μιλᾶς ἐμένα λόγο θὰ σοῦ δώσω ἐσένα.

Καὶ χυμάει νὰ πιάση τὰ κοτόπουλα ποὺ τὰ προστατεύει ἡ κότα. Ἡ κότα μὲ τὰ χέρια της προσπαθεῖ νὰ συγκρατήση τὴν ἀλεποῦ μὲ τὰ χέρια της νὰ πλησιάση νὰ τὰ ἀγγίξη τὰ κοτόπουλα.

Ὅταν καταφέρη ἡ ἀλεποῦ νὰ πλησιάση ἕνα κοτόπουλο καὶ νὰ τὸ πιάση τότε αὐτὸς ποὺ πιάστηκε — πάντοτε ἕνας — βγαίνει ἀπὸ τὴ γραμμή. Τὰ κοτόπουλα ποὺ θὰ πιαστοῦν τελευταῖα θὰ παίξουν ἀμέσως κατόπιν τὴν ἀλεποῦ καὶ τὴν κότα.

Ἐνῶ ἐξακολουθεῖ τὸ παιγνίδι τὰ κοτόπουλα χωρὶς νὰ τραβοῦν τὰ χέρια τους ἀπὸ τοὺς ὤμους τῶν παικτῶν ποὺ ἔχουν μπροστά τους, κάνουν πηδήματα καὶ παίρνουν τὴν κατεύθυνση ποὺ τοὺς δίνει ἡ κότα. Ἔχουν ὑποχρέωση νὰ κάνουν ὅτι μποροῦν γιὰ νὰ μὴ πιαστοῦν.

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΡΝΙ

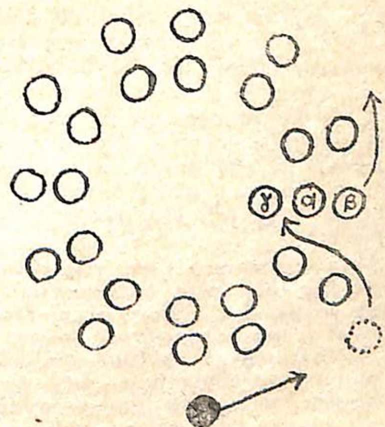
Τὸ παιγνίδι παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο.

Παίρνουν μέρος 24 - 36 παῖκτες.

Δύο ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ λαβαίνουν μέρος στὸ παιγνίδι κάνουν τὸ λύκο ὁ ἕνας καὶ τὸ ἀρνὶ ὁ ἄλλος. Οἱ ἄλλοι σχηματίζουν δυὸ κύκλους ποὺ ἔχουν τὸ ἴδιο κέντρο (ὅπως στὸ σχῆμα). Ἕνας τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου καὶ ἕνας τοῦ ἐξωτερικοῦ σχηματίζουν ζεύγη καὶ ὁ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου βάζει τὰ χέρια του στὶς πλάτες τοῦ συντρόφου του τοῦ ἐσωτερικοῦ.

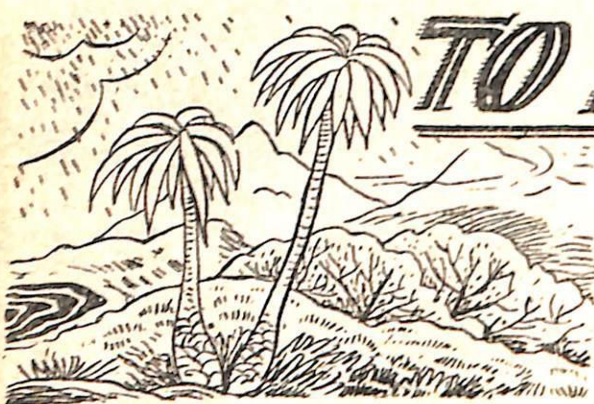
Ὁ λύκος καὶ τὸ ἀρνὶ παίρνουν θέση ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ στὸ σύνθημα τοῦ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 106)

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια άπό τό προηγούμενο)

Γιά πρώτη φορά καταλάβαιναν πόσο σέ μιά πολιτισμένη κοινωνία οί άνθρωποι έχουν άνάγκη οί μέν άπό τούς δέ, καί πόσο δύσκολη μπορεί νά γίνη κάποτε ή θέση τών δύστυχων ναυαγών, πού ή τύχη τούς έρριξε σ' ένα έρημονήσι.

Υπήρχε βέβαια πάντα έκείνη ή μυστηριώδης δύναμη πού τούς προστάτευε... Άλλά ώς πότε; Κι' ώς πού έφθανε ή δύναμή της;

Δυό μέλη τής μικρής άποικίας, είχαν πέσει θύματα τής κακίας τών πέντε κακούργων πού γύριζαν έλεύθεροι κι' άνεμπόδιστοι στό νησί: ό Έρμπερτ κι' ό δύστυχος ό Άϋρτον πού δέν ήξεραν κάν άν είναι ζωντανός.

Οί άποικοι έκαναν βέβαια όλους αύτούς τούς πικρούς συλλογισμούς, δέν έχαναν όμως τό θάρρος τους... Ά! Όχι! Καθόλου... Δέν ήταν άνθρωποι πού τά χάνουν όταν άρχίζουν στή ζωή οί άναποδιές...

Όπως ό Έρμπερτ πήγαινε πολύ καλύτερα μέρα μέ τήν ήμέρα, οί άποικοι άρχισαν νά συζητούν σοβαρά γιά μιά «έξοδο» πρός τό Γρανίτινο Παλάτι.

Γιατί μόνον έκεί θά είχαν άπόλυτη άσφάλεια καί θά μπορούσαν νά κοιμηθούν ήσυχοι.

Δέν είχαν λάβει άλλη είδηση άπό τόν Νάβ, άλλά δέν άνησυχούσαν γι' αύτόν. Ό γενναίος κι' έξυπνος νέγρος, θά ήξερε νά υπερασπιστή τό Γρανίτινο Παλάτι άν παρουσιαζόταν άνάγκη.

Δέν τού ξανάστειλαν τόν Τόπ, γιατί συλλογίστηκαν πώς δέν ήταν σωστό νά βάζουν χωρίς νά ύπάρχη άνάγκη τό πιστό ζώο σέ κίνδυνο.

Περίμεναν λοιπόν, άν καί δέν έβλεπαν τήν ώρα καί τή στιγμή νά ξαναβρεθούν όλοι μαζί μέσα στό Γρανίτινο άνάκτορό τους πού τό είχαν πολύ νοσταλγήσει. Ό μηχανικός δέν ήταν διόλου εύχαριστημένος πού είχαν τίς δυνάμεις τους έτσι μοιρασμένες.

Συλλογιζόταν — όχι άδικαιολόγητα — ότι άν δέν άφηναν τόν Άϋρτον νά φύγη, δέν θά πάθαιναν αύτά πού είχαν πάθει.

Ό Πένκροφ είχε τή γνώμη τώρα πού ό Έρμπερτ ήταν καλύτερα, νά ξεκινήσουν μέ τόν δημοσιογράφο γιά τό δάσος, καί ν' άρχίσουν τό κυνήγι τών κακούργων.

— Μήν ξεχνάς φίλε μου, τού έλεγε ό Κύρος Σμίθ, πώς τήν πρώτη τουφεκιά, θά τήν τραβήξουν αύτοί. Καί λίγοι καθώς είμαστε, άν χτυπηθή κανείς άπό σάς, έμείς οί άλλοι δέν θά μπορέσουμε νά τά βγάλουμε πέρα μέ τούς άλλους. Θά μάς κατασπαραξουν ... κακουργήσουν μέ τήν μεγαλύτερη εύκολία!

— Έχετε δίκηο! παραδέχτηκε ό Πένκροφ. Τί κρίμα νά μήν είμαστε στό Γρανίτινο Παλάτι!

— Άν είμαστε στό Γρανίτινο Παλάτι, τά πράγματα θά ήταν διαφορετικά. Θά μπορούσε νά μείνη ό Έρμπερτ μ' έναν άπό μάς — ή καί ολομόναχος — καί οί άλλοι θά πήγαιναν νά ψάξουν στό δάσος. Ένα μεγάλο μας πλεονέχτημα, είναι ό Τόπ. Έμείς θά μπορούσαμε νά ξέρουμε πολύ πιό πρίν άπ' αύτούς πώς κάπου έκεί κρύβονται. Ό Τόπ θά μάς ειδοποιούσε...

— Έφόσον αύτά δέν μπορούν νά γίνουν, γιατί νά τά συζητούμε! έλεγε ό δημοσιογράφος. Άν είχανε άκόμη τόν Άϋρτον μαζί μας, θ' άλλαζε τό πράγμα. Ό δυστυχισμένος αύτός, δέν έζησε καί πολύν καιρό σάν τίμιος άνθρωπος...

— Νομίζετε πώς τόν έχουν σκοτώσει; ρώτησε μέ παράξενο ύφος ό Πένκροφ.

— Πολύ τό φοβούμαι! είπε ό δημοσιογράφος.

— Έγώ δέν είμαι καί τόσο βέβαιος...

— Τί θέλεις νά πής Πένκροφ;

— Θέλω νά πώ κύριε Σμίθ, πώς έγώ δέν ξέρω καθόλου κατά πόσο τούς άντιστάθηκε ό Άϋρτον. Βρήκαμε μήπως ίχνη πάλης; Όχι! Βρήκαμε αίματα ή τίποτε άλλα πειστήρια αύτού τού είδους; Όχι! Κι' έπειτα αύτή ή έπιμονή του νά φύγη μόνος γιά τή στάνη...

— Τί έχεις στό νού σου, Πένκροφ; έκανε αύστηρά ό Κύρος Σμίθ.

— Θά σάς τό πώ άμέσως, κύριε Σμίθ, άπλά καί ντόμπρα. Πιστεύω πώς ό Άϋρτον είναι ζωντανός κι' είναι μαζί τους.

— Φαντάζεσαι ότι δέν τόν έχουν σκοτώσει;

— Όχι, είχαν συμφέρον νά τόν έχουν ζωντανό.

— Δηλαδή θέλεις νά πής πώς όταν ό Άϋρτον βρέθηκε άνάμεσα στούς παλιούς του συνενόχους, έγινε ένα μ' αύτούς;

— Ναί. Γιατί μιά παροιμία στόν τόπο μου λέει πώς ό λύκος μπορεί γερνώντας ν' άλλάξη τό μαλλί του, όχι όμως καί τό φυσικό του.

— Πένκροφ, είπε ό Κύρος Σμίθ πιάνοντας τό μπράτσο τού ναυτικού. Καταλαβαίνω πώς ό τραυματισμός τού άγαπημένου μας Έρμπερτ σ' έχει τόσο άναστατώσει, ώστε δέ μπορείς πιά νά κρίνης καθαρά. Ώστόσο πρέπει νά διώξης άπό τό μυαλό σου κι' άπό τήν καρδιά σου κάθε ύποψία γιά τόν Άϋρτον. Έγγυώμαι έγώ γιά τήν τιμιότητά του.

— Κι' έγώ τό ίδιο, είπε ό Σπίλετ. Καί κάτι ξέρω άπό άνθρώπους... κι' άπό παλιανθρώπους.

Ήταν ένα κομμάτι καταξεσκισμένο καί λερωμένο μέ αίμα.

— Εύχομαι μ' όλη μου τήν καρδιά νά έχετε δίκηο, κύριοι, είπε στενοχωρημένος ό άγαθός ναυτικός. Όμολογώ ότι ό άναπόδος τραυματισμός τού Έρμπερτ μ' έχει τόσο πολύ ταράξει, πού πολλές φορές δέν ξέρω τί λέω... Μακάρι νάχετε δίκηο! Ξέρετε πόσο άγαπούσα τόν Άϋρτον.

— Σ' έχει νευριάσει, Πένκροφ, κι' αύτή ή κλεισούρα μέσα στή στάνη, είπε ό δημοσιογράφος. Κάνε όμως λίγη ύπομονή! Ό Έρμπερτ μέρα μέ τή μέρα είναι καλύτερα — κι' ίσως νά καταφέρωμε νά φύγωμε γιά τό Γρανίτινο Παλάτι σύντομα!

— Σέ όχτώ μέρες τό πολύ, ό Έρμπερτ θά είναι πιά τόσο καλά, πού θά μπορέσουμε νά μετακινηθούμε χωρίς κίνδυνο γιά τήν ύγεία του!

Όχτώ μέρες! Στίς άρχές τού Δεκέμβρη δηλαδή...

Ή άνοιξη είχε προχωρήσει, καί στή στάνη άρχισαν οί πρώτες ζέστες.

Τά δάση γύρω ήταν γεμάτα φύλλα, καί τά λειβάδια ήταν καταπράσινα.

Έπρεπε νά γυρίσουν τό γρηγορώτερο στά χωράφια, γιά ν' άρχίσουν τίς γεωργικές έργασίες.

Άν άργοπορούσαν περισσότερο, δέν θά έφταναν έγκαίρως γιά τίς δουλειές τού καλοκαιριού.

Μιά - δυό φορές ό δημοσιογράφος πήρε τόν Τόπ, καί βγήκε άπό τή στάνη, γιά νά κάνη μιά άναγνώριση ώς τό κοντινό δάσος.

Τό σκυλί ήταν ήσυχο, καί δέν έκανε καμμιά κακή συνάντηση.

Δέν ήταν άπίθανο οί πειρατές νά βαρέθηκαν καί νά είχαν φύγει. Πώς όμως νά βεβαιωθούν γι' αύτό;

Ώστόσο κατά τίς 27 τού Νοέμβρη, όταν ό δημοσιογράφος έκανε έναν μεγάλο περίπατο στό δάσος, παρατήρησε πώς ό Τόπ δέν ήταν πιά τόσο ήσυχος όσο τίς άλλες φορές... Γρύλλιζε κι' έψαχνε μέ τή μύτη του μέσα στά χόρτα.

Ό Γεδεών Σπίλετ μέ τήν καραμπίνα του στά χέρια, άκολουθούσε τό σκυλί προχωρόντας μέ περίσκεψη άπό δέντρο σέ δέντρο.

Γι' άρκετά λεπτά, ό δημοσιογράφος άκολουθούσε τόν Τόπ, όταν ξαφνικά είδε τό σκυλί νά ώρμάη πρός ένα θάμνο, άπ' όπου τράβηξε ένα κουρέλι.

Ήταν ένα κομμάτι άπό ύφασμα, καταξεσκισμένο καί λερωμένο μέ αίμα.

Ό δημοσιογράφος τόφερε στή στάνη, καί οί άποικοι δέν άργησαν νά καταλάβουν πώς ήταν ένα κομμάτι άπό τό ρούχο τού Άϋρτον, γιατί ήταν φτιαγμένο άπό τό ντόπιο ύφασμα πού έφτιαναν μόνοι τους στό Γρανίτινο Παλάτι.

Βλέπεις, Πένκροφ, είπε μαλακά ό Κύρος Σμίθ, πώς αύτός ό δυστυχισμένος άντιστάθηκε... Καί μάλιστα, τόν έχουν πληγώσει. Κοίτα τά αίματα... Τί λές τώρα;

— Ό Θεός νά μέ συχωρέση, κύριε Σμίθ, είπε μέ ταπείνωση ό Πένκροφ. Έκανα μεγάλο κρίμα κατηγορώντας τόν Άϋρτον, καί δέν θά συγχωρέσω ποτέ τόν έαυτό μου πού άφησα νά περάση άπό τό νού μου μιά τόσο άδικη ύποψία... Άμποτε νά είναι μόνον πληγωμένος, γιά νά μπορέσω νά ζητήσω συγχώρεση κι' άπό τόν ίδιο.

— Ώστόσο άπ' αύτό τό κουρέλι καταλαβαίνουμε καί κάτι άλλο άκόμη, είπε ό δημοσιογράφος.

— Σάν τί;

— Ότι δέν σκότωσαν τόν Άϋρτον στή στάνη. Τόν τράβηξαν ζωντανό μαζί τους. Γι' αύτό μπορεί νάναι ζωντανός.

—Μπορεῖ! εἶπε ὁ μηχανικὸς συλλογισμένος.

Πράγματι, αὐτὸ ἦταν ἀρκετὰ πιθανόν. Μπορεῖ νὰ τὸν εἶχαν πάρει μαζί τους αἰχμάλωτο.

Ἴσως κάποιος ἀπ' αὐτούς, νὰ εἶχε ἀναγνωρίσει στὸ πρόσωπο τοῦ Ἄϋρτον, τὸν παλιὸ σύντροφο τοῦ Μπὲν Τζόϋς, καὶ νὰ τὸν πῆραν μαζί τους, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν καταφέρουν νὰ ξαναγίνη δικός τους. Θὰ τοὺς ἦταν πολὺ χρήσιμο νὰ καταφέρουν νὰ τὸν κάνουν προδότη.

—Ὅπως καὶ νάναι, ἔχουμε τώρα ἕναν παραπάνω λόγο γιὰ νὰ τοὺς κυνηγήσωμε: νὰ γλυτώσουμε τὸν Ἄϋρτον, εἶπε ὁ Πένκροφ.

—Ἂν ὅμως δραπετεύση ὁ Ἄϋρτον, εἶπε ὁ δημοσιογράφος, ποῦ ἀλλοῦ θὰ πάη; Στὸ Γρανίτινο Παλάτι. Πρέπει λοιπὸν νὰ εἴμαστε κι' ἐμεῖς ἐκεῖ!

—Ἂς ἀφήσουμε πὼς ἔχουμε τόση δουλειὰ στὰ χωράφια! ἔκανε ἀναστενάζοντας ὁ Ἔρμπερτ.

—Ἐσὺ νὰ καθήσης στ' αὐγά σου! φώναξε ὁ Πένκροφ. Ὁρίστε μας! Θ' ἀργήσης νὰ ξαναπιάσης στὰ χέρια σου τσάπα...

—Ἂς μὴν πιάσω! Πάντως στενοχωριέμαι πολὺ ὅταν συλλογίζομαι πὼς ἐξαιτίας μου μένετε ἐδῶ!

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ὅμως εἶχε τὴν ἰδέα πὼς οἱ πληγὲς τοῦ Ἔρμπερτ δὲν εἶχαν ἀκόμη κλείσει ἀρκετά, γιὰ νὰ μπορέση νὰ μετακινηθῆ χωρὶς κίνδυνο.

Στὶς 29 Νοεμβρίου ὡστόσο, συνέβηκε ἕνα γεγονὸς ποὺ τοὺς ἔκανε ν' ἀλλάξουν σχέδια.

Ἡ ὥρα ἦταν κάπου ὀχτὼ τὸ πρωΐ, κι' ἦταν ὅλοι στὸ δωμάτιο τοῦ Ἔρμπερτ καὶ κουβέντιαζαν ἥσυχα πίνοντας τὸν καφέ τους.

Ἔξαφνα, ἄκουσαν τὸν Τὸπ νὰ γαυγίζη μὲ μανία. Οἱ τρεῖς ἄντρες πετάχτηκαν εὐθὺς ὄρθιοι, κι' ἅρπαξαν τὰ ὅπλα τους ποὺ τὰ κρατοῦσαν πάντα κοντά τους.

Ὅταν ἔτρεξαν ἔξω, εἶδαν τὸν Τὸπ ποὺ ἔτρεχε στὸν ξύλινο φράχτη, γαυγίζοντας ὅμως μὲ χαρά, ὄχι μὲ θυμό.

—Κάποιος ἔρχεται!

—Λὲς νὰ εἶναι ὁ Νάβ;

—Μπορεῖ!

—Δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ εἶναι κι' ὁ Ἄϋρτον!

—Μακάρι!

Δὲν πρόφτασαν νὰ πλησιάσουν πιὸ πολύ, ὅταν ἕνα μεγάλο, μαλλιαρὸ σῶμα τινάχτηκε πάνω στὸ φράχτη, καὶ σὲ λίγο ὁ οὐρακουτάγκος ὁ Τζάπ βρισκόταν μέσα στὴ στάνη, ὅπου ὁ Τὸπ τοῦ ἔκανε χαρές.

—Τζάπ! φώναξε ὁ Πένκροφ. Ἔλα δῶ Τζάπ!

—Σίγουρα θὰ τὸν στέλνη ὁ Νάβ.

—Κάτι θὰ συνέβηκε στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

—Θάχη ἀπάνω του κανένα σημείωμα.

Ὁ Κύρος Σμὶθ εἶχε μαντέψει σωστά. Ἀπὸ τὸν λαιμὸ τοῦ πιθήκου κρεμόταν μ' ἕνα σκοινὶ ἕνα σακκουλάκι.

Ὁ μηχανικὸς τὸ πῆρε, τὸ ἄνοιξε, καὶ μέσα βρῆκε ὅπως περίμενε — ἕνα γραμματάκι μὲ τὸ γράψιμο τοῦ Νάβ. Τὸ διάβασε δυνατὰ γιὰ νὰ τ' ἀκούσουν καὶ οἱ ἄλλοι:

«Παρασκευή, 6 τὸ πρωΐ.

Ἡ περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι, κουρσεύεται ἀπὸ τοὺς πειρατές!

ΝΑΒ»

Οἱ ἄποικοι κοιτάχτηκαν χωρὶς νὰ προφέρουν λέξη, κι' ὕστερα ξαναμπῆκαν στὸ σπίτι.

Ὁ Ἔρμπερτ ἀπὸ τὰ πρόσωπά τους ἀμέσως κατάλαβε πὼς κάτι ἔκτακτο εἶχε συμβῆ, καὶ πὼς αὐτὸ τὸ ἔκτακτο ἦταν δυσάρεστο.

Ὅταν εἶδε καὶ τὸν μάστρο Τζὰπ νὰ μπαίνη ἀκολουθώντας τὸν Τόπ, τότε πιὰ βεβαιώθηκε ὅτι κάποια καταστροφὴ εἶχε γίνει στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

—Κύριε, Κύριε! φώναξε. Κύριε Γεδεών! Πένκροφ! Δὲν πρέπει νὰ μείνουμε ἄλλο ἐδῶ ἐξ αἰτίας μου! Θέλω νὰ φύγωμε τὸ γρηγορώτερο!

Ὁ Κύρος Σμὶθ συλλογίστηκε τότε τὶς καταστροφὲς ποὺ θὰ γίνονταν ἴσως στὸ Γρανίτινο νησὶ ἂν δὲν βιαζόταν νὰ γυρίσουν — ἀκόμη καὶ τὸν κίνδυνο ποὺ θὰ διέτρεχε ἴσως ὁ Νάβ, καὶ γι' αὐτὸ εἶπε:

—Νομίζω πὼς ὁ Ἔρμπερτ ἔχει δίκηο! Θὰ εἶναι ἴσως καλύτερα νὰ γυρίσουμε στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Οἱ ἄποικοι συλλογίστηκαν στὴν ἀρχὴ νὰ μεταφέρουν τὸν Ἔρμπερτ μὲ φορεῖο.

Ἔτσι θὰ κουνιόταν πολὺ λιγώτερο στὸ δρόμο.

Ἀλλὰ ἂν τὸν μετέφεραν μὲ τ' ἁμάξι, θὰ εἶχαν ὅλοι τὰ χέρια τους ἐλεύθερα νὰ χρησιμοποιήσουν τὶς καραμπίνες τους.

Γι' αὐτὸ εἶπαν ν' ἁπλώσουν ἕνα στρῶμα στὸ ἁμάξι καὶ νὰ ξαπλώσουν ἐκεῖ τὸν Ἔρμπερτ, φροντίζοντας νὰ τινάζεται ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερο στὸ δρόμο.

Ἔζεψαν τοὺς δυὸ ὀνάγρους στὸ ἁμάξι, κι' ὁ δημοσιογράφος μὲ τὸν Πένκροφ σήκωσαν σιγὰ τὸν Ἔρμπερτ μὲ τὸ στρῶμα, καὶ τὸν ξάπλωσαν στὸ βάθος τοῦ ἁμαξιοῦ.

Εὐτυχῶς ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος.

—Τὰ ὅπλα σας εἶναι ἕτοιμα; Καλὰ γεμισμένα; ρώτησε ὁ Κύρος Σμίθ.

—Εἴμαστε ἕτοιμοι γιὰ μάχη! ἀποκρίθηκε ὁ Πένκροφ μὲ τὸ πιὸ πολεμικὸ ὕφος του.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ μὴ χρειαστῆ νὰ δώσουμε μάχη! ἔκανε ὁ μηχανικός.

— Τζάπ, φώναξε ὁ Πένκροφ. Ἔλα δῶ Τζάπ!...

Ἡ μικρὴ συνοδεία ξεκίνησε.

Μπροστὰ πήγαιναν χοροπηδώντας τὰ δυὸ ζῶα, ὁ Τὸπ κι' ὁ Τζάπ, ποὺ ἦταν ἐνθουσιασμένοι ποὺ τοὺς εἶχε δοθῆ ἐπιτέλους ἡ ἄδεια νὰ τρέχουν. Ἔπειτα, πήγαινε πολὺ σιγὰ τὸ ἁμάξι, ποὺ τὸ ὁδηγοῦσε ὁ Πένκροφ, ποὺ βάδιζε πεζὸς πλάϊ στὸν ἕναν ὄναγρο κρατώντας τον ἀπὸ τὸ χαλινάρι μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι. Μὲ τὸ δεξί, κρατοῦσε ἕτοιμο τὸ περίστροφό του.

Ὁ δημοσιογράφος κι' ὁ μηχανικὸς ἦταν ἡ ὀπισθοφυλακή.

Ὁ Κύρος Σμίθ, ἦταν πολὺ ἀνήσυχος, σὲ ὅλο τὸ δρόμο.

Ἐκτὸς ἀπὸ τ' ὅτι δὲν ἤξερε τί μποροῦσε νὰ τοὺς περιμένη στὸ δρόμο καὶ στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἀνησυχοῦσε καὶ γιὰ τὶς συνέπειες ποὺ αὐτὸ τὸ ταξίδι μποροῦσε νάχη πάνω στὴν ὑγεία τοῦ Ἔρμπερτ.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ μὴν τὸ σκοτώσουμε αὐτὸ τὸ γενναῖο παιδί! συλλογιζόταν.

Δὲν ἦταν διόλου ἀπίθανο νὰ βρισκόνταν ἀκόμη οἱ πειρατὲς στὸ Γρανίτινο νησί.

Ὁ Νὰβ θὰ φρόντισε νὰ τοὺς εἰδοποιήση ἀμέσως μόλις φάνηκαν. Τὸ σημείωμά του τὸ εἶχε γράψει στὶς ἕξη τὸ πρωΐ, κι' ὁ σβέλτος οὐρακουτάγκος ζήτημα ἦταν ἂν ἔκανε τρία τέταρτα τῆς ὥρας γιὰ νὰ ἔρθη ὡς στὴ στάνη.

Ὁ δρόμος γιὰ τὴν ὥρα ἦταν σίγουρος, ἀλλὰ κοντὰ στὸ Γρανίτινο παλάτι, θ' ἀναγκαζόνταν ἴσως νὰ κάνουν μάχη μὲ τοὺς κακούργους. Οἱ ἄποικοι βάδιζαν ἀργά, μὲ μύριες προφυλάξεις. Ὁ Τὸπ πήγαινε μπροστά, κι' ἤξεραν πὼς τὸ ἔξυπνο ζῶο θὰ τοὺς εἰδοποιοῦσε μ' ἕνα γρύλισμα ἂν μυριζόταν τίποτε ὕποπτο. Ὅσο γιὰ τὸν μάστρο-Τζάπ, ποὺ κρατοῦσε πολὺ περήφανα τὸ χοντρὸ ραβδί του, ἔκανε πότε τὴν ἐμπροσθοφυλακὴ καὶ πότε τὴν ὀπισθοφυλακὴ γιατὶ (ὅπως τὸ συνηθίζουν οἱ μαϊμοῦδες) τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ περπατήση κανονικά.

Τὸ ἁμάξι κυλοῦσε ἀργά, κι' ὁ Πένκροφ κρατοῦσε πάντα τὸ χαλινάρι τοῦ ὀνάγρου ποὺ ἦταν δεξιά.

Εἶχαν φύγει ἀπὸ τὴ στάνη στὶς ἑφτάμιση τὸ πρωΐ, καὶ σὲ μιὰ ὥρα εἶχαν κάνει τὰ τέσσερα ἀπὸ τὰ πέντε χιλιόμετρα ποὺ τοὺς χώριζαν ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Ὁ δρόμος φαινόταν ἔρημος, κι' ὅσο προ
χωροῦσαν πρὸς τὸ Γρανίτινο νησί, ξανά
παιρναν σιγὰ-σιγὰ θάρρος.

Θάβρισκαν ἄραγε τὴ γέφυρα στὸ ποτα
μάκι;

Σὲ λίγο τὰ δέντρα ἀραίωναν, καὶ μπό
ρεσαν ἐπιτέλους νὰ δοῦν τὴ θάλασσα πο
λαμποκοποῦσε στὸν πρωϊνὸ ἥλιο. Σὲ λίγ
θ' ἀντίκρυζαν καὶ τὰ χωράφια τους...

—Ὅσο συλλογίζομαι, εἶπε ὁ Πένκροφ
τί ἥσυχα καὶ τί καλὰ ζούσαμε στὸ νησ
μας πρὶν ἔρθουν αὐτὰ τὰ θηρία!

—Κι' ὡστόσο τὸ νησὶ ἔφτανε γιὰ ὅ
λους, εἶπε ὁ Ἔρμπερτ. Θὰ μποροῦσαν ν
ἔρθουν νὰ μᾶς εὕρουν, καὶ νὰ ζήσουμε ὅ
λοι μαζὶ εἰρηνικά...

—Ὁ Πένκροφ ὅμως εἶχε δίκηο, εἶπε
δημοσιογράφος. Μερικοὶ ἄνθρωποι, δύσκο
λα ἀλλάζουν τὸ κακό τους φυσικό. Ἀντὶ
ἀκολουθήσουν τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, προτ
μοῦν τὶς ἀγριότητες καὶ τὸν πόλεμο. Κα
τότε ἀναγκάζουν καὶ τοὺς ἄλλους, τοὺ
καλοὺς καὶ τοὺς εἰρηνικούς, νὰ ὁπλιστοῦ
καὶ νὰ τοὺς κυνηγήσουν σὰ θηρία.

— Στερνή μου γνώση νὰ σ' εἶχα πρῶ
τα! μουρμούρισε ὁ Πένκροφ. Ὅταν σᾶ
ἔλεγα ὅτι τοὺς ξέρω ἐγὼ τοὺς κουρσάρου
τοῦ Εἰρηνικοῦ ὅπως δὲν τοὺς ξέρετε σεῖ
δὲ μὲ πιστεύατε!

—Πένκροφ, εἶπε σιγὰ ὁ μηχανικός. Δ
μπορούσαμε νὰ κάνουμε ἀλλοιῶς.. Ὅσ
καὶ νὰ τοὺς ξέραμε κακούργους χωρ
λόγο, ἔπρεπε νὰ τοὺς δώσουμε τὴν εὐκα
ρία νὰ γυρίσουν στὸ σωστὸ δρόμο. Αὐτ
εἶναι ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ
ἐμᾶς.

—Κι' ἔτσι τοὺς δώσαμε τὴν εὐκαιρ
νὰ αἰχμαλωτίσουν τὸν καημένον τὸν Ἄϋ
τον, καὶ νὰ πληγώσουν τὸ παιδί μας!
πέμεινε ὁ Πένκροφ.

Ὁ μηχανικὸς ἀναστέναξε.

Δὲν εἶχε ἐντελῶς ἄδικο ὁ Πένκροφ.
τρόπος ποὺ σκέπτονται οἱ καλοὶ καὶ οἱ
μιοι, φαίνεται καμμιὰ φορὰ ἀνόητος. Ἀ
λὰ ἔλα ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάνο
διαφορετικά; Ὁ δρόμος τοῦ καλοῦ, εἶν
ἕνας δύσκολος δρόμος. Ὅμως ὁ ἄνθρωπ
πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ πληρώση γ
ἐκεῖνα ποὺ πιστεύει. Τὸ καλὸ εἶναι δύσκ
λο, διαφορετικά, τί ἀξία θὰ εἶχε νὰ εἶν
κανεὶς καλός;

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλ

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Είλικρίνεια

"Ας ξαναγυρίσωμε πάλι στὸ πρότυπο, ποὺ ἔχομε βάλει μπροστά μας ἐδῶ καὶ περισσότερο ἀπὸ ἕνα χρόνο. Εἴπαμε πὼς ἡ ἀπόφασή μας εἶναι νὰ μοιάσωμε μὲ τὸν Κύριο. Καὶ δὲν ὑπάρχει, πράγματι, ὡραιότερη ἀπόφαση γιὰ τὴ ζωή μας. Εἶναι τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ κάνη ἐπιτυχημένη καὶ εὐτυχισμένη τὴ ζωή μας, ἀλλὰ καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἄλλων.

Γι' αὐτό, ἀπὸ πέρυσι ἔχομε ἀποφασίσει νὰ ἐξετάσωμε πὼς μποροῦμε νὰ πλησιάσωμε τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

Στὴν ἀρχή, σὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ σημειώματα, εἴδαμε ποιὰ ἦταν ἡ χαρὰ Του καὶ τί ἔπρεπε νὰ κάνωμε γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσωμε καὶ μεῖς. Ὕστερα ἐξετάσαμε τὴν ἐπιμονή Του γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ ποὺ Τὸν ἔκαμε νὰ ἔλθη στὸν κόσμο καὶ νὰ γίνη ἄνθρωπος. Ὕστερα παρακολουθήσαμε τὴν καλωσύνη Του καὶ τώρα θ' ἀρχίσωμε βλέποντας τὴν εἰλικρίνειά Του.

"Ας ἀρχίσωμε πρῶτα ἀπὸ τὴν εἰλικρίνεια ἀπέναντι στὸ Θεό.

Εἶναι ἕνα περίεργο πρᾶγμα, ποὺ συμβαίνει μ' ἐμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Ξέρομε πὼς τίποτε δὲν μένει κρυφὸ ἀπὸ τὸν Θεό. Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὁ Θεὸς ξέρει ὄχι μόνο τί ἔχομε κάνει καὶ τί ἔχομε πῆ, ἀλλὰ καὶ αὐτὲς ἀκόμα τὶς σκέψεις μας. Κάτι περισσότερο. Ὁ Θεὸς παρακολουθεῖ καὶ τὸ τί σχεδιάζομε νὰ κάνωμε στὸ μέλλον. Ἐν τούτοις, μερικὲς φορές, προσπαθοῦμε νὰ κρυφτοῦμε ἀπὸ τὸν Θεό! Σὰν νὰ νομίζωμε ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ Τὸν ξεγελάσωμε. Τὸ λογικὸ ποιὸ θὰ ἦταν; Νὰ Τοῦ ἀνοίξωμε τὴν καρδιά μας. Νὰ Τοῦ ζητήσωμε νὰ μᾶς συγχωρήση γιὰ ὅσα σφάλματα ἔχομε κάνει, ἀφοῦ, ἄλλωστε, Ἐκεῖνος τὰ ξέρει κιόλας. Ἀπεναντίας ἐμεῖς, μερικὲς φορές, κλείνομε ὅσο μποροῦμε σφιχτὰ τὴν καρδιά μας καὶ δὲν θέλομε νὰ Τοῦ ὁμολογήσωμε τὸ λάθος μας. Ἔτσι, σιγὰ - σιγά, δημιουργοῦμε ἕνα χάσμα ἀνάμεσα στὸν ἑαυτό μας καὶ τὸ Θεό. Τὸ χάσμα αὐτὸ κατόπιν μεγαλώνει καὶ ὑπάρχει μεγάλος κίνδυνος νὰ ἀπομακρυνθοῦμε ὕστερα πραγματικὰ ἀπὸ Αὐτόν.

Γιὰ προσέξτε, ὅμως, τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό. Τί λέγει γιὰ τὸν ἑαυτό Του, σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό; Ἔκρυβε τίποτε ἀπ' τὸν Οὐράνιο Πατέρα Του; «Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατήρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα». Δηλαδή, ὅπως μὲ γνωρίζει ὁ Πατέρας, ἔτσι κι' ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα. Ἡ καρδιά Του, μὲ ἄλλα λόγια, ἦταν ἐντελῶς ἀνοικτὴ πρὸς τὸν Πατέρα Του. Δὲν ἔκανε τίποτε ποὺ νὰ ἦταν κρυφὸ ἀπ' Ἐκεῖνον, οὔτε καμμιὰ σκέψη Του νόμιζε πὼς μπορεῖ νὰ μείνη κρυμμένη ἀπ' τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ ἦταν τόσο κοντὰ στὸ Θεό, ποὺ ἔλεγε ὅτι ἦταν ἕνα μ' Αὐτόν!

Θὰ ἐρωτήσετε, ὅμως: Ὑπάρχει τρόπος νὰ κατορθώσωμε κι' ἐμεῖς νὰ εἴμαστε τόσο εἰλικρινεῖς ἀπέναντι στὸ Θεό, ὅπως καὶ ὁ Κύριός μας; Καὶ βέβαια, ὑπάρχει. Φθάνει νὰ θελήσωμε νὰ τὸν χρησιμοποιήσωμε. Πρῶτα - πρῶτα, εὐθὺς μόλις εἴτε σκεφθοῦμε, εἴτε κάνουμε κάτι κακό, νὰ τὸ ὁμολογοῦμε στὸ Θεὸ μὲ κάθε ἁπλότητα καὶ νὰ ζητοῦμε νὰ μᾶς συγχωρέση γι' αὐτό. Ὕστερα ἀπὸ κάθε σφάλμα μας, πρέπει νὰ τρέχωμε κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ νὰ Τοῦ ζητοῦμε νὰ μᾶς θεραπεύση, σὰν τὸ μικρὸ παιδάκι, ποὺ μόλις κτυπήση λιγάκι, τρέχει στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του. Κάθε προσπάθειά μας νὰ ἀναβάλωμε κάπως αὐτὴν τὴν ὁμολογία θὰ μᾶς δυσκολεύη περισσότερο. Γιὰ νὰ τελειώνωμε, λοιπόν, μιὰ ὥρα ἀρχήτερα καὶ εὐκολώτερα, ἂς ρίχνωμε κάτω τὸν ἐγωϊσμό μας καὶ ἂς ὁμολογοῦμε στὸ Θεὸ πὼς κάναμε λάθος.

Γιὰ νὰ βοηθηθοῦμε, ὅμως, περισσότερο, καὶ ἡ εἰλικρίνειά μας ἀπέναντι στὸ Θεὸ νὰ γίνεται πιὸ χειροπιαστή, ὑπάρχει καὶ ἕνας ἄλλος τρόπος. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, δὲν μποροῦμε νὰ ξεφύγωμε καὶ νὰ ξεγελάσωμε τὸν ἑαυτό μας. Ἡ ὁμολογήσαμε τὸ σφάλμα μας, ἢ τὸ κρύψαμε. Μέσος ὅρος δὲν χωρεῖ.

Ἀλλὰ γι' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ τὰ ποῦμε στὸ ἑπόμενο.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

"Οπως ἀναγγείλαμε καὶ στὰ προηγούμενα φύλλα μας ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ τιμὴ κάθε τεύχους, ἂν καὶ τὰ ἔξοδα τριπλασιάστηκαν, παραμένει ἡ ἴδια. Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν θέλαμε νὰ στερήσουμε τὸ περιοδικὸ ἀπὸ τοὺς φίλους μας ποὺ δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ πληρώσουν συνδρομὴ μεγαλύτερη τῶν 0.000 δραχμῶν ἢ περισσότερο ἀπὸ .000 δραχμὰς κάθε τεῦχος. Μὰ ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ εὔπορα παιδιὰ ποὺ μποροῦν νὰ πληρώσουν περισσότερο, καθιερώσαμε τὴν «Προαιρετικὴ συνδρομή». Ὅποιος, λοιπόν, μπορεῖ καὶ φυσικὰ θέλει, ἂς στείλη προαιρετικὰ ἡ συνδρομή του. Δεχόμαστε βέβαια ὁποιοδήποτε ποσόν.

Αὐτό, φυσικὰ τὸ παίρνουμε σὰν μιὰ ἔμπρακτη ἐνίσχυση τοῦ ἔργου μας καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα σὰν μιὰ ἐκδήλωση τῆς ἀλληλεγγύης τῶν φίλων μας γιὰ τὰ πτωχὰ παιδιὰ ποὺ δὲν θὰ ἤθελαν νὰ στερηθοῦν τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ — Παιδόπολη» μὰ ποὺ δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ πληρώσουν περισσότερα.

Ὁ νέος τιμητικὸς κατάλογος τῶν προαιρετικῶν εἰσφορῶν εἶναι:

αρίκλεια Κωνσταντινίδη	Δρ.	10.000
ωάννης Ζίνης	»	5.000
ασία Ἀϊβαλιώτη (τῆς Σχολῆς Κωνσταντέα)	»	5.000
οδοξία Καλλέργη (τῆς Σχολῆς Κωνσταντέα)	»	5.000
ον. Χρ. Κρούπης	»	5.000
ασίλειος Τζιτζῆς	»	5.000
ώργιος Ὀρφανὸς	»	5.000
ον. Π. Καρακούσης ...	»	5.000
ογυρὼ Κυμηνᾶ	»	2.000
ν. Γεωργᾶνος	»	5.000
υσανίας Μυλωνᾶς ...	»	3.500
αστ. Γιαννόπουλος ..	»	3.000
αὴλ Μυλωνᾶς	»	20.000
κης Μαγριπλῆς	»	5.000

ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΣΤΗ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Αἱ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» τοῦ χωριοῦ Κορησός, ποὺ εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτα ποὺ ἐλειτούργησαν στὴν περιφέρεια τῆς Καστοριᾶς.

ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΔΕΙΛΙΝΟ...

Ὁ ἥλιος ροδοφλόγησε τοῦ οὐρανοῦ τὰ (στήθια
καὶ τὰ πουλιὰ κουρνιάζουνε μὲς στὶς ἀ- (χνὲς φωλιές τους,
ἀπ' τὰ χωράφια οἱ δουλευτὲς γυρνοῦν (τώρα στὰ σπίτια
καὶ θαλπωρὴ γιομίζουνε τὶς γλυκοσυν- (τροφιές τους...

Τὸ σημαντήρι τοῦ χωριοῦ στὴν ἀχνινὴ (λαλιά του
σκορπᾶ στὴν πλάση μυρωδιὲς καὶ παί- (ζει μὲ τ' ἀγέρι,
γαλήνη ἁπλώνει τὸ χωριὸ στὴν ἥμερη (ἀγκαλιά του
κι' ἡ δύση ζωγραφίζεται μὲ χρυσαφένιο (χέρι...

Ἀπ' τὸ βουνὸ τρελλὸ γυρνᾶ στὴ στάνη (τὸ κοπάδι
καὶ ἡ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ ξεχύνει ὥριες (νότες
ποὺ σμίγουν κι' ἀνταμώνουνε τὸ θεϊκὸ (σκοτάδι
ποὺ γνέθει τὶς φτεροῦγες του στοῦ Ἅη Λιὰ τὶς πόρτες...

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΡΝΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 103)

ἀρχηγοῦ ποὺ διευθύνει τὸ παιγνίδι ἀρχίζει ὁ λύκος νὰ κυνηγάη τὸ ἀρνί. Ἂν ὁ λύκος πιάση τὸ ἀρνὶ τότε ἀλλάζουν τοὺς ρόλους. Ὁ λύκος γίνεται ἀρνὶ καὶ τὸ ἀρνὶ λύκος. Τὸ ἀρνὶ ὅμως μπορεῖ νὰ μπῆ μέσα στὸν κύκλο καὶ νὰ σταθῆ μπροστὰ ἀπὸ ἕνα παίκτη τοῦ ἐσωτερικοῦ κύκλου. Τότε γίνονται τρεῖς. Ὁ τελευταῖος (β) — δὲς τὸ σχῆμα — γίνεται ἀρνὶ καὶ τὸ παιγνίδι συνεχίζεται. Τὸ γοῦστο τοῦ παιγνιδιοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῆς διεξαγωγῆς του.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Σ' ὅλους τοὺς φίλους μας ποὺ πέτυχαν στοὺς τελευταίους διαγωνισμοὺς ἀπευθύνουμε τὰ θερμά μας συγχαρητήρια. Σὲ ὅσους δὲν ἔγραψαν καλὰ καὶ οἱ βαθμοί τους δὲν ἦταν ἱκανοποιητικοὶ κάνουμε μιὰ θερμὴ σύσταση: Νὰ μὴν ἀπογοητευθοῦν ἀλλὰ νὰ ἐπιμεληθοῦν στὸ μέλλον. Νὰ στρωθοῦν μὲ τὰ μοῦτρα στὸ διάβασμα καὶ ἰδίως στὰ μαθήματα ποὺ χωλαίνουν. Τίποτα δὲν εἶναι δύσκολο. Φτάνει νὰ ἔχη κανεὶς τὴν ἀπόφαση καὶ τὴ θέληση νὰ ἐπιμεληθῇ καὶ νὰ μελετήση. Τὸ «δὲν μπορῶ», «δὲν τὰ καταφέρνω», νὰ ἀποβληθῇ ἀπὸ τὴ φρασεολογία μας. Ὅλοι μποροῦν, ὅλοι τὰ καταφέρνουν ἅμα θέλουν.

∴ Πήραμε τὰ προβλήματά σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ (Πηγάδια - Καρπάθου).

∴ Καὶ τὰ δικά σου ΠΕΤΡΟ ΔΡΑΤΣΑ (Νεμέα - Κορινθίας).

∴ Πήραμε τὸ ποίημά σας καὶ τὸ δώσαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΙΩΑΝΝΗ Β. ΚΑΡΑΡΓΥΡΗ (Νεμέα - Κορινθίας). Τὸ ἀνέκδοτό σου πολὺ μακάβριο. Κανένα δὲ παιδὶ δὲν θὰ ἔλεγε μιὰ τέτοια φράση γιὰ τὴν ἑτοιμοθάνατη γιαγιά του. Ἂν τὸ διάβασες πουθενὰ μπορεῖς νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς οἱ ἐκδόται τοῦ περιοδικοῦ ἢ τοῦ βιβλίου δὲν σκοτίζονται καθόλου γιὰ τὸ ὑλικὸ ποὺ προσφέρουν στοὺς ἀναγνῶστες τους.

∴ Τὸ ποίημα γιὰ τὴν 25 Μαρτίου πρέπει νὰ μᾶς τὸ στείλης ὅσο μπορεῖς γρηγορότερα ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΥ. Γιατὶ ἀλλιῶς ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἔλθη ἐκατόπιν ἑορτῆς.

∴ Σᾶς γράψαμε συνδρομήτριες ΕΥΓΕΝΙΑ καὶ ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμὰ γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

∴ Πήραμε τὴ συνεργασία σου ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΦΩΤΟΠΟΥΛΕ (Λιανοκλάδι).

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ κύριε ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΔΡΑΚΟΥΛΗ (Κλειοῦ Μυτιλήνης) διὰ τὴν ἐγγραφὴν 10 συνδρομητῶν εἰς τὸ περιοδικόν μας. Εἶσθε ἕνας καλὸς φίλος τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ».

∴ Μᾶς συγκίνησε πολὺ ἡ προσφορά σας, ἀγαπητὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΤΣΑ ΠΛΕΥΡΗ Διευθύντρια Σχολείου Καλάμου Κυθήρων. Σᾶς ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας γιὰ τὴν τόσο εὐγενικὴ συμπαράστασή σας στὸ τόσο δύσκολο ἔργο μας.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὶς συνεργασίες σου ΝΙΚ. Θ. ΧΑΤΖΗΓΙΩΡΓΗ (Μυτιλήνη).

∴ Πήραμε καὶ τὴ συνδρομὴ καὶ τὴ συνεργασία σου ΠΕΤΡΟ ΜΗΤΡΑΚΑ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἡ συνεργασία σου ΖΩΗ ΜΑΛΑΞΟΥ δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Ἐν τάξει ΜΑΡΙΝΑ ΜΠΟΣΚΟΥ, σὲ δεχόμαστε μὲ ἀγάπη στὸν κύκλο μας. Ἡ ἔκθεσή σου ἔχει κάποιο ἐνδιαφέρον. Ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως, ὅπως ἐλπίζω, θὰ τὴν ἐγκρίνη.

∴ Πήραμε Γ. ΦΩΤΙΑΔΗ (Γρεβενὰ) τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε κ. ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΕ ΤΣΙΑΛΑ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου σας ὡς συνδρομητῶν στὸ περιοδικό. Πήραμε καὶ τὶς συνεργασίες τῶν μαθητῶν ΒΟΥΛΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ καὶ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ. Καὶ οἱ δυὸ ἀποτελοῦν μιὰ ἀπόδειξη τῆς καλῆς ἐργασίας ποὺ συντελεῖται στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο Μερόπης.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΚΩΝΗ γιὰ τὶς φροντίδες σου. Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς φίλους σου. Καὶ πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές. Συγχαρητήρια διὰ τὴν τάξη ποὺ ἔχεις βάλει.

∴ Καὶ βέβαια ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΝΤΟΥΤΟΥ (μαθήτρια Ε΄ Δημοτικοῦ σχολείου Καλλιπεύκης) μπορεῖς νὰ στείλνης ὅτι θέλεις. Ἐμεῖς δὲν κάνουμε καμμιὰ διάκριση μεταξὺ τῶν φίλων μας. Ἡ συνεργασία σου μᾶλλον καλή. Δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς καλές σου εὐχὲς ἀγαπητὲ ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ φοιτητὴ «Παντείου». Ἡ συνεργασία σου ἐγκρίνεται κατ' ἀρχὴν ἀπὸ μένα καὶ παραπέμπεται στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Γράψαμε συνδρομήτρια στὸ περιοδικὸ τὴν ἐξαδέλφη σου ἀγαπητὲ φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΕΡΥΚΙΕ (Κωμηλιό). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ἡ καθυστέρηση ἦταν καθαρῶς τεχνικὴ ἐξ αἰτίας τῶν μεγάλων δυσχερειῶν ποὺ συναντήσαμε γιὰ τὴν προμήθεια χαρτιοῦ. Ἡ συνεργασία σου παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Δὲν σοῦ ἐστείλαμε ΑΡ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΕ τὸ περιοδικὸ γιατὶ ὅπως γράψαμε, καθυστέρησε ἡ ἐκτύπωσή του. Δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος λόγος καὶ μάλιστα ἀπὸ κείνους ποὺ σκέφτεσαι. Σ' εὐχαριστοῦμε πάντως γιὰ ὅλα. Θὰ σοῦ στέλνουμε τὰ 20 φύλλα.

∴ Ὁ φίλος μας ΑΝΤΩΝΙΟΣ Δ. ΦΑΡΜΑΚΙΩΤΗΣ μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Ἐλασσόνα: «Προχθὲς εἰς τὸ γραφεῖο τοῦ Γυμνασίου μας ἦλθαν τὰ τεύχη τοῦ περιοδικοῦ σας.

Μόλις τὰ εἶδα τὰ πῆρα καὶ κατέβηκα νὰ τὰ μοιράσω στοὺς συμμαθητάς μου. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω τὴν χαρὰ ποὺ αἰσθάνθηκαν ὅταν εἶδαν τὸ περιοδικό. Ὅλοι μαζὶ μὲ περικύκλωσαν καὶ ὁ καθένας ζητοῦσε τὸ δικό του τεῦχος. Δίδοντας εἰς τὸν καθένα τὸ περιοδικό, τοῦ ἔλεγα νὰ φροντίση γιὰ τὴν διάδοσί του. Ἔτσι ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ὁ Ἐλευθέριος Μεζίρης, ἀνέλαβε νὰ ἐγγράψη συνδρομητάς.

Πολλοὶ ἄλλοι συμμαθηταί μου ζητοῦν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταί. Θὰ ἀναλάβω λοιπὸν νὰ τοὺς ἐγγράψω καὶ αὐτοὺς συνδρομητάς». Μπράβο σου. Εἶσαι ἕνας καλὸς φίλος τοῦ περιοδικοῦ μας. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου παραδόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ τακτοποιηθῇ τὸ ζήτημά σου Μ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΕ.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε ΣΩΤΗΡΗ Β. ΚΩΤΟΥΛΑ καὶ ΧΡ. ΑΠ. ΖΑΡΚΙΝΕ καὶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν δυὸ νέων συνδρομητῶν. Εἴσαστε πολὺ καλοὶ φίλοι καὶ ἂν κρίνω ἀπὸ ὅτι διαβάζω ἄριστα παιδιά.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἡ συνεργασία σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΝΙΚ. ΣΚΟΥΡΗ παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Περιμένουμε νὰ γράψης συνδρομητὰς στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» ἀγαπητὲ ΣΤΕΦΑΝΕ ΜΑΡΓΟΥΤΙΔΗ.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΧΡΙΣΤΟ ΡΟΜΠΗ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Τὸ ὅμορφο γράμμα σου ΝΙΚΟ ΜΠΑΛΑΝΟ τὸ διαβάσαμε μὲ ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστηση. Οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ Πήραμε τὴ συνεργασία σου ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΕ ΚΑΜΜΑ (Πάτμο). Εἶσαι ἕνα σπουδαῖο παιδὶ καὶ σοῦ ἐκφράζω τὴ χαρά μου γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐπίδοσή σου στὴ λογοτεχνία.

∴ Ὄχι, ΓΙΑΝΝΗ ΜΠΑΖΩΑ, δὲν διακόψαμε τὴν ἀποστολὴ τοῦ τεύχους γιατὶ δὲν πλήρωσες τὴν συνδρομή σου! Ἁπλῶς τὸ φύλλο θὰ χάθηκε στὸ ταχυδρομεῖο. Γράψε μας πάλι τὰ πῆρες ἢ ὄχι;

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΚΩΣΤΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΕ (Πῦλο) γιὰ τὸ ὅμορφο γράμμα σου. Νομίζω πὼς πήραμε τὴν συνδρομή σου. Γιὰ τὰ οἰκονομικὰ ὅμως ζητήματα θὰ πάρης ἰδιαίτερη ἐπιστολή. Σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ μᾶς ἔγραψες συνδρομητὴ καὶ τὸ φίλο σου Νῖκο Χριστόπουλο.

∴ Μᾶς γράφεις ΚΑΤΙΝΑ ΕΜΜ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ (Πλακάλωνα Κρήτης): «Ἡ χαρά μου σήμερα εἶναι ἀφάνταστη γιατὶ ὁ καλός μου πατέρας μοῦ ἐπέτρεψε νὰ γραφτῶ συνδρομήτριά σου. Πηγαίνω στὴν ΣΤ΄ τάξη τοῦ δημοτικοῦ καὶ δὲν βλέπω τὴν ὥρα πότε νὰ μᾶς φέρη ἡ ἀγαπημένη μας δασκάλα, τὸ περιοδικὸ αὐτό».

Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ τόσα καλά σου λόγια ἀγαπητὴ Κατίνα.

∴ Πήραμε Δ. ΜΠΟΥΤΣΗ καὶ Β. Χ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ τὶς συνεργασίες σας. Εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες. Νὰ δοῦμε τί θὰ πῆ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Πήραμε ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο Κάστρου Κυνουρίας τὴν ἔκθεση τῆς μαθητρίας Σταυρούλας Κοσμᾶ. Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως τὴν ἔχει τώρα στὰ χέρια της.

∴ Θὰ ἔμαθες ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ ΑΝΘΟΠΟΥΛΕ τὴν αἰτία τῆς καθυστερήσεως. Ἔτσι;

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησαν τὰ λόγια σας κ. ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΠΟΤΑΜΙΤΗ Πρόεδρε τῆς Κοινότητας Βολιμῶν Ζακύνθου. Δώσαμε ἐντολὴ νὰ τακτοποιηθῇ τὸ ζήτημα. Καὶ σᾶς βεβαιοῦμεν πὼς εἴμαστε περήφανοι διότι τόσο ἐκτιμᾶτε τὸ ἔργον μας.

∴ Μᾶς εὐχαρίστησε ἐξαιρετικὰ ἡ ἐπιστολή σου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΤΣΙΑΡΑ (Παιδούπολη «Ἁγίας Σοφίας» Ἀγριᾶς). Τὸ ποίημά σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΜΑΤΘΑΙΟ ΛΕΚΚΑ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΚΩΣΤΑΚΗ Γ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΕ. Τὰ περιοδικὰ πρέπει νὰ τὰ παίρνης. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Καὶ τὸ ποίημά σου καὶ τὸ γράμμα σου ΧΡΙΣΤΟ ΚΟΡΟΜΗΝΑ δείχνουν πὼς εἶσαι ἕνα καλὸ παιδὶ καὶ πὼς οἱ κόποι καὶ οἱ φροντίδες ποὺ καταβλήθηκαν στὴν Παιδούπολη Καβάλλας δὲν πῆγαν χαμένοι. Μπράβο σου.

∴ Μπράβο σου ΚΩΣΤΑΚΗ ΤΑΧΤΗ (Ἀγνατερό). Ἡ δύναμη τῆς θελήσεως εἶναι πολὺ μεγάλη. Καὶ τὸ θέλω θὰ πῆ μπορῶ. Ἔτσι θὰ μπορέσης νὰ νικήσης τὶς δυσκολίες καὶ νὰ πᾷς μπροστά. Σοῦ εὔχομαι κάθε πρόοδο καὶ ἐπιτυχία. Ὁ Θεὸς νὰ καθοδηγῆ τὰ βήματά σου.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗ διὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητῶν τῶν τριῶν μαθητῶν σας Φωτεινῆς Ἀγγελιδάκη, Γεωργίας Ψαρουδάκη καὶ Γεωργίου Φωτάκη.

∴ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΙΔΗ: Γιὰ νὰ ἐγκριθῇ τὸ ψευδώνυμό σου πρέπει πρῶτα - πρῶτα νὰ στείλης τὶς 2.000 δραχμές. Τοὺς 10 συνδρομητὲς τοὺς γράψαμε. Πρέπει ὅμως νὰ στείλης καὶ τὶς συνδρομές τους.

∴ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΝΔΡΟΥΛΗ (Κῶ): Ἂν πήραμε τὶς 5.000 δραχμὲς θὰ ἔχης πάρει ἀπόδειξη. Πάντως ἡ καθυστέρηση τοῦ περιοδικοῦ ὀφείλεται καθὼς ξέρεις, στὴν ἔλλειψη τοῦ δημοσιογραφικοῦ χάρτου.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σας ΘΕΟΦΙΛΕ ΧΑΡΤΟΝΙΑΔΗ καὶ ΘΩΜΑ ΚΟΥΡΕΛΛΑ.

∴ Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΝΙΚΟ ΡΗΓΑ (Ξυλόκαστρο).

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΣΤΕΛΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὸ ἔμπρακτο ἐνδιαφέρο σου γιὰ τὸ περιοδικό μας. Γι' αὐτὸ ποὺ μᾶς γράφεις ἔχεις δίκηο! Ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Γράψαμε συνδρομητὲς ὅλους ὅσους μᾶς προτείνης. Δηλαδὴ τοὺς Νικ. Χατζηϊωάννου, Νικ. Γιουμπάκη, καὶ Ἰωσὴφ Μιχελογιάννη (τῶν τριῶν αὐτῶν πήραμε τὶς συνδρομές). Ἐπίσης καὶ τοὺς Κώστα Κυδωνία, Γιῶργο Σταυρουλάκη καὶ Βασίλειο Χατζηδάκη.

∴ Ἀγαπητὲ Κ. ΤΣΕΡΠΕΛΗ: Πρῶτα - πρῶτα πήραμε τὴν συνδρομή σου. Καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Πήραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Τὸ σκίτσο σου δείχνει πνεῦμα καὶ ἐξυπνάδα. Μὰ πολὺ ἄσχημα σχεδιασμένο! Ἂν ἦταν μὲ περισσότερη ἐπιμέλεια φτιασμένο καὶ καμωμένο μὲ σινικὴ μελάνη θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν πραγματικὰ περίφημο.

∴ Μὰ γιατὶ τὰ θέλεις ξεχωριστὰ ΑΝΔΡΕΑ ΤΣΕΡΠΕΛΗ; Ἀφοῦ τὰ παίρνει ὁ ἀδελφός σου δὲν εἶναι ἀρκετό; Νὰ τὰ διαβάζετε λοιπὸν μαζὶ σὰ καλὰ ἀδέλφια, ποὺ πρέπει νὰ εἶστε.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σας ΒΑΛΕΡΑ κα[ὶ] ΚΑΡΑΝΙΚΑ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Μᾶς γράφεις ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΙΣΣΑ (Ραχού[λα]) γιὰ τὴν ἀγάπη σου στὸ περιοδικό μας. Διαβάσαμε τὴν τόσο ὁμορφογραμμένη ἐπιστολή σο[υ] καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Τὴ σύστασή σου γιὰ τὴ δημοτική μας ποίηση τὴ σημειώνουμε ἰδιαίτερα. Ο[ἱ] σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ Κα ΕΛΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 10 παιδιῶν τοῦ σχολείου σας ὡς συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας.

∴ Α. Μ. Δ. Γ. Αἰγάλεω. Σᾶς δεχόμαστε μ[ὲ] χαρὰ στὸν κύκλο μας. Τὰ λόγια σας μᾶς δίνου[ν] μεγάλη χαρὰ καὶ μᾶς ἐνισχύουν στὸ ἔργο μα[ς]. Ὄχι. Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι καλό! Μπορεῖς ὅ[μως] νὰ προσπαθήσης· πιστεύω πὼς θὰ πετύχη[ς] κάτι καλλίτερο μὲ περισσότερη προσοχή.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ, Κόρινθο.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΣΤΕΛΛΙ[Ο] ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΔΗΜ. ΚΟΥΡΟΥ. Πήραμε τ[ὶς] 13.000 δραχμές.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΚΑΡΑΛΗ.

∴ Ἡ συνεργασία σου ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΑΝ. ΤΣ[Ι]ΚΛΕΙΔΗ, πῆρε τὸ δρόμο της. Τὴν συνδρομή σ[ου] μπορεῖς νὰ τὴν στείλης μόλις εὐκολυνθῇς.

∴ ΕΛΕΝΗ Λ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ: Μᾶς γρ[ά]φεις: «Εἶμαι μιὰ Ἑλληνίδα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ε[ἶ]μαι 10 χρονῶν. Βρίσκομαι μακρυὰ σὲ ξένη χώ[ρα] στὴν Ἀφρική. Θὰ ἤθελα νᾆμαι στὴ Μάννα Ἑ[λ]λάδα μαζὶ μὲ τ' ἀδέλφια μου τὰ Ἑλληνόπουλα». Μᾶς συγκινεῖ ἡ νοσταλγία σου γιὰ τὴν μητέ[ρα] Ἑλλάδα. Πάντως μπορεῖς νὰ πάρης μέρος στ[ὴν] κίνηση τοῦ περιοδικοῦ μας μικρὴ ξενητεμένη φί[λη] μας.

∴ Πήραμε τὴν σπαζοκεφαλιά σου ΑΝΤΩΝ[Η] ΚΙΑΓΧΙΔΗ. Νάουσσα.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΝΙΚΟ Χ[Α]ΓΚΟΥΝΤΟΥΣΟΥΔΗ.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ διορθωθῇ ἡ διεύθυνσή σ[ου] ΠΕΤΡΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

∴ Ἐξηγήσαμε ἀρκετὰ νομίζω ποῦ ὀφείλεται [ἡ] καθυστέρηση ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΡΑΤΑΚΟ (Ἀρεόπολ[η]).

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΛΜΟ[Υ]ΚΗ Θέρμο Τριχωνίδος).

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς μαθητὲς ΓΙΩΡ[ΓΟ] ΣΠ. ΑΛΕΙΦΕΡΗ καὶ ΠΑΝ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΣΟ ἀ[πὸ] τὸ Λάχιο Βοιῶν. (Τοῦ τελευταίου πήραμε καὶ [τὶς] συνεργασίες του). Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὴν δι[δα]σκάλισσα τοῦ σχολείου κ. Ν. Καμαρούδη γιὰ [τὶς] εὐγενικὲς φροντίδες της.

∴ Πήραμε τὶς 10.000 δραχμὲς ΝΙΚΟ Γ. Α[...]ΝΕ (Θέρμο Τριχωνίδος) καὶ σ' εὐχαριστοῦ[με] θερμά.

∴ Σχετικὴ Ἀγγελία γιὰ τὴν τιμὴ τῶν φύλ[λων] δημοσιεύουμε ΑΣΣΟ ΣΠΑΘΙ. Ὁ χρυσόδετος [τό]μος θὰ τιμᾶται 30.000 δρ. μέχρι 31 Μαρτίου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΚΟΡΙΝΑ ΒΡΕΤΟΥ (Δημ. Σχολεῖον Ἁγίου Θωμᾶ Θηβῶν) ἀ[πὸ] 1)1)51. Αὐτὸ νομίζω μᾶς ζητᾶς μὲ τὸ γράμ[μα] σου. Ἂν ὄχι τότε νὰ μᾶς ξαναγράψης καὶ νὰ [μᾶς] ἐξηγήσης ἀπὸ πότε ἀκριβῶς θέλεις.

∴ Θὰ στέλνουμε καὶ σὲ σένα τὸ περιοδικό [...]

ΙΩΑΝΝΗ ΜΠΕΡΜΠΕΡΗ. Ἄλλη φορὰ ὅμως ὅταν μᾶς στέλνης γράμμα νὰ γράφης στὸ φάκελλο σωστὴ τὴν Διεύθυνση. Δηλαδή: Περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» — Παιδόπολις. Ὁδὸς Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9, Ἀθήνας. Δίνεις χαιρετισμοὺς στὸν ξάδελφό σου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ Ι. ΧΡΥΣΙΚΕ. Μᾶς λὲς ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου. Ἐννοεῖς ἀπὸ τὸ 1950 ἢ ἀπὸ τὸ πρῶτο φῦλλο τοῦ 1951. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῇ ἀπὸ τὸ 25ον φύλλον καὶ ἐὰν θέλης καὶ τὰ προηγούμενα γράψε μας.

∴ Πήραμε ΕΥΡΙΠΕ καὶ τὸ ποίημα καὶ τὰ ἄλλα. Εὐχαριστῶ. Πάντως οἱ στῖχοι σου ὄχι περίφημοι. Δείχνουν μιὰ καλὴ προσπάθεια μὰ τίποτα ἄλλο. Τοὺς ἔδωσα ὅμως στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως νὰ πῆ καὶ αὐτὴ τὴ γνώμη της.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΝΤΩΝΗ Ν. ΜΩΡΑΪΤΗ (μαθητὴ Γυμνασίου Νικαίας). Ἐξηγήσαμε στὸ προηγούμενο τεῦχος τοὺς λόγους τῆς καθυστερήσεως.

∴ Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ ἐπικοινωνῶ μαζῆ σου μικρὲ συμπολίτα ΝΙΚΟ Γ. ΝΙΚΟΛΕΤΑΤΕ (Πειραιᾶ). Ὁ στίχος σου εἶναι πολὺ καλὸς καὶ ἔχει τὴν Ἑπτανησιακὴ μουσικότητα. Ἀλλὰ στὰ νοήματα ὑστερεῖ κάπως. Πάντως παράπεμψα τὸ ποίημά σου μὲ εὐνοϊκὴ σύσταση στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας τροφίμων τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Χαράλαμπος» (Ἰωσηφόγλειον): Χερούλη Εὐαγγέλου, Σμαρόπουλου Χρυσοστόμου, καὶ Τσιλιμάγκου Γρηγορίου.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν συνδρομή ποὺ μᾶς ἔστειλες ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΝΤΟ!

∴ Διορθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΝΙΚ. ΑΠ. ΜΑΤΘΑΙΟ· πρέπει ὅμως καὶ σὺ καὶ ὅλοι οἱ φίλοι μας νὰ μᾶς γράφετε πάντα στὸ γράμμα σας τὴν ἀκριβῆ σας διεύθυνση. Ἐσᾶς βέβαια δὲν σᾶς στοιχίζει τίποτα νὰ προσθέσετε τρεῖς - τέσσαρες λέξεις στὸ γράμμα σας. Γιὰ μᾶς ὅμως εἶναι μεγάλη ἐξυπηρέτηση καὶ μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ περιττοὺς κόπους.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΚΩΝ)ΤΙΝΕ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΥΔΩΝΙΑ (Χανιὰ) καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου καὶ τὰ πραγματικὰ καλά σου λόγια.

∴ Καὶ τὶς δικές σου σπαζοκεφαλιὲς πήραμε ΧΡΙΣΤΟ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ.

∴ Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ στείλης κάτι καλλίτερο γιὰ νὰ δημοσιεύσω Π. Α. ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ. Τὸ σκιτσάκι ποὺ μοῦ ἔστειλες δείχνει ὅτι ἔχεις πραγματικὰ ταλέντο καὶ μπορεῖς νὰ μοῦ στείλης κάτι πιὸ καλό! Περιμένω!

∴ Οἱ σπαζοκεφαλιές σας ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΛΟΥΦΕΤΟ καὶ ΣΑΡΑΝΤΟ ΠΑΝ. ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΕ δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Κέδρον Καρδίτσας). Φρόντισε νὰ στείλης τὴν συνδρομή σου.

∴ Οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ.

∴ Ὁ καλλίτερος τρόπος ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΘΕΟΛΟΓΙΔΗ γιὰ νὰ στείλης λεπτὰ εἶναι ἡ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή. Μπορεῖς ὅμως νὰ στείλης καὶ ὅπως μᾶς λές. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Τὸ περασμένο φύλλο ΒΟΡΕΙΕ ΑΝΕΜΕ θὰ σοῦ ἔλυσε τὴν ἀπορία . Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση. Φοβοῦμαι ὅμως πὼς ἡ ἐπιστολή σου ἦλθε πολὺ ἀργά!

∴ Ναὶ ΣΑΡΑΝΤΟ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΕ μπορεῖς νὰ πάρης ψευδώνυμο. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ τὸ ἐγκρίνης στέλνοντας γιὰ δικαίωμα κρίσεως 2.000 δραχμές. Τὸ ψευδώνυμό σου λοιπὸν τὸ ἐγκρίνω κι' σὺ φρόντισε νὰ στείλης τὰ λεπτά.

∴ Πήραμε καὶ τὸ γράμμα σου καὶ τὴν ἐπιταγὴ ἀγαπητέ μας φίλε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΧΡ. ΚΡΟΥ-Η. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια καθὼς καὶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ συνδρομὴ σ' εὐχαριστῶ θερμά.

∴ Σὲ θεωροῦμε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς καλλίτερους φίλους μας. ...ρουμε πὼς εἶσαι ἕνα πολὺ θετικὸ παιδὶ μὲ καλὸ καὶ λαμπρὸ μέλλον. Ὁ Θεὸς νὰ ὁδηγῆ τὰ βήματά σου πάντα στὸ καλό. Ὅπως εἶδες στὸ προηγούμενο φύλλο εἴχαμε γράψει γιὰ τὸν Ξενόπουλο. ...α συνεχίσουμε τὴν ἐργασία ὅπως μᾶς λές. Εἶχες ...α πολὺ καλὴ ἰδέα.

∴ Πήραμε τὶς 10.000 δραχμὲς γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σου ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΗ.

∴ Πολὺ χαρήκαμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις ΙΩΑΝΝΗ ΑΛ. ΖΑΒΕ (Ἀμφίκλεια). Καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά. Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι πάρα πολὺ καλό! Μὲ λίγη προσπάθεια θὰ μποροῦσες νὰ γράψης κάτι καλλίτερο. Γιὰ δὲς πῶς ἀρχίζει:

Στὴν Κορέα
μιὰ παρέα
πολεμᾶ γιὰ τὴν ἐλευτεριὰ
εἶν' τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδιά...

Πάντως παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως ...α πολὺ φοβᾶμαι πὼς δὲν θὰ τὸ ἐγκρίνει.

∴ Δὲν γίνεται αὐτὸ ποὺ μᾶς ζητᾶς ΠΑΥΛΟ Κ. ...ΑΚΟΓΙΑΝΝΗ. Μόνον μερικὰ φύλλα — ἐπιστροφὲς τοῦ πρακτορείου, πωλοῦνται μὲ τὴν ὀκᾶ. ...ὲ δὲν στέλνονται ἐκ τῶν προτέρων.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΝ-... Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Πήραμε κ. ΤΙΜΟ ΜΑΡΑΤΕ (Διεύθ. Δημ. Σχολεῖο Βουνοῦ Χίου) τὶς συνδρομὲς τοῦ σχολείου καὶ τῶν μαθητῶν σας. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὶς φροντίδες σου καὶ γιὰ τοὺς συνδρομητὲς ποὺ μᾶς γράφης φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ (Βελεσσιῶτες Δομοκοῦ). Ἡ συνεργασία παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ **κρίσεως.**

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς καὶ σένα ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΛΕΝΗ καὶ τοὺς φίλους σου Κ. ΒΗΧΑ, ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑΣΙΑΝΟ καὶ ΒΑΣΙΛΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ.

∴ Ἐν τάξει ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΝΟΥΚΑ τοῦ Ἀθανασίου. Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ φύλλα. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Τὸ ἀντίτιμον τὸ στέλνεις μόλις εὐκολυνθῆς.

∴ Ἐξηγήσαμε ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΕ στὸ προηγούμενο φύλλο ποῦ ὀφείλεται ἡ καθυστέρηση.

∴ Πήραμε τὴ συνεργασία σου ΔΗΜΟ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἐξηγήσαμε ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΜΑΛΙΔΗ τοὺς λόγους τῆς ἀργοπορίας. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Πήραμε τὴν ἔκθεσή σου ΔΗΜ. ΕΜΜ. ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗ καὶ τὴ δώσαμε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σοῦ ἐξηγήσουμε πὼς ἡ δημοσίευση ἢ μὴ τῶν συνεργασιῶν δὲν ἔχει καμμιὰ ἀπολύτως σχέση μὲ τὴν ἐγγραφὴ συνδρομητῶν. Εἶναι ἐντελῶς ἀνεξάρτητο καὶ ἐκφράζω τὴν λύπη μου καὶ τὴν ἀπορία μου πῶς μᾶς γράφεις: «Μόλις δημοσιευθῆ, θὰ γραφῶ συνδρομητής».

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΛΕΚΟ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ (Ἀγρίνιον). Εὐχαριστοῦμε.

∴ Σὲ γράψαμε βέβαια, συνδρομητὴ ἀγαπητὲ φίλε ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙΤΖΗ. Θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει πιὰ καὶ τὴν ἀπόδειξη. Ἔτσι δὲν εἶναι; Πάντως σὲ εὐχαριστοῦμε καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὴν τόσο εὐγενικὴ προαιρετική σου εἰσφορά.

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου κ. ΔΗΜ. Γ. ΚΑΒΑΛΙΑ (Παπαδᾶτες) Μακρυνείας. Ἔχει καλῶς. Θὰ ἐπαναληφθῆ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν Κοινότητα. Γράψαμε συνδρομήτρια καὶ τὴν μαθήτριαν Κωνσταντούλα Κωνσταντίνου.

∴ ΓΕΝΝΑΙΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ: Ἔστειλες τὰ χρήματα γιὰ τὸ κάλυμμα καὶ δὲν τὸ πῆρες ἀκόμη; Ἔδωσα ἀμέσως ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐρευνήση τὸ ζήτημα. Εἶναι πάντως βέβαιο πὼς τὸ κάλυμμα ταχυδρομήθηκε.

∴ Πήραμε ΧΡΙΣΤΟ ΡΟΝΤΗΡΗ τὶς σπαζοκεφαλιές σου καὶ σὲ γράψαμε συνδρομητή. Ὅταν θέλης στεῖλε τὴ συνδρομή σου.

∴ Βέβαια, ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΜΠΟΪΤΗ. Μπορεῖς νὰ στείλης ἀπὸ ὅλα καὶ νὰ μετέχης στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χωρὶς καμμιὰ οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνση. Μόνο γιὰ τὴν ἔγκριση τῶν ψευδωνύμων καὶ τὶς πεννομαχίες ἔχουμε ὁρίση κάποια ἀσήμαντη ἐπιβάρυνση. Ὅπως ἔχουμε γράψει καὶ ξαναγράψει γιὰ νὰ ἐγκριθῆ τὸ ψευδώνυμο πρέπει νὰ τὸ συνοδεύης μὲ 2.000 δραχμές. Οἱ πεννομαχίες 100 δραχμὲς ἡ λέξη.

∴ Τὰ συγχαρητήριά μας Δὶς ΜΑΡΙΑ ΒΟΡΙΣΗ γιὰ τὴν πρωτοβουλία σας νὰ γράψετε ὡς συνδρομητὴ τὸ συμμοριόπληκτο παιδὶ ΘΕΟΔΩΡΟ ΣΙΟΥΤΗ.

∴ Ἡ ἔκθεσή σου ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΠΑΓΩΝΑ Ν. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινε πὼς ἔπρεπε νὰ πάρης τὸ πρῶτο βραβεῖο. Σοῦ ἐκφράζουμε δὲ γι' αὐτὸ τὰ θερμά μας συγχαρητήρια.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ κ. ΜΑΡΚΟ Δ. ΨΩΡΑ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ σχολείου σας καὶ τῶν 14 μαθητῶν σας ὡς συνδρομητῶν εἰς τὸ περιοδικό. Μὲ φίλους σὰν καὶ σᾶς θὰ τὰ βγάλουμε πέρα στὸ ὡραῖο, πραγματικὰ ἔργον ποὺ ἀναλάβαμε.

∴ Μᾶς γράφεις Γ ΚΑΝΙΔΗ ἀπὸ τὸ Πρακτικὸ Γεωργικὸ Σχολεῖο Χίου: Τυγχάνω μαθητὴς τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Χίου καὶ διὰ τῆς παρούσης μου ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα καθὼς καὶ τῶν συμμαθητῶν μου διὰ τὴν ἀμέριστον φροντίδα καὶ ἀγάπην ποὺ μᾶς περιέβαλε σὰν παιδιά του

Στὸ Σχολεῖον ὅπου εὑρισκόμεθα μὲ τὴν ἀκάματον δραστηριότητα τῶν διδασκάλων μας καὶ περισσότερον τοῦ Δ)ντοῦ μας καὶ τὴν ἀμέριστον φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, ὄχι μόνον θὰ μάθωμεν τὰ τῆς γεωργίας, ἀλλὰ θὰ γίνωμεν καλοὶ χριστιανοὶ καὶ χρηστοὶ πολῖται τῆς κοινωνίας μας ποὺ τόσον ἔχει ἀνάγκη

Γιὰ ὅλα αὐτὰ εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα ποὺ τὸ φῶς του σὰν φάρος ἐφώτισε τὶς παιδικές μας ψυχές».

Μπράβο σου· πολὺ μᾶς συγκίνισαν αὐτὰ ποὺ γράφεις.

∴ Πήραμε τὸ ποίημά σου ἀγαπητὲ φίλε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΓΙΑΜΠΟΥΡΑΚΗ (Κόρινθο). Τὸ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Θὰ σᾶς σταλῆ ἀπὸ ἕνας χρυσόδετος τόμος ΝΙΚ. ΛΑΖ. ΠΟΥΡΤΣΑΛΙΔΗ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΜΙΝΑΣΙΔΗ καὶ ΘΕΟΧΑΡΗ ΤΣΙΛΙΦΙΔΗ.

∴ Ἐπήραμε ΜΑΞΙΜΩ τὶς συνεργασίες σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Μᾶς γράφεις ΙΑΚΩΒΕ ΕΜΜ. ΨΑΡΑ: «Καὶ πάλι σήμερα, κλέβοντας λίγες στιγμές, ἀπὸ τὸ διάβασμά μου, — γιατὶ καθὼς ξέρετε ἔχομε διαγωνισμούς, ἀποφασίζω νὰ σᾶς γράψω λίγα λόγια. Εἶναι μεσάνυχτα· ὁ πιστὸς σύντροφός μου, — μιὰ παλιὰ λάμπα, ἀρχίζει νὰ τρεμοσβύνη!... Τὰ βλέφαρά μου κουρασμένα περιεργάζονται τὴν «Παιδόπολιν», ποὺ βρίσκεται ἀνοιγμένη στὸ πλευρό μου. Ὁ νέος τίτλος της μοῦ ἀρέσει ὑπερβολικά, καὶ εἶμαι εὐτυχισμένος γιατὶ σὰν ξημερώση, τὸ νέο τεῦχος τῆς «Παιδοπόλεως» θὰ σβύση τὸν πόνο ἀπὸ παιδικὲς ψυχές, ποὺ τόσο καιρὸ τώρα, μὲ λαχτάρα τὸ περιμέναμε. Οἱ κλάψες καὶ οἱ μουρμοῦρες τῶν φίλων της αὔριο τελειώνουν. Τὰ σχέδιά μου θὰ τὰ βάλω ἐμπρὸς ἀφοῦ οἱ διαγωνισμοὶ τελειώσουν». Τὰ ποιήματά σου τὰ πήραμε. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα.

∴ Πήραμε ΡΟΥΚΕΤΤΑ τὴν συνεργασία σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἐν τάξει ΔΗΜ. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ. Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος.

∴ Εὐχαριστοῦμε κ. ΚΩΝ. ΤΟΥΤΟΥΔΑΚΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν συνδρομητῶν τῶν τριῶν μαθητῶν σας.

∴ Θὰ σοῦ στέλλεται τὸ περιοδικὸ ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΚΟΡΗ (Πέπλο).

∴ Ἐλάβαμε ὅτι μᾶς ἔστειλες ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΜΟΥΛΑΚΗ.

∴ Πήραμε τὸ ποίημά σου Κ. ΧΑΡΙΣΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Λάβαμε τὴν συνεργασία σου ΓΡΗΓ. ΠΑΝ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΕ (Κρέσταινα).

∴ Γιατὶ βιάζεσαι ΣΥΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ νὰ τελειώση τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου»; Πάντως σὲ πληροφορῶ πὼς βρισκόμαστε πιὰ κοντὰ στὴν λύση τοῦ μυστηρίου. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

∴ Διαβάσαμε ἀγαπητὲ φίλε ΣΠΥΡΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ τὴν ἐπιστολή σου. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὸ φῦλλο καθυστέρησε γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο φύλλο.

∴ Θὰ τὰ στείλουμε ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΩΡΟ.

∴ Σὲ γράφουμε συνδρομητὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πήραμε φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΑΦΑΤΗ τὴν περιγραφή σου. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμῶς ΙΣΜΗΝΗ ΚΟΝΤΙΔΟΥ (Διευθύντρια Δημοτικοῦ Σχολείου Κιβωτοῦ Βοΐου) διὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητῶν 16 μαθητῶν τοῦ σχολείου σας.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ περιοδικοῦ μας.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σας ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΑΛ. ΜΑΚΡΥΣΙΩΡΗ καὶ ΗΛΙΑ ΠΑΡ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἂν δὲν πῆρες τὰ φύλλα ἀκόμη ΛΑΡΥ ΠΑΡΚ νὰ μοῦ γράψης ἀμέσως. Ἀλλὰ ὄχι ἕνα γράμμα σὰν αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες! Δὲν εἶναι τρόπος ἐκφράσεως αὐτὰ ποὺ μᾶς λές: «περνοῦν ἢ δὲν περνοῦν τὰ λεπτά μας». Πολὺ βαρειὲς ἐκφράσεις. Καὶ μάλιστα γιὰ ἕνα περιοδικὸ ποὺ καθὼς ἀντελήφθης δὲν εἶναι ἐπιχείρησις, καὶ ἀπὸ κάθε συνδρομητὴ ἔχει ζημία καὶ ὄχι ὠφέλεια. Πάντως τὰ «λεπτά σου περνᾶν» ἀλλὰ κάτι τέτοιες ἐκφράσεις δὲν περνᾶνε καθόλου. Εἶναι λίγο δυσκολοχώνευτες.

∴ Πήραμε τὴ συνεργασία σου μικρέ μου φίλε ΑΓΑΠΗΤΕ Λ. ΚΟΥΦΟΠΑΝΤΕΛΗ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΠΑΝ. ΜΑΡΑΓΚΕ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΚΩΝ. ΑΝ. ΧΑΤΖΟΥΛΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τῆς ΝΙΚΗΣ ΑΘ. ΔΗΜΟΥ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΚΩΝ. ΑΥΘΙΝΟ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΓΕΩΡΓΙΑ Θ. ΠΕΡΒΟΛΙΑΝΑΚΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ τακτοποιηθοῦν τὰ τῆς συνδρομῆς σου ΝΙΚΟ ΜΑΡΟΥΔΗ (Φοῦρκα Κασσάνδρας).

∴ Μᾶς γράφεις ΖΑΧΑΡΙΑ ΜΑΝΤΕ (Μυτιλήνη): «Μόνο ἕνα ἔχω νὰ πῶ: Ἡ «Παιδούπολις» εἶναι τὸ καλλίτερο περιοδικὸ ποὺ ἔχω διαβάσει». Σ' εὐχαριστοῦμε. Δὲν ἀμφιβάλουμε πὼς εἶναι δικό σου τὸ ποίημα. Τὸ στείλαμε πάντως στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως, μὰ πολὺ φοβοῦμαι πὼς δὲν θ' ἀνθέξη πολὺ στὴν κρίση της.

∴ Πολὺ καλὸ σὰν ἔμπνευση τὸ σκίτσο σου Γ. ΧΑΜΑΛΙΔΗ (Ν. Ἰωνία). Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἐκτέλεσή του ὄχι περίφημη. Φρόντισε λοιπὸν νὰ τὸ φτιάσης καλλίτερο καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

∴ Πήραμε τὴν συνδρομή σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Οἱ παραγγελίες σου θὰ ἐκτελεσθοῦν ὅλες ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΑΘ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΕ. Σὲ εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ τόσο σου ἐνδιαφέρον. Ἀλλὰ τὸ ποίημα ποὺ μᾶς γράφεις δὲν εἶναι τεχνικό. Προσπάθησε νὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΙΩΑΝΝΑ ΕΜΜ. ΦΑΝΔΡΙΔΟΥ (Πλακάλενα). Εὐχαριστοῦμε τὸν καλό σου πατέρα ποὺ φρόντισε νὰ σὲ γράψη συνδρομήτρια.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ ΟΡΦΑΝΕ. (Κάρπαθο).

∴ Δώσαμε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΒΡΕΤΤΕ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ κ. ΛΟ ΚΙΔΗΡΟΖΑ (Λευκάδα) διὰ τὸ τόσον ἐνδιαφέρον σας δια τὸ περιοδικόν.

∴ ΚΩΝ. Π. ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ Σοῦ στέλλεται ὁ τόμος. Ἐπειδὴ ὅμως ἀφήσαμε ἀκόμη την τιμὴ στὶς 30.000 δραχμὲς τὶς ἐπι πλεον 5.000 τὶς ἐγράφαμε σὰν προαιρετικη εισφορα. Δεν θα εχης, νομίζω, ἀντίρρηση.

∴ Σᾶς ἐγράψαμε συνδρομητες ΙΩΑΝΝΗ ΚΩΝ ΤΣΕΓΚΟ και ΧΡ. ΓΕΩΡΓ. ΑΛΕΙΦΤΗΡΑ.

∴ Βέβαια ΕΥΑΓ. Ι. ΚΑΡΑΛΗ όλοι οι φίλοι μας μποροῦν νὰ ἔχουν περισσότερα ἀπὸ ἕνα ψευδώνυμα. Στεῖλε μας περισσοτερα στοιχεια για την ταυτότητά σου. Ἀπὸ τα γραμματα σου φαινεσαι κορίτσι; Ἔτσι ἢ καμαμε λαθος. Γιατὶ όπως γράφεις τὸ ὄνομά σου μπορει να ειναι και Ευαγγελος ἀλλὰ καὶ Ευαγγελία. Κανω αυτη την παρατηρηση γιὰ ὅλους. Οἱ περισσότεροι μοῦ γραφουν καθε μερα γρίφους ποὺ πρέπει να τους λυσω: Ἀγόρι ἢ κορίτσι; Δικο του τὸ ποιημα ἢ ξενο! Ἀπὸ ποῦ μοῦ γράφει; Πολλοὶ ἀκόμα ξεχνουν νὰ γραφουν καὶ τὸ ὄνομά τους.

∴ Πήραμε ΙΩΑΝΝΗ ΛΑΖΑΡΟΥ ὅ,τι μᾶς ἔστειλες και σ' εὐχαριστοῦμε θερμα, που επειτα ἀπὸ μακρὰ σιωπὴ μας ξαναθυμηθηκες. Ἀλλα μερικές σπαζοκεφαλιές πάνε περιπατο ἀφοῦ δεν φροντισες νὰ τὶς ἔχεις ξεχωριστά γραμμενες.

∴ Σᾶς γράψαμε φίλε κ. ΙΩΑΝΝΗ ΑΠΙΔΙΑΝΑΚΗ, συνδρομητή.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΡΓΑΚΑ γιὰ ὅλα.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητή ΣΑΡΑΝΤΟ ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΕ. Μὰ για νὰ παρης ψευδώνυμο πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ στείλης 2.000 δραχμες γιὰ δικαίωμα ἐγκρίσεως. Ἐμεις τὸ ἐγκρίναμε. Ἀλλὰ σὲ χρεώνουμε μὲ 2.000 δραχμές τὶς ὁποίες παρακαλοῦμε νὰ μᾶς στείλης.

∴ Σὲ εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὸ γράμμα ΜΑΥΡΟΚΙΤΡΙΝΕ ΑΕΤΕ.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ γιὰ τὰ τόσι καλά σου λόγια. Ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ τῶν παιδιῶν εἴμαστε πραγματικὰ «τὸ πιὸ ὡραῖο καὶ δίκαιο περιοδικὸ τῆς Ἑλλάδας».

∴ ΘΡΥΛΟ. Τὸ ποίημά σου πολὺ καλό. Ἐλπίζω πὼς ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως θὰ τὸ ἐγκρίνη. Γιατί πραγματικὰ ἀξίζει: Για τὰ ἄλλα περιμένουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σου. Ἐμεῖς προτιμοῦμε τὴ δημοτική. Τη στρωτὴ βέβαια δημοτικὴ καὶ ὄχι ἐκείνη τὴ φαμπρικαρισμένη στὰ κομμουνιστικὰ γραφεία.

∴ ΙΚΑΡΕ. Δημοσιεύουμε καὶ τὴ δεύτερη ἀγγελία σου καὶ σὲ χρεώνουμαι μὲ 1.200 δραχμές. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀλλάξης τὸ ψευδώνυμό σου. Κανένας δὲν θὰ σὲ ἀναγνωρίση ἂν δὲν τὸ θελήσης μόνος σου.

∴ Σᾶς ἐστάλησαν τὰ τεύχη ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΕΥΡΥΝΙΑΔΗ καὶ ΣΤΑΥΡΟ ΚΑΛΟΓΕΡΕ.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΚΩΝ. Γ. ΝΤΕΜΠΟ γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Τὰ ποιήματά σου παραδόθηκαν στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Ἐξηγήσαμε ΑΙΓΙΩΤΟΠΟΥΛΑ τοὺς λόγους τῆς καθυστερήσεως τοῦ φύλλου. Ἐλπίζουμε πλέον νὰ μὴ βρεθοῦμε στὴ δύσκολη θέση νὰ καθυστερήσουμε τὴν κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ. Μὴ ξεχνᾶτε μόνο πὼς περνᾶμε δύσκολες στιγμὲς καὶ πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπομονὴ σὲ ὅλα.

∴ Ἐξηγήσαμε ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΑΚΕΛΛΑΚΗ γιατὶ ἐβράδυνε ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου. Γιὰ τὸ ποίημά σου, ποὺ χαρίζεις στὴ «Παιδόπολη», σ' εὐχαρισοῦμε. Ἀλλὰ δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευση.

∴ Τὸ ποίημά σου ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΚΩΝ. Θ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου καὶ τὴ συνεργασία σου ΚΩΝ. ΧΑΤΖΗ.

∴ Τὰ ποιήματά σου παραπέμφθηκαν στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΓΡΗΓΟΡΗ ΛΑΦΑ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΩΠΙΕΡΗ.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ κ. Μ. ΧΑΡΟΚΟΠΟ (Μεσοχώρια Δωδεκανήσου) διὰ τὴν ἐγγροφὴν ὡς συνδρομητῶν 7 μαθητῶν σας.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΕ. Καὶ περιμένουμε τὴν συνδρομή σου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ καὶ περιμένουμε τὴ συνδρομή σου ΝΙΚΟ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗ.

∴ ΧΡΙΣΤΟ ΜΑΝΤΟΥΡΗ (Ἀμαλιάδα) δὲν πολυκαταλάβαμε τί ἀκριβῶς ζητᾶς. Σοῦ στέλνουμε τὸ 6ον φύλλο, καὶ σὲ χρεώνουμε μὲ 1000 δραχμές. Τὴν συνεργασία σου τὴ δώσαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Τὰ μεμονωμένα φύλλα διατίθενται πρὸς 1000 δραχὲς ΠΑΝ. ΓΕΡΟΠΑΠΑ. Τὰ φύλλα ποὺ σοῦ στέλνουμε θὰ αὐξηθοῦν εἰς 10. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου ἐλήφθησαν.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΑΡΓΥΡΩ ΚΥΜΗΝΑ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορά.

∴ Καὶ σένα γράψαμε συνδρομήτρια ΡΙΤΣΑ ΕΒΡΕΝΟΓΛΟΥ.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΙΩΑΝΝΗ Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΕ καὶ ἐλπίζουμε ἢ καλλίτερα εἴμαστε βέβαιοι πὼς πῆγες περίφημα στοὺς διαγωνισμούς σου! Τὰ τεύχη θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Εὐχαριστοῦμε κ. ΓΕΩΡΓΙΕ ΣΑΛΙΑΡΗ διὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 3 μαθητῶν ὡς συνδρομητῶν.

∴ Δὲν μποροῦμε νὰ διαθέτουμε φύλλα πρὸς 500 δραχμὲς ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΥΒΕΛΑ. Γιὰ τὸ ἄλλο ὅμως ζήτημα ποὺ γράφεις νὰ μᾶς ἐπιτρέψης νὰ διαμαρτυρηθοῦμε. Ἴσα — ἴσα ἔχουμε περισσότερη ὑποχρέωση σὲ σᾶς τὰ ἀγροτόπαιδα, ποὺ κρατᾶτε στὸ χέρι τὸ τσαπὶ καὶ τ' ἀλέτρι νὰ σᾶς προσέχουμε καὶ νὰ ἐπικοινωνοῦμε μαζί σας. Γιατὶ σεῖς εἶστε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας μας. Οἱ ἀγρότες εἶναι τὸ βάθρο πάνω στὸ ὁποῖον στηρίζεται ἡ εὐτυχία τῆς χώρας. Καὶ νὰ εἶσαι περήφανος γιατὶ εἶσαι ἀγρότης καὶ ὁ Θεὸς σοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν εὐτυχία! Ὁ ἀγρότης εἶναι ὁ καλλίτερος δημιουργὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Στὸ μόχθο του ἀπάνω στηρίζεται τὸ κοινωνικὸ σύνολο!

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΒΑΣΙΛΗ ΒΩΚΟ. Με χαρὰ μάθαμε πὼς ὅλα τὰ παιδιὰ στὸ Ξηρὸ εἶστε καλά! Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς προστατεύη.

∴ Πήραμε τὴ συνεργασία σου ΒΑΣΙΛΗ ΣΩΜΑ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Καὶ τὴ δική σου ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΚΙΜ. ΒΛΑΧΟ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

∴ Σοῦ ἀπαντήσαμε ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΜΟΥΔΡΙΑΝΑΚΗ πὼς μπορεῖς.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΗΛΙΑ ΓΡ. ΖΕΒΟΥΛΗ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα ὡραῖα μᾶς γράφεις.

∴ Ἐν τάξει ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΕ. Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος.

∴ Μπορεῖς νὰ στέλνης ἀπ' ὅλα ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ (Πύλο). Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Φρόντισε μόνο, ἂν δὲν τὴν ἔχης ἐν τῷ μεταξὺ στείλει, νὰ μᾶς ἐμβάσης τὴν συνδρομή σου. Γιὰ τὶς ἄλλες πληροφορίες θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως.

∴ Πολὺ καλὰ ΕΠΑΜ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΕ. Ὅλα θὰ τακτοποιηθοῦν. Παλαιὰ τεύχη διατίθενται πρὸς 1000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Θὰ σοῦ συνιστούσαμε νὰ πάρης τὸν τόμο χρυσοδεμένο μὲ 30.000 δραχμές.

∴ Θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο ΚΩΝ ΓΙΩΡΓΑΝΟ νὰ σοῦ ἐπιστρέψουμε τὶς 5000. Τὶς περάσαμε γιὰ προαιρετικὴ εἰσφορὰ καὶ σὲ βάλαμε στὸν τιμητικὸ κατάλογο. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς δὲν θὰ ἔχης ἀντίρρηση. Ἔτσι; Ἂν ὄχι γράψε μας.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ. Ἐξηγήσαμε τόσες φορὲς ποῦ ὀφείλεται ἡ καθυστέρηση. Κάνεις ὅμως ἕνα μικρὸ λάθος. Μᾶς γράφεις: «Βγαίνει τὸ περιοδικὸ στὴν 1η Φεβρουαρίου καὶ μεῖς τὸ παίρνουμε στὶς 30 Φεβρουαρίου». Τὸ κατάλαβες τὸ λάθος; Ἂν ὄχι στὸ λέμε: Ὁ Φεβρουάριος δὲν ἔχει 30 ἀλλά... 28 μέρες. Καὶ στὰ δίσεκτα 29. Τριάντα ὅμως ποτέ. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Νομίζω ΚΩΝ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Γυμνάσιο Κονίτσης) πὼς θὰ πῆρες κι ἐσὺ καὶ οἱ φίλοι σου καὶ ἀποδείξεις καὶ φύλλα. Ἔτσι δὲν εἶναι; Οἱ συνδρομὲς κανονίσθηκαν ὅπως μᾶς γράφεις. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΗΛΙΑ ΗΛΙΟΠΟΥΛΕ (Πύλο). Φρόντισε μόνο νὰ στείλης τὴ συνδρομή σου.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σας ΑΝΤΩΝΗ καὶ ΣΩΤΗΡΗ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ καὶ ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΤΣΙΛΗΜΑΓΚΟ (Ἰωσηφόγλειο). Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Πρέπει νὰ εὐγνωμονῆς τὴ φίλη σου ποὺ σοῦ ἔδειξε τὴν «Παιδόπολη» κι ἔτσι σὲ ἔκαμε φίλη μας ΝΕΦΕΛΗ Μ. ΠΕΤΡΙΔΗ (Ἀπέρειο). Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Συνδρομήτρια σὲ γράψαμε.

∴ Θὰ σοῦ στείλουν τὰ περιοδικὰ ΠΑΝΤΕΛΗ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Καστοριά).

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΜΠΟΥΤΣΗ. Θὰ σοῦ στείλουμε καὶ τὸ φύλλο ποὺ ζητᾶς.

∴ Ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως μᾶς ἔστειλε τὰ παρακάτω: ΠΑΥΛΕ Α. ΕΜΜΑΝΟΥΛΗ τὸ θεματάκι σου πολὺ καλὰ μὰ οἱ στίχοι του ἐντελῶς ἄτεχνοι. Στεῖλε μας τίποτε ἄλλο. Αὐτὸ δυστυχῶς δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΝ (Κάρπαθον): Τὸ ποίημά σου πολὺ καλὸ καὶ σὲ στίχο καὶ σὲ ἀπόδοση. Θὰ δημοσιευθῆ. Πρόσεχε ὅμως ἄλλη φορὰ νὰ γράφης μόνο ἀπὸ τὴν μιὰ ὄψη τοῦ χαρτιοῦ. Περιμένουμε καλύτερα.

ΜΑΤΑΥΤΣΗ ΧΡ. τοῦ Β. (Βάλτα Χαλκιδικῆς): Δυστυχῶς ὄχι δημοσιεύσιμα: «Οἱ Ἀρρίες» καὶ «Ὁ χειμώνας». Προσπάθησε. Ἔχεις τὴ δυνατότητα νὰ γράψης καλύτερα. Περιμένουμε.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΟΣΟΙ ΘΕΛΟΥΝ ΠΑΛΑΙΑ ΤΕΥΧΗ ΤΗΣ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ» ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΤΟΝ ΤΟΜΟ ΤΟΥΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΑ ΖΗΤΗΣΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ. ΤΙΜΩΝΤΑΙ 1.000 ΔΡΑΧΜΕΣ ΤΟ ΕΝΑ.

ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ!!! Ἐκυκλοφόρησε τὸ 1ο τεῦχος τῆς νέας περιόδου, τοῦ περιοδικοῦ τοῦ συλλόγου μας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ» (πρώην «ΣΠΙΘΑ») μὲ 8 μεγάλες σελίδες καὶ ἐξαιρετικὴ ὕλη καὶ ἐμφάνιση. Ὅλοι πρέπει νὰ πάρουν ἀντίτυπο. Τιμὴ Φύλλου δραχ. 1.000. Ζητῆστε τὸ ἀντίτυπό σας ἀπὸ τὴ διεύθυνση: Π. Παπαδάκη — Π. Τσαλδάρη 29β — Περιστέρι.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τοῦ χαρτιοῦ κυκλοφορεῖ σὲ περιωρισμένο ἀριθμὸ ἀντιτύπων. Ζητῆστε γρήγορα τὸ τεῦχος σας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

* * *

ΜΗ ΞΕΧΝΑΤΕ ΤΟ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ» ΤΡΙΑΘΛΟ ΤΩΝ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»—ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ

Ὄχι μόνο λόγια, ἀλλὰ ἔργα... Ἔχοντας αὐτὸ γιὰ ἀρχὴ μας συνεχίζουμε τὴν χειμερινή μας δράση μὲ ἕναν μεγάλο διαγωνισμό, μαζὶ καὶ πρωτότυπο. Ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», πρέπει νὰ μᾶς στείλουν, ἕνα σκίτσο μιὰ ἀφίσσα ἢ ὅτι ἄλλο νομίζουν, ποὺ νὰ διαφημίζη τὸ περιοδικό μας «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ». Ὅλοι λοιπὸν ἂς ἀρχίσουν νὰ ἑτοιμάζουν τὰ διαφημιστικά τους σκίτσα καὶ ἀφίσσες καὶ ἂς τὰ στείλουν στὴ διεύθυνση: Ἀνδρέα Μανοῦσο, Χίου 47, Ἀθῆναι.

Στείλετε ὅλοι συμμετοχὴ στὸν Μεγάλο Διαφημηστικό μας Διαγωνισμό. Βραβεῖα ἐξαιρετικά. Προθεσμία δυὸ μῆνες. Σὲ λίγο νέες ἐκπλήξεις.

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

* * *

ΓΑΛΑΖΙΟ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟ. — Ἐντὸς ὀλίγου ἡ μεγάλη μας ἔκπληξη. — ΓΑΛΑΖΙΟ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟ. — Ἐντὸς ὀλίγου, ἡ μεγάλη ἔκπληξη τῶν «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ».

* * *

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

Ὁ Σύλλογος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» συνεχίζοντας τὶς διαλέξεις του ὀργανώνει στὶς 4 Μαρτίου 1951 (ΚΥΡΙΑΚΗ) καὶ ὥραν 5 μ. μ. τὴν 2η διάλεξή του στὴν αἴθουσα τῆς «ΧΑΝ» (Ἐλ. Βενιζέλου 12) μὲ θέμα:

«ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ»

Μὲ ὁμιλητὴ τὸν ἐπίτιμο πρόεδρο τῶν «Πρωτοπόρων» Μιχάλη Βιδάκη (Ἐλ. Κρητικόπουλο). Στὸ πρόγραμμα συμμετέχουν οἱ νεαροὶ λογοτέχνες: Χρῆστος Μαρκουλῆς, Σοῦλα Βαφειάδου, Γιάννης Ρωσόπουλος, Τάσος Πετρῆς, καὶ ἐκ τοῦ Συλλόγου «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ» εὐγενῶς προσφερθέντες οἱ: Τάσος Καλαδάμης καὶ Νῖκος Δᾶκος.

Παρακαλοῦνται ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ μας καθὼς καὶ οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες νὰ τιμήσουν διὰ τῆς παρουσίας των τὴν φιλολογική μας διάλεξη. Ἡ εἴσοδος ἐλευθέρα.

* * *

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ «ΙΠΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΣΚΩΝ»

Ὁ εὔθυμος σύλλογος «Ἱπτάμενοι Δίσκοι» προκηρύσσει τὸν πρῶτο του χιουμοριστικὸ διαγωνισμό μὲ θέμα: Γιατὶ δὲν τρώγονται τά... κούφια καρύδια. Θὰ βραβευθῆ ἡ ἐξυπνότερη ἀπάντηση. Συμμετοχὲς ὡς τὶς 30 Μαρτίου στὴ διεύθυνση: Μίμη Γαρύφαλλο Poste Restante, Πλατεῖα Συντάγματος, Ἀθήνα.

Ἱπτάμενοι Δίσκοι

* * *

Η ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΕΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τὸ Νικηφόρειο Γυμνάσιο Ἀρρένων Καλύμνου διὰ τοῦ γυμνασιάρχου του κ. Δρόσου Κωλέττη ἔστειλε ἕνα ὡραῖο γράμμα στὴ Βασίλισσά μας. Μ' αὐτὸ τὴν πληροφορεῖ πὼς οἱ μαθηταὶ στερήθηκαν τὴν Κυριακὴ 16 Δεκεμβρίου 1950 τὴ μερίδα τοῦ κρέατος καὶ τὰ λεπτὰ ποὺ ἐξοικονόμησαν —1.299.800 δραχμὲς— τὰ διέθεσαν γιὰ τὴ «Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη».

Οἱ ἴδιοι μαθηταὶ ἔψαλαν στὶς 24 Δεκεμβρίου τὰ κάλαντα καὶ μάζεψαν 1.605.800 δραχμὲς ποὺ τὶς κατέθεσαν στὸ λογαριασμὸ ἐράνου τῶν συμμοριοπλήκτων. Τὸ Νικηφόρειο Γυμνάσιο ἐκφράζει τὴν εὐχὴ ὅπως τὸ ποσὸν αὐτὸ διατεθῆ γιὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἡρωϊκοὺς μαθητὰς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Δαδιᾶς Ἀλεξανδρουπόλεως ἢ ὅπως ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἤθελε κρίνει καλλίτερο.

Τὰ νέα ψευδώνυμα

(Δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμων 2.000 δραχμ.)

Χόλλυγουντ (ΣΠ)., Λογιώτατος (Α.Κ.), Τώνη Γιούλης (Γ. Β.), Σκαλιστήρι (Χ.Π.), Μαυροκίτρινος Ἀετὸς (Α.Γ.), Ὕμνος τῆς Ἐλευθερία (Α.Ζ.), Φάρος τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως (Ι.Γ.), Γυφτικο Σκεπάρνι (Ε.Κ.), Σαμουὴλ (Σ.Α.), Πτσιρδόνι (Α.Β.), Ἔλατος (Η.Κ.), Εὔριπος (ἐπαναλαμβάνεται λόγω λάθους εἰς προηγούμενον) (Β Κ.), Αὐγερινὸς (Ε.Β.), Φοῖνιξ (Α.Κ.), Κύκλω (Γ.Γ.), Φτερωτὸς Καβαλλάρης (Π.Μ.), Αἰγιώτικο Παλμὸς (Α.Κ.), Κατεπάνω (Ι.Τ.) καὶ Ζιζάνι (Α.Ω.).

Παρακαλεῖται τὸ «Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο» (Ν.Κ.) νὰ ἀλλάξη ψευδώνυμο γιατὶ αὐτὸ ἀνήκ ἀπὸ καιρὸ σὲ ἄλλον. Τὸν παρακαλοῦμε πολύ. Α θέλει τὸν βαφτίζουμε ἐμεῖς μὲ τὸ ψευδώνυμο «Ἡρωϊκὸ Κρητικάκι».

(Δικαίωμα καταθέσε·ως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30 : 500 δραχμές).

1) Ἀμαζόνα λὲς πὼς δὲν μὲ ξέρεις; Γιὰ σκέψου λίγο! Σοῦ συνιστῶ ὅμως νὰ συμβουλευθῆς καὶ τ' ἀστέρια. Ἴσως σοῦ δώσουν καλὲς πληροφορίες ὅπως ἔδωσαν καὶ σὲ μένα. Τοῦ χρόνου θὰ συναντηθοῦμε στὸ Κάστρο; Σημεῖα ἀναγνωρίσεως: Μεγάλη οὐρά. Θὰ εἶμαι σωστό...

ΚΕΦΑΛΛΩΝΗΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ

⁂

2) Μπαίνω στὴν πεννομαχία μὲ χαρά! Προσοχὴ τή... μύτη Ἄλκη Ροδόπουλε.

ΕΥΡΙΠΟΣ

⁂

3) Ἀγαπημένοι μου φίλοι. Μὲ μεγάλη χαρὰ μπαίνω στὴν κίνηση σας. Σκοπός μου νὰ σᾶς βοηθήσω καὶ νὰ συνεργαστῶ μαζί σας γιὰ τὴν δημιουργία μιᾶς ἀνώτερης ἐθνικῆς, ἐκπολιτιστικῆς, νεανικῆς κινήσεως. Ὑπόσχομαι μόνον ὅτι εἶναι πραγματοποιήσιμο.

Μὲ φιλικοὺς χαιρετισμοὺς
ΕΥΕΥΘΕΡΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ
ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

⁂

4) Χρυσαετὲ ἤθελα νὰ πάψη ἡ διαμάχη μας ποὺ στ' ἀλήθεια δὲν θάπρεπε νὰ ὑπάρχη. — Φτερὰ τῆς Δόξης, Ἀμαζόνα, Ἀετὲ τοῦ Βάλτου, μὲ χαρὰ θὰ ἔβλεπα προσχώρησή σας στοὺς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ». Βόρειε Ἄνεμε, ἀντιχαιρετῶ, θέλεις ν' ἀλληλογραφήσουμε; Ἔστειλες συμμετοχὴ στὸ ΤΡΙΑΘΛΟ, ἂν ὄχι βιάσου.

Φάρος Ἀρετῆς
(Πρόεδρος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

⁂

5) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους. Ζωγράφε Ρενουὰρ ἀλληλογραφοῦμε;

ΗΡΩ·Ι·ΚΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

⁂

6) Σ' ἕνα ἄλλο περιοδικὸ σὲ γνώρισα Δροσόλουστη Αὐγούλα. Σὲ χαιρετῶ θερμά. Ἀλληλογραφοῦμε; Γράψε πρώτη. Συγχαρητήρια γιὰ τὴ διάλεξή σας. Τ. Χέρι, Ν. Ἀττικέ, Σ. Χόλμ. Καὶ εἰς ἀνώτερα. Ποιὸς - ὰ εἶναι Ἀγρινιώτης. Γράψτε.

ΜΑΞΙΜΩ (Ἀνεξάρτητη)

⁂

7) Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι: Μὴν εἶσαι τόσο τρομερό! Ἡσύχασε γιατὶ ἔχω ἕνα σπαθὶ σχεδίου Φλάρσαλ. Εἶμαι ὁ

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

⁂

8) Δ. Ἀετέ: Καλλίτερα ἐδῶ ἔ;

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

⁂

9) Μπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς «Παιδοπόλεως» χαιρετῶ ὅλους τοὺς παλιοὺς φίλους τοῦ «Ἑλληνόπουλου».

ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

⁂

10) Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι καὶ Μπάμπη Φυλακτὲ ἀνταγωνίζεσθε; Ζήτω ὁ Ὀλυμπιακός.

ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

⁂

11) Ἦρθα κι' ἐγὼ σὲ τοῦτο τὸ λουλουδιασμένο κῆπο νὰ γνωριστῶ μὲ τὰ Ἑλληνόπουλα. Στὸν κῆπο τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ» ποὺ μόνο παιδικὲς φωνὲς ἠχοῦνε· καὶ χαιρετῶ τοὺς φίλους Τὸς - το, Φιλέα Φόγκ, Ἴκαρο,Ποριωτοπούλα. Ζήτω ὁ Παναθηναϊκός.

ΘΡΥΛΟΣ

12) «Λαρὶ - λαρό, λαρὶ - λαρό»: Ἔφτασε ὁ ...αταραξίας. Θεάματα: Ἴκαρος = Ουρανοκαβάτη ρουκέττα.

ΠΙΤΣΙΡΔΟΝΙ

⁂

13) Ζητῶντας πλατύτερους ὁρίζοντες ἀνώτερης πνευματικῆς δημιουργίας γίνομαι κι' ἐγὼ «πεννομάχος» χαιρετῶντας ὅλους τοὺς «πεννομάχους». Ἰδιαιτέρως χαιρετῶ τούς: Ν. Σαλονικιό (ξαναγράψε παρακαλῶ), Ρεθυμνιώτη, Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο.

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

⁂

14) Ποῦ μὲ ξέρεις Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι ὅτι μαι τρυγητής; Φαίνεται πὼς δὲν ἔχεις ὑπ' ὄψη σου τό: «Πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται».

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΝΕΜΟΣ

⁂

15) Θρύλε, γειὰ χαρά. Φ. Φὸγκ ἐπίσης. Εἴμαστε πατριῶτες. Ἀρκεῖ ποὺ γνωριστήκαμε.

ΙΚΑΡΟΣ

⁂

16) Ἂν ἐπιτρέπεται... Ρωτῶ τούς: Τὸς - το, Τιτάνιο Χέρι, Σ. Χόλμς καὶ Νίκο Ἀττικὸ κλπ., ἀπὸ ποῦ ἐλιποτάκτησαν; Πάντως ἂν εἶναι οἱ ὑποτιθέμενοι, μπράβο τους, καὶ τοὺς δεχόμαστε μὲ χαρά. — Βόρειε Ἄνεμε, πούντιασε τὸ μυαλό σου. Μὴν τρέχεις πολύ. Ζητῶ, ν' ἀφίσωμε τὶς ἀερολογίες καὶ νὰ παρουσιάσωμε κάτι τὸ νέο. Γράφτε στὶς πεννομαχίες.

ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ

⁂

17) Προσοχή! Κατέφθασε στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ ἡ Α. Μ. βασιλεὺς τῶν Πεννομάχων Κῦρος Σμὶθ καβάλλα σὲ ἄσπρο ἄλογο καὶ ἔχοντας συνοδεία τόν... Θρύλο.

ΚΥΡΟΣ ΣΜΙΘ

⁂

18) Σιγὰ μὴ σκοντάψης ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ. Ἔμαθα πὼς δὲν ξέρεις καὶ καλὴ ἱππασία καὶ ὑπάρχει φόβος νὰ γκρεμοτσακιστῆς...

ΚΕΦΑΛΛΩΝΗΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ

⁂

19) Γιὰ ὅλος - ες: Εἶμαι ἐχθρὸς ἄσπονδος τοῦ ποδοσφαίρου. Προτιμῶ τὰ ἀθλήματα τοῦ στίβου καὶ ὄχι τὴ κλωτσοπατινάδα καὶ τὰ χάλια τοῦ Παναθηναϊκοῦ γηπέδου.

ΚΕΦΑΛΛΩΝΗΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ

⁂

20) Πρωτοπόροι προσέξετε. Εἶσθε πολὺ ὀπισθοδρομικοί!... Φάρε τῆς Ἀρετῆς ἡ «Ἀναγέννηση» θὰ φάη τοὺς ὀπισθοδρομικούς... πρωτοπόρους.

ΚΕΦΑΛΛΩΝΗΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ

⁂

21) Ἀλληλογραφῶ μ' ὅλους - ες· πρωτογράφτε. Γλυκοαντιχαιρετῶ: Λευκὴ Κόμησσα, Σταυραετό, Μπάμπη Φυλακτό. Β. Ἄνεμο.

Τιτάνιο Χέρι

⁂

22) Ἕνα πονετικὸ τρελλοχαιρετισμὸ στὴν ἀγνοκρητικοπούλα Αἱματοβαμμένη Κρήτη.

Τιτάνιο Χέρι

⁂

23) ΦΙΛΙΑ Ἀκατάλυτος δεσμός μας.

Ἀταρνέας — Τιτάνιο Χέρι

⁂

24) Ὅποιος θέλει μιὰ εὐχάριστη ἀλληλογραφία, ἂς γράψη. Ἡ διεύθυνσή μου: Βελουδῆς Γεώργιος. Γρανικοῦ 27. Ἀθῆναι.

Τώνης Γιούλης

⁂

25) Ἐμπρὸς παιδιά! Ἂς ἐργαστοῦμε γιὰ τὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας. Πρέπει νὰ τὸ διαβάζουν ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα.

Τώνης Γιούλης

⁂

26) Μπαίνοντας ἀπ' τὴν ὡραία μας Θεσσαλονίκη στὶς «Πεννομαχίες» χαιρετίζω ὅλους - ες. Ὑπόσχομαι δράση.

Αὐγερινὸς

⁂

27) Ψέμματα σοῦ εἶπαν. Τὸς - το. Ἐμεῖς δὲν συνηθίζομε νὰ κάνωμε τέτοια πράγματα. Ἂν θέλετε προσχωρῶ στὸν σύλλογό σας. Β. Ἄνεμε γράψε πρῶτος ἂν θέλης. Κ. Διαβάτη ἔχεις...

Ζ. Ρενουὰρ

⁂

28) Δημήτριε Τσίγγαλε ὁ Ἰωάννης Τσίγγαλος ποὺ ἦλθε στὸ νησί μας πατέρας σου εἶναι;

Φτερωτὸς Καβαλλάρης

⁂

29) Διαβάτη, τί κάνει ἡ Τζίλη; — Μανιατοπούλα, ἔμαθα πὼς μοιάζεις τὴν γάτα μας.—Ποριωτοπούλα, γράμμα ἔγραψα, περιμένω. — Προσεχῶς περιμένετε ἐκπλήξεις, ἐκπλήξεις, ἐκπλήξεις! Ὅλες καὶ ὅλοι σας θὰ μὲ θαυμάσετε! Ἐκπλήξεις!!

Νῖκος Σαλονικιὸς

⁂

30) Προσοχὴ πεννομάχοι, μὲ τὸ γρήγορο ρεῦμα μου παρασύρω μικροὺς καὶ μεγάλους. Τὸ νοῦ σας.

Εὔριπος

⁂

31) Χαιρετῶ Μπάμπη Φυλαχτό, Ζωγράφο Ρενουάρ, ζήτω ὁ «Παναθηναϊκὸς» καὶ ἡ «Νέα Ἑλβετία».

Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο

⁂

32) Παναθηναϊκὸς — Ὀλυμπιακὸς 1 - 0, Παναθηναϊκὸς — Ἀστέρας 1 - 0, Παναθηναϊκὸς — Πανιώνιος 2 - 0, Παναθηναϊκὸς — Α.Ε.Κ 4 - 2, Παναθηναϊκὸς — Ἐθνικὸς 3 - 0. Ζήτω ὁ «Παναθηναϊκός».

Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο

33) Ἴκαρε, σὲ συμβουλεύω νὰ μὴν πᾶς πολὺ ψηλὰ καὶ λυώσουν τὰ φτερά σου. Ἄλλη φορὰ νὰ κρατᾶς τὸ λόγο σου.—Θρύλε, γιὰ χαρά.—Ἀετὲ τοῦ βάλτου ἀλληλογραφοῦμε;

Φιλέας Φὸγκ

⁂

34) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ὑπόσχομαι δράση δηλώνοντας τὰ ἑξῆς: Κτυπῶ ἀλλὰ δὲν δέχομαι πειράγματα. Φυλαχθῆτε ἀπὸ την

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

35) Σεβιλλιάνα θέλεις νὰ γνωριστοῦμε; Τί προτιμᾶς σκουπόξυλο ἢ μπλάστη; Τί εἶπες; Γλωσσοκοπάνα σὲ λένε; Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ σὲ γνωρίσω.

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

36) Γαλάζιε ἄγγελε σὲ εἶδα νὰ προχωρῆς μὲ μιὰ κρισάρα στὸ πρόσωπο. Τόσο ντροπαλός; Πῶ! Πῶ!

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

37) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετίζω ὅλους - ες τοὺς φίλους τῆς «Παιδοπόλεως» καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς Λευκαδῖτες.

Κόμης Βερνὸν

⁂

38) Μπάμπη Φυλαχτὲ εἶμαι Παναθηναϊκὸς ἄρα εἴμαστε φίλοι.

Κόμης Βερνὸν

⁂

39) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως τὴν Ὄασι τῆς Ἐρήμου.

Κων. Φλέσσας

⁂

40) Τατσιμιτσικότσι (27 - 4) εἶσαι παραγεμισμένο μὲ χιοῦμορ; — Βολίδα (6) ὁ θόρυβος συνοδεύεται μέ... καλμόλ; — Σταυραετὲ (8) κόφτα.— Λευκοκαβαλάρη ἐδῶ ν' ἀφήσης τὶς αὐτοκρατορίες, ἔτσι;—Φαροφύλακα (11) ὅποτε κουρεύεσαι φεύγεις;—Λουλούδι νιότης (21) γιατὶ μοιρολατρεία; —Ρ. Λεοντόκαρδε (26) πατριωτικὰ τὸ πῆρες;—

Τὸς - Τὸ

⁂

41) Γλωσσοκοπάνα, ἔχεις τόσο μεγάλη γλῶσσα ὥστε ... — Φάρε Ἀρετῆς (31) ἐκεῖνα τὰ κλπ. κλπ. τί εἶναι;

Τὸς - Τὸ

⁂

42) Μαξιμώ, Δροσοσταλίδα, Γ. Ἄγγελε, Θρύλε (ἀντιχαιρετῶ), Λευκὴ Κόμησσα (ἀντιχαιρετῶ), Ρεζεντά, γράφω καὶ περιμένω ἀπάντηση. Ἀμαζόνα, ἀπὸ τὴ γνωριμία μας ἐνθουσιασμένος στὸ... τετράγωνο.

Τὸς - το (τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως)

⁂

43) Ἀλληλογραφῶ. Γράψατε: Μίμην Γαρύφαλλον Poste - Restante, Πλατεῖα Συντάγματος, Ἀθῆνα.

Μίμης Ἀμάραντος

⁂

44) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες. Γράψτε: Σῶτον Παναγόπουλον, Πρινοπούλου 9, Κυψέλη.

Χόλλυγουντ
(Ἱπτάμενος - Ἀναγέννησης)

⁂

45) Ἀγαπητέ μου Γαλάζιε Ἄγγελε, ἔγραψα.— Ἀγαπητή μου Λευκὴ Κόμησσα, ἀντιχαιρετῶ θερμά. Τί θάλεγες γιὰ προσχώρηση; Φαροφύλακα γράφω Μπάμπη Φυλακτὲ καὶ Σία, γειά σας, τί θὰ λέγατε γιὰ προσχώρηση; Φίλοι μου Ἴκαρε, Μαξιμώ, Δροσοσταλίδα, Ἀρίωνα κλπ. μὲ χαρὰ θὰ βλέπαμε προσχώρηση.

Φάρος Ἀρετῆς
(Πρόεδρος «Πρωτοπόρων»)

⁂

46) Μπάμπη Φυλακτὲ πρόσεχε τὸν Ἀττικό. Ἀμαζόνα, μόνο ὁ Τὸς - τὸ καὶ ὁ Ἀμάραντος ὑπάρχουν στὴν κίνηση;

Σάτυρος

⁂

47) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι ἔτσι ἔ; Ἔχεις συνεργασία μὲ τ' ἀστέρια. Διαβάτη οἱ ἐπιθέσεις σου ἄλλοτε νὰ εἶναι περισσότερο συντονισμένες.

Σάτυρος

⁂

48) Γειὰ χαρὰ Φαροφύλακα, γράψε μου μέσω περιοδικοῦ νάρθω νὰ σὲ συναντήσω.

Θαλασσοπούλι

⁂

49) Καλῶς ἤρθατε στὴν Ἀναγέννηση καλοί μας φίλοι Ἀμαζόνα, Λευκή, Χόλλυγουντ, Γ. Ἱππότη, Ο. Ἐρήμου. Εὔχομαι τὸ παράδειγμά σας ν' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι πεννομάχοι.

Θαλασσοπούλι, γεν. γραμματέας
Ἀναγέννησης

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΣΤΕΡΙ

Ὁριζόντια: Σαρακοστιανό. Κάθετα: Ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο στὴ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ. Διαγώνια: Δημητριακὸ καὶ ἀρχαία τραγικὴ Βασίλισσα.

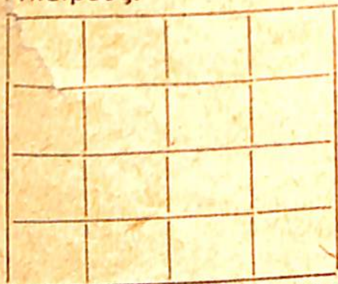
2) ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε μᾶς δίνουν τὸ ὄνομα Ἀττικοῦ ρήτορα:

1) Δὲν εἶναι ἀρχή. 2) Σημεῖο στίξεως. 3) Ἀργοναύτης. 4) Φωτίζει. 5) Αἴσθημα. 6) Ἀρχαία ἱστορικὴ πόλη.

3) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὸ παρακάτω τετράγωνο τὰ γράμματα: Α — Α — Α — Α — Α — Α
Α — Γ — Δ — Ι — Ι — Λ —
Λ — Λ — Σ — Σ, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ὁριζόντια καὶ κάθετα λέξεις ποὺ νὰ σημαίνουν: 1) Θρεπτικὸ ὑγρό. 2) Νοστιμίζει. 3) Τὸ στερηθήκαμε στὴν Κατοχή. 4) Ἡ μεγαλύτερη ἀπ' τὶς Ἠπείρους.

Μάκης Μαγριπῆς, Ἀθήνα

4) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μπορεῖτε μὲ ὀχτὼ ὀχτάρια νὰ σχηματίσετε τὸν ἀριθμὸ 1000;

Περικλῆς Μπόζιος, Σουφλὶ

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζεται τὸ ὄνομα Βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης. 1) Πόλη τῆς Βόρειας Ἑλλάδας. 2) Θαλασσινὸ πουλί. 3) Θεά. 4) Ἦταν περίφημος γιὰ τὴ σοφία του. 5) Καὶ μιὰ ἄλλη πόλη Ἑλληνική. 6) Αὐτὴν ἔχουν σὰν βάση ὅλες οἱ συναλλαγές μας. 7) Ἀέριο. 8) Γυναικεῖο ὄνομα. 9) Δὲν εἶναι ἀπόλυτος.

Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος

6) ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶναι χρήσιμη στὰ πλοῖα
μὰ καὶ στὴ Μικρὰ Ἀσία
μιὰ μεγάλη πολιτεία.
Τί εἶναι;

Γεώρ. Παπαδῆμος, Γρεβενὰ

7) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σοῦ φυλάω ἐγὼ τὸ σπίτι
ἀπὸ κάθε σου ἐχθρό.
Πάλι ὅμως τὸ στηρίζω
ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ λαιμό.

Γ. Παναγιωτόπουλος, Αἴγιον

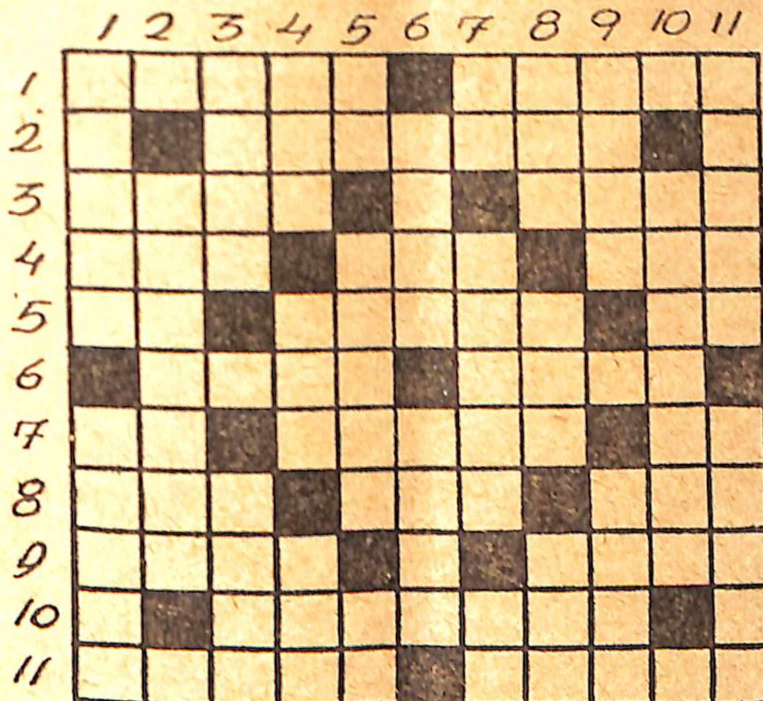
8) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

= Ἔνδοξη χώρα.
= Βρίσκεται στὸ ζαχαροπλαστεῖο.
= Τὸ λέει ἡ ψυχή τους.
= Ὅπλο τῶν ἀρχαίων.
= Ξενικὸς χαιρετισμός.
= Προφήτης.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσὰ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 28ο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Τέτοιος στρατηγὸς ἦταν ὁ Ναπολέων.— Ἀθλητής. 2) Ἔχει ἐξαφανισθῆ. 3) Ἀγαθὴ στὴν ψυχή, ἐνάρετη. — Δὲν περιέχουν τίποτα. 4) Μικρὸ νησὶ τῶν Κυκλάδων. — Δικά μου. — Πόλη τῆς Γαλλίας. 5) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. — Τὸ βλέπουμε. — Ὑπάρχει στὴ ζωή. 6) Εἶδος κυρτοῦ σπαθιοῦ. — Σύνορα. 7) Ἄρθρο. — Χαλαρά, ἀδύναμα. — Αἰγυπτιακὴ θεότης. 8) Σύνδεσμος. — Ἡ μητρυιὰ τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἕλλης (ἀνάποδα). — Καὶ ἄλλος σύνδεσμος. 9) Στὴν Ἀθήνα δὲν ἔχουμε ἄφθονα. — Ἐπίρρημα χρονικό. 10) Τὸ ὀστὸ ποὺ βρίσκεται στὸ πίσω μέρος τοῦ κρανίου. 11) Ἕνα νησάκι ποὺ βρίσκεται στὴν εἴσοδο τοῦ κόλπου τοῦ Αὐλῶνος. — Ἡ γάμπα.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Μωάμεθ. — Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει τρεῖς. 2) Ἐπίρρημα ποὺ σημαίνει πάντοτε. 3) Ἔχει μεγάλη θρεπτικὴ ἀξία, ἰδίως γιὰ τὰ παιδιά. — Γνωστὴ μάρκα σοκολάτας. 4) Στοὺς τυφλοὺς εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένη. — Ὄχι τὰ μισά. — Τοπικὸ ἐπίρρημα. 5) Δικά σου. — Μιὰ Μοῦσα. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (ἀνάποδα). 6) Πηγή. — Ἔχουν ὑπόσταση. 7) Ἄρθρο στὸν πληθυντικὸ (ἀνάποδα). — Τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ σιδεράδες. — Δυὸ ὅμοια σύμφωνα. 8) Εἰδικὴ στρατιωτικὴ μονάδα. — Συμπεραίνει. — Ἄρθρο στὴν αἰτιατική. 9) Ἐξαργυρώνεται στὴν Τράπεζα.— Ἡσυχαστήριο. 10) Πόλη τῆς Γαλιλαίας. 11) Τὸ μαντρί. — Νηματουργικὸ ἐργαλεῖο.

9) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Κώστα, Μαρίκα, Πελοπίδα, νὰ μοῦ τὸ φέρετε ἀμέσως.
— Ποιὸ καλὲ μπαμπᾶ;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

Νικ. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

●

ΛΥΣΕΙΣ 27ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Νά πῶς πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ γιὰ νὰ δίνουν ὁριζόντια καὶ κάθετα ἄθροισμα 35:

12	12	11	35
13	10	12	35
10	13	12	35
35	35	35	

2) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἔτσι πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ γιὰ νὰ δίνουν ἄθροισμα 1111:

```
    5 1
    7 4
  9 8 6
-------
1 1 1 1
```

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

```
Λ   Μ   Ν
Υ   Ε   Α
Ρ   Ν   Ο
Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ
    Λ
    Α
    Ο
    Σ
```

4) ΤΡΙΓΩΝΟ

```
Ν Ι Κ Ο Σ
Ι Ρ Α Ν
Κ Α Ι
Ο Ν
Σ
```

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΙΑΝΟΣ = ΔΑΝΟΣ.

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΚΑΦΕ (ΜαρίΚΑ ΦΕρε μου).

7) ΣΚΑΛΑ

```
Α Λ Σ
Α Ι Α Σ
Α Γ Ν Ο Σ
Α Λ Ε Κ Ο Σ
Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ
Α Ν Δ Ρ Ε Ι Ο Σ
```

8) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) ΑΛΦΕΙΟΣ. 2) ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ. 3) ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ. 4) ΞΕΝΩΝ. 5) ΑΝΘΩΝ. 6) ΝΑΟΣ. 7) ΔΡΟΣΙΑ. 8) ΡΟΔΟΣ. 9) ΟΡΑΜΑ. 10) ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ. Τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλῆᾶ ποὺ σχηματίζουν τ' ἀρχικὰ γράμματα, εἶναι: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

ΛΥΣΗ
ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 27

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΝ. 2) ΟΣΜΗ — ΠΑΙ — ΝΙΝΑ. 3) ΜΟΥΣΑ. 4) ΙΣ — ΜΙ — ΒΩ — ΕΚ. 5) ΜΠΟΡΑ. 6) ΑΣΗ — ΠΡΟ. 7) ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΙΚΟΣ. 8) ΥΝΙ — ΙΣΟ. 9) ΚΑΣΟΣ. 10) ΗΣ — ΝΟ — ΤΟ — ΞΟ. 11) ΣΕΠΤΑ. 12) ΙΣΟΣ — ΑΙΑ — ΦΟΡΑ. 13) ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΟΙ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ. 2) ΡΣ — ΣΥ. 3) ΑΜΑ — ΚΑΡΥΑ — ΙΟΝ. 4) ΜΗ — ΣΑΝ — ΣΤ. 5) ΜΙΜΗΤΙΚΟΣ. 6) ΑΠΟ — ΕΑΡ. 7) ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ. 8) ΟΙΣ — ΤΑΚ. 9) ΑΒΑΠΤΙΣΤΑ. 10) ΗΝ — ΡΙΣ — ΦΙ. 11) ΜΙΑ — ΤΟΚΟΣ — ΛΟΚ. 12) ΟΝ — ΡΟ. 13) ΝΑΡΚΙΣΣΕΥΟΜΑΙ.

῾Ο ᾽Αητὸς τοῦ Βάλτου

151) ῾Ο Βασίλης δὲν εἶχε μιλήσει ὅσο ἐγίνονταν οἱ ἑτοιμασίες... Ὅταν όμως ἔκαμαν νὰ φύγουν ξεγλύστρησε κρυφὰ σὲ μιὰ πλάβα κοντὰ στὸν Μιχάλη.
— Τί θὲς ἐδῶ; τοὖπε αὐτὸς παραξενεμένος. Ἂν σὲ δοῦν μαζί μας οἱ ούλγαροι πᾶς χαμένος.
— Σώπα, μὴν πῆς τίποτε στοὺς ἄλλους, μουρμούρισε τὸ παιδί. Σᾶς ρειάζομαι σὰν ὁδηγός. Μὴν ἔχης ἐμπιστοσύνη στοὺς χωρικούς. Ἐγὼ ξέρω ούς δρόμους καὶ βλέπω τὸ ἴδιο καλὰ καὶ τὴ νύχτα ὅπως καὶ τὴ μέρα.
— Καλά, τοῦ εἶπε ὁ Μιχάλης, μὰ ὑπ' εὐθύνη σου ὅ,τι πάθεις.
— Καὶ βέβαια ὑπ' εὐθύνη μου. Τί γιὰ μωρὸ μὲ περνᾶς ἀκόμη;

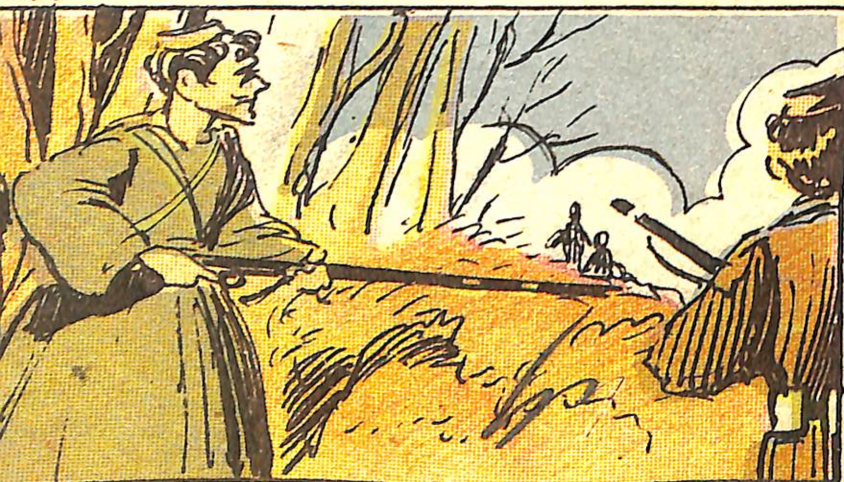
152) Ὅταν ἔφτασαν στὴν σκάλα, ὁ Βασίλης ἔμεινε ξαπλωμένος μέσα στὴν πλάβα, μὴ τὸν ἰδῆ ὁ ἀρχηγὸς καὶ τὸν στείλει πίσω. .Ο Καπετὰν Νικηφόρος μάζεψε τότε τοὺς ἄντρες του καὶ τοὺς μίλησε.
— Πᾶμε στὸ Μπόζετς, παιδιά. Νύχτα πᾶμε κι' ὥσπου νὰ φέξη πρέπει νὰ γυρίσωμε... Δύσκολη ἡ δουλειά, κίνδυνοι μεγάλοι! Πρέπει νὰ νικήσωμε, νὰ σηκώσουμε τὸ ἠθικὸ τῶν βασανισμένων ἀδερφῶν μας. Λοιπόν, πρόθυμοι παλληκάρια; Ἂν κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν θέλει νἄρθη μαζί, μπορεῖ νὰ τὸ ζητήση χωρὶς νὰ διστάση.
— Ὅλοι πρόθυμοι, καπετάνιο!
— Ἐμπρός, λοιπόν, κι' ὁ Θεὸς βοηθός.

53) Ἄρχισε νὰ νυχτώνη. ῾Ο Μπάρμπα Τάσος, ὁ Βούλγαρος ποὖχε οσχωρήσει στοὺς Ἕλληνες, πήγαινε μπροστά. Ὕστερα ὁ Καπετὰν κηφόρος κι' ἕνας ἕνας οἱ ἄλλοι σὰν ἁλυσσίδα μακριά. Τελευταῖος πήνε ὁ Μιχάλης καὶ πίσω του, σὲ κάποια ἀπόσταση, πηδώντας ἀπὸ σύτρο σὲ σύδεντρο, ἀκολουθοῦσε ὁ Βασίλης. Κοίταζε προσεκτικά, ἐρευσε, παρατηροῦσε τὸ δρόμο... Ἦταν καλὸς ὁδηγὸς ἀλήθεια ὁ Μπάρμπα σος. Δὲν πήγαινε ποτὲ στ' ἀνοιχτά. Διάλεγε χαράδρες καὶ χαμοτό- νὰ μὴν τοὺς δῆ μάτι ἀνθρώπινο. Στὴν προσπάθειά του αὐτή, τὸν βοησε ἡ γνώση τοῦ τόπου. Πραγματικὰ τὸν ἤξερε τὸν τόπο σπιθαμὴ πρὸς θαμή.

154) Ἐκεῖ κατὰ τὸ σταυροδρόμι Γιαννιτσῶν — Θεσσαλονίκης, ἀκούστηκαν ποδοβολητὰ ἀλόγων. Ὅλη ἡ ἁλυσσίδα ἔπεσε τότε στὸ χῶμα.
— Τοῦρκοι!
— Στρατός.
— Μᾶς προδώσανε!
Ἔμειναν ἔτσι λίγο μὰ ψυχὴ δὲν φαινόταν. Μιὰ σκιὰ ἀλόγου πέρασε πιλάλα, μὰ χωρὶς καβαλλάρη. Ὕστερα ἕνα δεύτερο καὶ τελευταῖα πολλὰ μαζί. ῾Ο ὁδηγὸς ἔσκασε στὰ γέλια:
— Στάνες ἀρβανίτικες, εἶπε. Τρομάξαμε τ' ἄλογά τους. Πᾶμε κι' ἐχάσαμε τὸν καιρό μας ἄδικα.

Οἱ ἄντρες σηκώθηκαν ἀνακουφισμένοι. ῾Η πορεία ξανάρχισε. Πέ- ἀπὸ στάνες καὶ χωριά, λόφους καὶ χαράδρες. Κοντὰ στὸ Μπόζετς σταμάτησε ὁ Τάσος.
Ἄνθρωποι αὐτὴ τὴ φορά, εἶπε. Κρυφτῆτε.
ιπουρώθηκαν πίσω ἀπ' τὰ χαμόκλαδα μὲ τὸ δάχτυλο πιασμένο στὴ λη. ῾Ο Βασίλης σύρθηκε σὰν αἴλουρος καὶ προχώρησε ν' ἀνιχνεύση... γύρισε χαρούμενος κι' αὐτὴ τὴ φορὰ παρουσιάστηκε θαρρετὰ στὸ ρο.
Εἶναι ὁ πάτερ Χρυσόστομος, εἶπε. Μαζί του ἔρχεται νὰ μᾶς προϋτη κι' ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ.

156) Τόση χαρὰ ἔνιωσε ὁ Καπετὰν Νικηφόρος ποὺ οὔτε συλλογίστηκε νὰ ρωτήση τὸ Βασίλη πῶς βρέθηκε ἐκεῖ. Ἔσφιξε τὸ χέρι τῶν δυὸ γενναίων πατριωτῶν, ποὺ βγῆκαν ἀπ' τὸ χωριό, γιὰ νὰ τοὺς προϋπαντήσουν μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους.
῾Ο δάσκαλος πρότεινε νὰ κάψουν τὸ χωριὸ γιατὶ ἦταν φωλιὰ λύκων.
— Ὄχι περιττὲς αἱματοχυσίες, εἶπε ὁ Νικηφόρος. Κι' ὅσο μποροῦμε λιγώτερες καταστροφές. Μόνο τοὺς κακούργους θὰ τιμωρήσωμε.
Χώρισε τὸ σῶμα του σὲ τρία τμήματα καὶ τοποθέτησε ἄντρες σ' ὅλα τὰ ἐπίκαιρα σημεῖα.

(Συνεχίζεται)